

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Pedagogică de Stat „I. Creangă” din Chișinău
Facultatea Științe ale Educației și Informatică
Catedra Științe ale Educației

PROGRAM DE MASTERAT

CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA
FAMILIEI CURRICULA

Chișinău, 2019

CZU 378.24
P-93

Examinat și aprobat în ședința catedrei *Științe ale Educației* și Ședința Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (proces verbal nr. 5 din 20.12.2018).

Coordonator:

Cuznețov Larisa, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar

Autori:

Cuznețov Larisa, dr. hab., prof. univ.

Calaraș Carolina, dr. conf. univ.

Vacarciuc Mariana, dr. conf. univ.

Simcenco Irina, dr., lector univ.

Răileanu Olga, dr., lector univ.

Popa Natalia, dr., lector univ.

Micleușanu Zinaida, dr. în științe ped.

Recenzenți:

Platon Carolina, doctor habilitat în pedagogie, profesor universitar.

Bodrug-Lungu Valentina, doctor habilitat în pedagogie, conferențiar universitar.

Zagaevschi Corina, doctor în pedagogie, conferențiar universitar.

Lucrarea a fost elaborată de către specialiștii implicați în realizarea Programului de Masterat **Consilierea și educația familiei**. Volumul include Curricula la disciplinele prevăzute în Planul de Învățământ și **Ghidul metodologic de valorificare a TIC-urilor în procesul de organizare-desfășurare a studiilor la Consilierea și educația familiei /CEF**.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții.

Consilierea și educația familiei. Program de masterat. Curricula. Autori: Cuznețov Larisa, Calaraș C., Vacarciuc M., Simcenco I., Răileanu O., Popa N., Micleușanu Z.

Coord. Cuznețov L. UPS „Ion Creangă” din Chișinău. Catedra *Științe de Educației*. Chiș. Primex-com SRL, 2019 – 121 pag.

100 ex.

ISBN 978-9975-3281-4-2

CZU 37.018 (073) C 97

© Autor: Larisa Cuznețov,
dr. hab., prof. univ.

CUPRINS

1.	Nota de prezentare a Programului de masterat profesional	
	<i>Consilierea și educația familiei</i>	4
2.	Planul de învățământ la <i>Consilierea și educația familiei</i>	14
3.	Curriculum disciplinar la <i>Consilierea și educația familiei</i>	17
3.1.	Epistemologia consilierii educaționale	18
3.2.	Filosofia și axiologia educației	24
3.3.	Pedagogia și psihologia familiei	30
3.4.	Educația familială și modul sănătos de viață	38
3.5.	Conflictologia familială	44
3.6.	Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă	50
3.7.	Sociologia educației familiale	57
3.8.	Comunicarea și relaționarea în familie	63
3.9.	Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală...	69
3.10.	Consilierea și terapia sistemică a familiei	75
3.11.	Consilierea psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ..	82
3.12.	Teoria și metodologia cercetării familiei	89
3.13.	Elaborarea și administrarea proiectelor de educație și consiliere a familiei	96
3.14.	Viața conjugală și sexualitatea umană	102
3.15.	Stagiul de practică profesională	107
3.16.	Agenda masterandului. Practica de cercetare și elaborare a tezei de master	111
4.	Finalitățile Programului de masterat profesional <i>Consilierea și educația familiei</i>	112
5.	Ghid metodologic de valorificare a TIC-urilor în procesul de organizare-desfășurare a studiilor la CEF	113

1. NOTA DE PREZENTARE A PROGRAMULUI DE MASTERAT PROFESIONAL *CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA FAMILIEI*

Caracterul prospectiv al procesului educațional reperează pe principiul educației permanente și reprezintă consecința firească a ritmului accelerat de evoluție și transformare a sociumului. Politicile educaționale din întreaga lume, cele europene și cele din Republica Moldova, demonstrează elocvent că printre valorile dominante ale unei societăți și școli eficiente și de succes, astăzi se situează și *valorizarea părinților/ a familiei* ca obiectiv major al educației pentru toți și pe întregul parcurs al vieții omului. Motivul esențial, fiind cunoscut de către toți actorii sociali și de către factorii de decizie: anume familia reprezintă agentul principal al acțiunii educative, care fixează în individ habitusul primar, adică formează inițialele scheme de percepție, gândire, imaginație, creativitate, modul de a fi și deveni, care vor funcționa ca un mecanism de selecție și de consolidare a experienței ulterioare, plăsmuind fundamentul viitoarei personalități.

Plecând de la repererele expuse, **Programul de masterat la *Consilierea și educația familiei/CEF* și *Curriculumul disciplinar* reprezintă o ofertă adecvată necesităților învățământului universitar, accesibilă în planul teoriei, metodologiei și praxiologiei educației pentru familie, fiind adresată tuturor categoriilor de educatori, manageri școlari, cadre didactice, diriginți, părinți și desigur că studenților masteranzi din domeniul vizat.**

Totodată, lucrarea și unele piese curriculare pot fi valorificate în activitatea de instruire și de realizare a stagiilor de practică profesională de către masteranzii de la facultățile pedagogice.

Beneficiarii, în viitor absolvenții, acestui program de masterat pot fi cadrele didactice, managerii școlari, educatorii din instituțiile preșcolare, psihologii, pedagogii și asistenții sociali. Ei vor fi cei mai indicați pentru realizarea funcțiilor de consiliere și educație a familiei/părinților și elevilor în variate tipuri de instituții educaționale, medico-sociale, *Centre de plasament pentru copii și adolescenți* și *Centre de consiliere a familiei*.

Formarea inițială în cadrul programului vizat de masterat va asigura formarea competențelor de consiliere și educație a familiei/copii și adulți; de prevenire a conduitelor abuzive și deviante; de ajutorare a persoanelor în situații de criză și promovare a respectării Drepturilor Copilului.

Un accent mare este pus pe pregătirea specialistului-consilier pentru a ajuta familia să-și re/echilibreze modul de viață, axându-se pe normele și valorile moral-etice.

Studiile în cadrul masteratului CEF vor contribui la promovarea valorilor autentice prin implementarea celor mai importante documente și politici statale strategice:

- Codul familiei al Republicii Moldova.
- Programul Național Strategic în domeniul Securității demografice al Republicii Moldova.
- Strategia intersectorială de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022.
- Planul Național de Implementare a Strategiei intersectoriale de dezvoltare a abilităților și competențelor parentale pentru anii 2016-2022.
- Strategia *Educația 2020*.
- Programul Național de Asigurare a Egalității de Gen.
- Programul Național privind crearea sistemului integrat de servicii sociale.
- Proiectul Internațional *Prevenirea problemelor de sănătate a copiilor în Europa de Est. Parenting pentru o viață sănătoasă* (copii de 2-9 ani).

Programul de masterat CEF este destinat absolvenților ciclului I/licență din diferite domenii de formare profesională.

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT

NIVELUL DE CALIFICARE CONFORM ISCED	7
DOMENIUL GENERAL DE STUDIU	011 ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
PROGRAM DE MASTER DE PROFESIONALIZARE	CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA FAMILIEI
NUMĂRUL TOTAL DE CREDITE DE STUDIU	120
TITLUL OBȚINUT LA FINELE STUDIILOR	MASTER ÎN ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI
BAZA ADMITERII	DIPLOMĂ DE STUDII SUPERIOARE DE LICENȚĂ SAU UN ACT ECHIVALENT DE STUDII
LIMBA DE INSTRUIRE	ROMÂNĂ
FORMA DE ORGANIZARE A ÎNVĂȚĂMÎNTULUI	ÎNVĂȚĂMÂNT CU FRECVENȚĂ

NOTĂ EXPLICATIVĂ PROFILUL SPECIALITĂȚII

Nivelul de calificare conform ISCED	7
Domeniul general de studii	011 Științe ale educației
Programul de master de profesionalizare	Consilierea și educația familiei
Numărul total de credite de studiu	120
Titlul obținut la finele studiilor	Master în științe ale educației
Baza admiterii	Diplomă de studii superioare de licență sau un act echivalent de studii
Limba de instruire	Română
Forma de organizare a învățământului	Învățământ cu frecvență

CONCEPȚIA FORMĂRII SPECIALISTULUI

<i>SCOP</i>	
Formarea sistemului de competențe profesionale care permite absolvenților să activeze ca specialiști în domeniul consilierii și educației familiei în cadrul învățământului primar, gimnazial și liceal, inclusiv în centrele de plasament a copiilor și centrele de consiliere a familiilor în dificultate.	
<i>CARACTERISTICI</i>	
Disciplinele de bază/domeniile de studii	<p>1. Componenta fundamentală. Unități de curs/module: Epistemologia consilierii educaționale; Filosofia și axiologia educației; Pedagogia și psihologia familiei; Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă; Consilierea psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ.</p> <p>2. Componenta de specialitate: Unități de curs/module: Educația familială și modul sănătos de viață; Conflictologia familială; Sociologia educației familiale; Comunicarea și relaționarea în familie; Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală; Consilierea integrativă și terapia sistemică a familiei; Teoria și metodologia cercetării familiei; Elaborarea și administrarea proiectelor de educație a familiei; Cultura familiei și psihologia dezvoltării; Viața conjugală și sexualitatea responsabilă; Stagiul de practică profesională.</p>
Subiecte generale/speciale	Instruire profesională în domeniul științelor educației: consilierii educaționale/psihopedagogice; pedagogiei și psihologiei familiei.
Orientarea formării	Programul de studii la masterat este orientat spre valorificarea perspectivelor și tendințelor de dezvoltare a științelor educației, vizând în special disciplinele axate pe studierea particularităților familiei contemporane, educația ei, acordarea ajutorului consultativ adulților și

	copiilor în vederea armonizării relațiilor familiale, a dezvoltării auto-eficienței personale; valorificându-se în baza studierii unui ansamblu de cursuri fundamentale și speciale de dezvoltare a competențelor profesionale privind educația și consilierea familiei/elevilor și părinților în instituțiile de învățământ și variate centre de consiliere și asigurare a unui suport psihomoral copiilor și familiilor în dificultate.
Caracteristici distinctive	Programul este oferit în limba română, învățământ cu frecvență.
ANGAJABILITATE ȘI EDUCAȚIE ULTERIOARĂ	
Posibilități de angajare	Absolventul se poate angaja: <ul style="list-style-type: none"> - în instituții de învățământ preuniversitar, în calitate de: educator; pedagog de sprijin; consilier educațional și psiholog școlar. - în centre educaționale de diverse tipuri, în calitate de: pedagog social; educator; pedagog de sprijin; metodist; manager în educație; consilier educațional; consilier familial. - în direcții teritoriale de învățământ, în calitate de: specialist/consultant/inspector/metodist pentru educație; - în diverse tipuri de instituții/organizații care solicită servicii în domeniul consilierii și educației familiei, inclusiv în variate domenii legate de științele educației.
Posibilități de continuare a studiilor	Acces la programe de studii doctorale la specialitățile: <i>Teoria generală a educației; Pedagogia socială; Pedagogia adulților; Pedagogia vocațională</i> și alte specialități adiacente.
ABORDĂRI PEDAGOGICE	
Strategii de predare-învățare	Strategii centrate pe student, bazate pe: interactivitate și tehnologii informaționale, dezvoltarea gândirii critice, problematizare, explorare/investigare, valorificarea studiului de caz, proiecte individuale/de grup, simulare profesională/ psihodrama, sociodrama, sinectica etc.
Strategii de evaluare	Strategii de evaluare: curentă; finală. <ul style="list-style-type: none"> • <i>Metode de evaluare curentă:</i> tradiționale (teste, probe orale, probe scrise, probe practice); complementare (proiecte de educație a familiei; proiecte de consiliere a familiei; eseuri, portofolii, referate cu oponenti, probe de supervizare, exerciții de consiliere, a familiei/copiilor și adulților, fișe conceptuale, rezumate la teme/module; hărți conceptuale; fișe de caracterizare psihopedagogică a familiei, a copilului, părinților etc.); • <i>Metode de evaluare finală (la finele unei unități de curs/module):</i> tradiționale (teste, probe orale/scrise în baza chestionării evaluative); complementare (proiecte, portofolii; referate științifice, protocol de consiliere);

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Evaluarea finală a programului de studiu (examenul de finalizare a studiilor):</i> susținerea tezei de master.
--	---

**COMPETENȚE-CHEIE DEZVOLTATE LA NIVEL
DE PROGRAM DE STUDII**

Competențe generale

Cognitive	1. Cercetarea (inclusiv cu utilizarea TIC), dezvoltarea inteligențelor multiple, a spiritului de observare și dirijare a conversației, analiza și sinteza, esențializarea și generalizarea, procesarea și abordarea critică a informației în scopul utilizării acesteia în activitatea din domeniul de formare profesională.
De aplicare	2. Aplicarea eficientă a cunoștințelor din științele educației, consilierea psihopedagogică în activitatea din domeniul de formare profesională.
De analiză și sinteză	3. Evidențierea ideilor principale, sintetizarea, formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii în domeniul de formare profesională.
De comunicare	4. Capacitatea de a asculta, a comunica în scris și oral, a opera cu noțiunile din domeniul de formarea profesională; de a percepe și înțelege persoanele mature și copiii și a-i face să înțeleagă esența mesajelor în condiții și situații complicate de viață.
De învățare	5. Conștientizarea necesității de autoperfecționare, auto/ formare continuă pe parcursul întregii vieți în vederea avansării profesionale

Competențe specifice

Cognitive	<ul style="list-style-type: none"> • Analiza și interpretarea explicativă a conceptelor fundamentale și a celor operaționale din domeniul științelor educației. • Studiul și orientarea în domeniul politicilor și a strategiilor educaționale.
De aplicare	<ul style="list-style-type: none"> • Valorificarea conceptelor, teoriilor, legităților, principiilor, formelor și metodelor specifice științelor educației în procesul activității de studiu, de cercetare, consiliere și educație a familiei. • Realizarea eficientă a legăturilor inter-, pluri- și transdisciplinare prin explorarea potențialului formativ al competențelor-cheie.
De analiză și sinteză	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstrarea capacităților de analiză cu scopul luării deciziilor în activitatea de studiu, cea pedagogică, de cercetare, consiliere și educația familiei. • Elaborarea lucrărilor de sinteză și proiectare-realizare a consilierii și educației familiei prin valorificarea surselor din domeniul științelor educației.
De comunicare	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea și argumentarea punctelor de vedere proprii în procesul activității de studiu, pedagogice, de cercetare, consiliere și educație a familiei. • Prezentarea, explicarea și argumentarea unor produse de muncă intelectuală, conversativă în grupuri mici și în plen, în diferite forme (inclusiv cu utilizarea TIC), în funcție de scop, obiective proiectate și de specificul focus-grupului.

De învățare	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea scopului, obiectivelor și a strategiilor activității de studiu, pedagogice, de cercetare, consiliere și educație a familiei. • Alegerea modalităților de atingere a obiectivelor propuse și elaborarea unui program personal de eficientizare a stilurilor de învățare și aplicare în practică a cunoștințelor și competențelor profesionale.
Finalități de studii	
<p><i>La absolvire, studentul masterand va demonstra că este capabil:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice și să interpreteze fundamentele teoretice și praxiologice ale consilierii educaționale prin a explora conceptele, teoriile, legitățile, principiile și metodele de bază ale științelor educației în activitatea de consiliere și educație a familiei; - să valorifice documentele de politici educaționale macro- și microstructurale, conținutul și piesele curriculare în activitatea psihopedagogică de consiliere și educație a familiei; - să proiecteze-realizeze-evalueze activități de consiliere și educație a familiei, membrilor ei adulți și minori, la variate trepte de învățământ și în diferite centre de plasament a copiilor, centre de ajutorare a familiilor în dificultate, respectând deontologia profesională, corectitudinea și coerența științifică și metodologică prin aplicarea strategiei centrate pe beneficiar și în contextul exigențelor stipulate în documentele de politici, ale actelor normative și reglatorii în domeniul educațional; - să evalueze/autoevalueze eficiența activităților de consiliere și educație a familiei; - să propună soluții/ strategii concrete proprii în situațiile dificile, cele de problemă și dilemă la nivelul familiei, adulților, copiilor, inclusiv a elevului, clasei de elevi; a părinților și pedagogilor din variate tipuri de instituții sociale: școală, centre de criză, centre de creație pentru copii etc.; - să elaboreze proiecte și lucrări de sinteză prin valorificarea surselor bibliografice și informaționale/ electronice accesate din domeniul științelor educației; - să susțină o activitate-ședință de consiliere și educație a familiei, adulților și copiilor, prin a demonstra valorificarea eficiență a dezvoltării personale, a prevenției, a recuperării unor dificultăți în situații de criză în contextul explorării metodelor din domeniul psihopedagogiei și terapiilor integrate; - să-și traseze și planifice parcursul propriu de auto/formare profesională continuă. 	

CARACTERISTICI-CHEIE:

Nivelul de calificare conform ISCED	7
Durata studiilor universitare	2 ani – învățământ cu frecvență
Credite de studiu ECTS	<p>120 credite</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 an de studii = 60 de credite transferabile • 1 semestru = 30 de credite transferabile • 1 credit = 30 de ore (15 ore de contact direct și 15 ore de lucru individual)
Forma de organizare	Învățământ cu frecvență

Condiții de acces	Diploma de studii superioare de licență sau un alt act echivalent de studii
Precondiții	Competențe necesare pentru realizarea programului de licență
Stagii de practică	Cu titlu obligatoriu: <ul style="list-style-type: none"> • Stagiul de practică profesională – 10 credite.
Reguli de examinare și evaluare, de promovare academică	Conceptul de evaluare este adecvat calificărilor prescrise la ciclul II, cu accent pe examinarea competențelor aplicative. Studenții masteranzi vor realiza probe în mod independent, demonstrând finalitățile prevăzute. Nota de promovare obținută la o unitate de curs/modul condiționează alocarea numărului corespunzător de credite. Promovarea în următorul an de studii este condiționată de acumularea a minimum 40 credite la unitățile de curs/ modulele obligatorii pentru anul curent de studii și acumularea numărului total de credite (60 pe an) prevăzute pentru anii precedenți de studii, precum și pentru anul de finalizare a studiilor universitare.
Strategii de evaluare	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Evaluarea curentă</i>: strategii tradiționale (teste, probe orale, probe scrise, probe practice); strategii complementare (proiecte, eseuri, portofolii, referate, teze de an etc.); • <i>Evaluarea finală (la finele unei unități de curs/modul)</i>: strategii tradiționale (teste, probe orale/scrise pe baza chestionării evaluative); strategii complementare (proiecte, portofolii); • <i>Evaluarea stagiilor de practică</i> (portofoliu; conferință de totalizare); • <i>Evaluarea finală a programului de studiu (examenul de finalizare a studiilor)</i>: susținerea tezei de masterat.
Certificare	Diplomă de master în științe ale educației
Titlu acordat	Master în Științe ale educației
Structurarea anului universitar:	Începutul anului universitar – 1 septembrie Sfârșitul anului universitar – 1 iulie Durata săptămânii de studii – 5 zile Durata anului universitar – două semestre a câte 15 săptămâni. Durata sesiunilor de examene – 4 săptămâni. Sesiunile de recuperare vor fi organizate în perioada de după fiecare sesiune de examene. Vacanțe de iarnă (de Crăciun), de primăvară (de Paști) și de vară. Stagiul de practică profesională este obligatoriu și se desfășoară în perioadele stabilite (la locul de muncă, cu condiția că corespunde specialității sau în centrele care se ocupă de consilierea familiei).
Posibilități de integrare profesională pe piața muncii	Instituții de învățământ preuniversitar; direcții teritoriale de învățământ; centre educaționale; diverse tipuri de instituții/ organizații care solicită servicii în domeniul educațional și de consiliere a familiei.

Beneficiarii programului	Absolvenții universităților cu profil pedagogic sau psihopedagogic. Absolvenții altor instituții de învățământ superior, interesați de formarea profesională în domeniul științelor educației, consilierea familiei, vor susține minimul curricular anexat.
Activitățile educaționale în planul de învățământ	Prelegeri, seminarii, ore practice, ore de laborator, stagiul de practică profesională, teză de master, studiul individual.
Gradul de nouitate, relevanța Programului	Finalitățile Programului de masterat sunt corelate cu strategia și politicile instituționale de asigurare a calității. Programul este monitorizat, evaluat și actualizat sistematic, pentru a răspunde plenar expectanțelor și exigențelor tuturor beneficiarilor, cerințelor în schimbare ale societății reflectate în documente de politici și strategii în domeniul de formare profesională.

Calendarul universitar

Anul de studii	Activități didactice		Sesiuni de examene		Stagii de practică		Vacanțe											
	Sem. I		Sem. II		Sem. I		Sem. II		Iarna	Primăvara		Vara						
	săpt.	data	săpt.	data	săpt.	data	săpt.	data	săpt.	data	săpt.	data	săpt.	data				
I	15	01.09 – 15.12	15	01.02 – 25.05	4	15.12 – 4.12 09.01 – 31.01	4	28.05 – 22.06	2	25.12-1.12 01.01 -08.01	1	V. Paști	10	25.06 – 31.08
II	10	03.09 – 09.11	.	4	17.12-24.12 09.01-31.01	4	01.06 – 30.06	5	12.11 – 14.12	15	01.02 – 24.05	2	25.12-31.12 01.01 -08.01	1	V. Paști	.	.	

Minimumul curricular inițial de **30 de credite de studii transferabile** la disciplinele fundamentale și de specialitate aferente domeniului de studii *Științe ale Educației* pentru studenții care solicită la ciclul II, master, un program de studii la domeniul Științe ale Educației, diferit de domeniul de formare profesională absolvit la ciclul I, licență.

Nr. crt.	Unități de curs/module		Nr. de credite ECTS
	Denumirea	Categoria formativă	
1.	Fundamentele științelor educației	fundamentală	3
2.	Psihologia generală	fundamentală	3
3.	Psihologia dezvoltării	fundamentală	3
4.	Consilierea educațională	de specialitate	5
5.	Pedagogia familiei	de specialitate	4
6.	Pedagogia preventivă și corecțională	de specialitate	6
7.	Dreptul și legislația în pedagogia socială	de specialitate	6
Total			30

2. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PE ANI DE STUDIU

Cod	Denumirea unității de curs/modului	Total ore			Numărul de ore pe săptămână			Forma de evaluare	Nr. credite
		Total	Contact direct	Studiu individual	C	S	L/P		
ANUL I, SEMESTRUL 1									
F.01.O.001	Epistemologia consilierii educaționale	150	35	115	20	15	-	E	5
F.01.O.002	Filosofia și axiologia educației	150	35	115	20	15	-	E	5
F.01.O.003	Pedagogia și psihologia familiei	300	70	230	26	26	18	E	10
S.01.O.004	Educația familială și modul sănătos de viață	150	35	115	20	15	-	E	5
S.01.O.005	Conflictologia familială	150	35	115	20	15	-	E	5
Total ore sem. 1		900	210	690	106	86	18	5	30
ANUL I, SEMESTRUL 2									
F.02.O.006	Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă	150	35	115	20	15	-	E	5
S.02.O.007	Sociologia educației familiale	150	35	115	20	15	-	E	5
S.02.O.008	Comunicarea și relaționarea în familie	150	35	115	14	12	9	E	5
S.02.O.009	Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală	150	35	115	20	15	-	E	5
S.02.O.010	Consilierea și terapia sistemică a familiei	300	70	230	26	26	18	E	10
Total ore sem. 2		900	210	690	100	83	27	5	30
Total ore anul I		1800	420	1380	206	169	45	10	60

ANUL II, SEMESTRUL 3

F.03.O.011	Consilierea psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ	150	35	115	20	15	-	E	5
S.03.O.012	Teoria și metodologia cercetării familiei	150	35	115	14	12	9	E	5
S.03.O.013	Elaborarea și administrarea proiectelor de educație și consiliere a familiei	150	35	115	20	15	-	E	5
S.03.A.014/ S.03.A.015	Cultura familiei și psihologia dezvoltării/Viața conjugală și sexualitatea responsabilă	150	35	115	20	15	-	E	5
	Stagiu de practică profesională	300	-	300	-	-	-	E	10
Total ore sem. 3		900	140	760	74	57	9	5	30
ANUL II, SEMESTRUL IV									
	Practica de cercetare/elaborare a tezei de master	900	-	900	-	-	-	E	30
Total ore sem. 4		900	-	900	-	-	-	1	30
Total ore anul II		1800	140	1660	74	57	9	6	60
Total ore program de master		3600	560	3040	280	226	54	16	120

STAGII DE PRACTICĂ

Stagiu de practică		Anul, sem.	Durata Nr. săpt./ore	Perioada	Nr. de credite
1.	Stagiul de practică profesională	II, 3	5/300	noiembrie – decembrie	10
2.	Practica de cercetare/elaborare a tezei de master	II, 4	15/900	februarie – mai	30

TEZA DE MASTER

Denumirea activității		Perioada
1.	Susținerea tezei de master în Științe ale educației	Iunie

CORELAȚIA „UNITĂȚI DE CURS vs. FINALITĂȚI DE STUDIU SCONTATE”

Programul de studiu Consilierea și educația familiei Învățământ cu frecvență

Unități de curs	Cod	ECTS	FINALITĂȚI DE STUDIU ¹							
			1	2	3	4	5	6	7	8
Epistemologia consilierii educaționale	F.01.O.001	150	+	+					+	
Filosofia și axiologia educației	F.01.O.002	150	+			+				+
Pedagogia și psihologia familiei	F.01.O.003	300	+		+				+	+
Educația familială și modul sănătos de viață	S.01.O.004	150		+		+				+
Conflictologia familială	S.01.O.005	150	+		+			+		+
Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă	F.02.O.006	150				+	+		+	
Sociologia educației familiale	S.02.O.007	150	+	+						+
Comunicarea și relaționarea în familie	S.02.O.008	150				+		+		+
Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală	S.02.O.009	150	+	+			+			+
Consilierea și terapia sistemică a familiei	S.02.O.010	300		+	+			+	+	
Consilierea psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ	F.03.O.011	150	+	+				+		+
Teoria și metodologia cercetării familiei	S.03.O.012	150	+	+			+			+
Elaborarea și administrarea proiectelor de educație și consiliere a familiei	S.03.O.013	150		+	+	+			+	
Cultura familiei și psihologia dezvoltării/Viața conjugală și sexualitatea responsabilă	S.03.A.014/ S.03.A.015	150		+				+		+

¹ Conform Notei explicative

3. CURRICULUM DISCIPLINAR LA CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA FAMILIEI

I. Principii:

- asigurarea logicii și coerenței în planificarea și valorificarea conținuturilor curriculare și a acțiunilor de predare-învățare-evaluare;
- poziționarea prioritară a finalităților instruirii, adică a competențelor la nivel de cunoaștere, aplicare și integrare, care urmează a fi atinse;
- construirea permanentă a concordanței pedagogice optime între cadrul conceptual – finalități – conținuturi – metodologia instruirii – metodologia evaluării,
- respectarea interconexiunii și valorificarea permanentă și eficientă a conținuturilor curriculare cu *formele generale ale educației și dimensiunile* acesteia (educația morală, intelectuală, tehnologică, estetică, psihofizică, inclusiv cu dezideratele *noilor educații*);
- individualizarea/diferențierea permanentă a activităților instructiv-educative în orice context pedagogic, profesional și social.

II. Condiții psihopedagogice:

- îmbinarea optimă a variatelor forme, metode și procedee de instruire și evaluare;
- respectarea principiilor curriculare și axarea pe cel ce învață;
- respectarea normelor deontologice și ergonomice în cadrul procesului de instruire;
- îmbinarea informării cu formarea, problematizarea/euristica și exersarea practică în cadrul disciplinelor de studiu și a stagiului de practică profesională.

Programul de masterat include: Planul de învățământ, *Curricula disciplinară*, *Finalitățile Programului de masterat profesional la Consilierea și educația familiei* și *Ghidul metodologic de valorificare a TIC-urilor în procesul de organizare-desfășurare a studiilor la CEF.*

Semestrul I

3.1. EPISTEMOLOGIA CONSILIERII EDUCAȚIONALE

I. CADRUL CONCEPTUAL

În rezultatul cercetărilor de ultimă oră, tot mai mult se aderă la ideea că formarea și dezvoltarea personalității umane este un proces complex, de aceea este necesar un sistem amplu și multiprocesual de acțiuni, dar și de desfășurare a acestuia pe tot parcursul vieții. Formarea personalității integre ar trebui să se realizeze în cadrul familiei, instituțiilor de învățământ, activităților specifice de educație, dar și prin suport, asistență și consiliere educațională.

La mai mulți autori (I. Al. Dumitru, A. Baban, I. Dafinoiu, Larisa Cuznețov etc.) întâlnim ideea precum că procesul consilierii educaționale trebuie să fie desfășurat în baza cunoașterii reperelor teoretice/epistemologice, a strategiilor, formelor și a metodelor de oferire a ajutorului pentru depășirea dificultăților existențiale. Principala finalitate este dezvoltarea personală a beneficiarului și prevenirea situațiilor de criză. Așadar, respectarea anumitor principii și condiții de organizare și desfășurare a consilierii educaționale reprezintă obiectul de studiu al *Epistemologiei consilierii educaționale/ECE*. O consiliere educațională eficientă va genera o implicare activă, conștientă și responsabilă a consilierului și a beneficiarului/persoanei în dezvoltarea personalității sale.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: brainstorming-ul, sinectica, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice, „graficul T”, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de conversații și discuții socratice.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode (orale, scrise, practice). În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul eseurilor, schițelor, modelelor, rezumatelor, referatelor.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.01.O.001	Epistemologia consilierii educaționale	Răileanu O. Simcenco I.	I	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Epistemologia educației: teoria generală a cunoașterii procesului educațional. Epistemologia consilierii educaționale.	4	2	15
2.	Fundamentele teoretice și metodologice ale cunoașterii în domeniul consilierii educaționale. Dezvoltarea personalității.	4	2	30
3.	Fundamentele practice/aplicative ale cunoașterii și valorificării consilierii educaționale.	4	3	20
4.	Nivelurile cunoașterii în educație și consilierea educațională. Variabilele și conținuturile educației și consilierii educaționale	4	4	30
5.	Paradigme și modele în epistemologia consilierii educaționale	4	4	20
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului, masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale epistemologiei consilierii educaționale/ ECE;

- analizarea teoriilor dezvoltării personalității în contextul ECE;
- caracterizarea idealului educațional în contextul schimbărilor sociale prospective;
- stabilirea fundamentelor teoretice și aplicative ale cunoașterii în domeniul consilierii educaționale.

La nivel de aplicare:

- identificarea definițiilor conceptului de *educație* în contextul ECE;
- stabilirea corespondențelor empirice dintre anumite principii, norme, reguli și situații concrete specifice consilierii educaționale;
- determinarea factorilor și condițiilor unei consilieri educaționale eficiente;
- elaborarea strategiilor de organizare și realizare a consilierii educaționale.

La nivel de integrare:

- stabilirea unor aspecte privind valorificarea metodelor și tehnicilor de consiliere educațională;
- elaborarea unui program de apreciere și dezvoltare continuă a competențelor necesare în consilierea educațională eficientă;
- integrarea cunoștințelor din domeniul consilierii educaționale în strategii educative personale.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. *Epistemologia educației: teoria generală a cunoașterii procesului educațional. Epistemologia consilierii educaționale.*

Epistemologia – teorie a cunoașterii. Variabile de epistemologie pedagogică.

Repere istorice privind consilierea educațională. Obiective ale consilierii educaționale.

Principii specifice consilierii educaționale.

Subiectul 2. *Fundamentele teoretice și metodologice ale cunoașterii în domeniul consilierii educaționale. Dezvoltarea personalității.*

Teorii și concepții privind dezvoltarea personalității. Fundamente filosofice și etice ale consilierii educaționale. Fundamente sociologice ale consilierii educaționale. Fundamente psihopedagogice ale consilierii educaționale.

Subiectul 3. *Fundamentele practice/aplicative ale cunoașterii și valorificării consilierii educaționale.*

Strategii de management privind desfășurarea consilierii educaționale.

Modalități de selectare a strategiilor. Metode și tehnici specifice de consiliere educațională.

Proiectarea activității de consiliere educațională.

Subiectul 4. Nivelurile cunoașterii în educație și consilierea educațională. Variabilele educației și conținuturile educației și consilierii educaționale.

Dimensiunile consilierii educaționale. Factorii implicați în procesul de consiliere educațională.

Consilierea educațională – o abordare integrativă.

Relația consilier-beneficiar – fundament al activităților de consiliere.

Etapele procesului de consiliere educațională.

Subiectul 5. Paradigme și modele în epistemologia consilierii educaționale.

Modelul umanist al consilierii educaționale.

Modelul behaviorist al consilierii educaționale.

Modelul cognitiv-comportamental al consilierii educaționale.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	4 5 6 15	1. Analiza reperelor istorice privind consilierea educațională. 2. Proiectarea obiectivelor consilierii educaționale. 3. Descrierea variabilelor și principiilor consilierii educaționale.	De elaborat: • <i>Harta conceptelor fundamentale /HCF</i> privind: a) epistemologia educației; b) epistemologia consilierii educaționale.	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Produsul HCF va fi susținut public și evaluat în perioada stabilită. • HCF este concepută drept parte componentă a <i>Portofoliului studentului- masterand</i>, elaborat la disciplina de studiu.
2.	Subiectul 2.	15 15 30	1. Analiza și caracterizarea fundamentelor teoretice ale cunoașterii în domeniul CE. 2. Descrierea și argumentarea teoriilor și concepțiilor privind dezvoltarea personalității.	De elaborat: • <i>Fișa teoriilor și concepțiilor privind dezvoltarea personalității.</i> • Modelul teoretic al dezvoltării personalității umane.	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Probă practică scrisă. Produsul elaborat este unul complex, care poate include un ansamblu de modele și strategii privind dezvoltarea personalității.
3.	Subiectul 3.	4 8	1. Analiza și explicarea strategiilor managementului consilierii educaționale/MCE.	De elaborat: • <i>Schița managementului consilierii:</i> a) proiectul CE (toate etapele procesului	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Probă practică-scrisă. Produsul va fi evaluat în perioada stabilită/ I ev.

		8	2. Determinarea modalităților și criteriilor de selectare a strategiilor MCE. 3. Stabilirea și descrierea etapelor proiectării CE și a metodelor de consiliere.	și a unei ședințe de consiliere); b) fișa metodelor și tehnicilor aplicate în CE.	• Produsul este conceput ca o parte componentă a <i>Portofoliului studentului-masterand</i> , elaborat la disciplina de studiu.
		20			
4.	Subiectul 4.	10	1. Determinarea și caracterizarea nivelurilor cunoașterii în educație și corelarea cu etapele CE.	De elaborat: • <i>Agenda consilierului ce include dimensiunile și etapele CE;</i> • <i>Fișa nivelurilor de cunoaștere în educație și CE;</i> • <i>Harta principiilor și regulilor deontologice în CE;</i> • <i>Schița unei ședințe de CE.</i>	• Probă orală; • Probă practică centrată pe acțiune; • Toate produsele elaborate vor fi incluse în <i>Portofoliul disciplinei ECE</i> a studentului-masterand.
	8	2. Analiza factorilor, dimensiunilor și etapelor CE.			
	12	3. Stabilirea criteriilor și indicatorilor abordării integrative a CE. 4. Descrierea și explicarea deontologiei profesionale în conexiune cu analiza relației consilier-beneficiar.			
		30			
5.	Subiectul 5.	8	1. Analiza paradigmelor și a modelelor valorificate în educație și ECE.	De elaborat: • <i>Schița paradigmelor și modelelor valorificate în educație și ECE;</i> • <i>Proiectul unui proces de consiliere educațională;</i> • <i>Cuprinsul portofoliului și Lista bibliografiei utilizate în studiul ECE.</i>	• Probă orală; • Probă practică centrată pe acțiune; • <i>Prezentarea și susținerea Portofoliului studentului-masterand la ECE.</i>
	4	2. Identificarea și interpretarea paradigmelor și modelelor din domeniul CE.			
	8	3. Recapitularea fundamentelor teoretice și aplicative ale ECE.			
	20				
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Andrei S., Belcin M. *Consiliere și orientare. Concepte moderne și idei practice*. Constanța: Ed. Crizon, 2007.
2. Bush T. *Leadership și management educațional. Teorii și practici actuale*. Traducere de L. Romaniuc. Iași: Polirom, 2015.

3. Calaraș C. *Cultura educației elevului. Ghid metodologic*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
4. Calaraș C. *Conflictologie familială. Suport de curs*. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.
5. Cucuș C. *Pedagogie și axiologie*. Iași: Polirom, 2010.
6. Cuznețov Larisa, *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
7. Cuznețov Larisa. *Parteneriatul școală – familie – comunitate. Educația de calitate a copiilor și părinților*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
8. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
9. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică/ educațională*. Iași: Polirom, 2008.
10. Molden D. *Management cu NLP*. București: Curtea Veche Publishing, 2013.
11. Pânișoară, Sălăvăstru D. et.al. *Copilăria și adolescența*. Iași: Polirom, 2016.
12. Vrasmaș E. *Consilierea și educația părinților*. București: Aramis, 2002.
13. Tolstaia S. *Bazele consilierii psihologice: Teorie și practică*. Chișinău: CEP USM, 2015.
14. [http: positive psychologymelbourne.com.au/Permamodel](http://positivepsychologymelbourne.com.au/Permamodel).
15. www.eycb.coe.int/compasito/chapter5pdf/4.pdf.

3.2. FILOSOFIA ȘI AXIOLOGIA EDUCAȚIEI

I. CADRUL CONCEPTUAL

Obiectivele de formare profesională ghidează formarea concepției despre lume și viață, orientează consolidarea competențelor educației prin valori și pentru valori. Realizarea obiectivelor stabilite și a conținuturilor cursului este posibilă prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip expozitiv-euristic, problematizat, algoritmizat, evaluativ-situativ.

Accentul în procesul studierii **Filosofiei și axiologiei educației/FAE** se va pune pe valorificarea îmbinării adecvate a metodelor clasice de instruire cu cele moderne.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: brainstorming-ul, sinectica, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice, „graficul T”, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de conversații și discuții socratice.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode (orale, scrise, practice). În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul eseurilor, schițelor, modelelor, rezumatelor, referatelor.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.01.O.002	Filosofia și axiologia educației	Cuznețov Larisa Calaraș Carolina	I	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Fundamentele filosofiei și axiologiei educației. Repere epistemologice. Geneza și constituirea științelor pedagogice. Filosofia educației în sistemul științelor pedagogice.	4	4	35
2.	Personalitatea umană. Abordarea sistemică a formării personalității în contextul filosofiei și axiologiei educației.	8	5	38
3.	Filosofia și axiologia educației în contextul pedagogiei postmoderne. FAE și existența umană.	8	6	42
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale FAE;
- analizarea orientărilor/ teoriilor privind FAE;
- determinarea principiilor care stau la baza FAE;
- stabilirea metodelor de cercetare în FAE.

La nivel de aplicare:

- identificarea definițiilor FAE;
- stabilirea corelației între valorile fundamentale, cele sociale, familiale și personale;
- determinarea specificului deacroniei acțiunii educaționale;
- elaborarea hărților conceptuale în domeniul: axiologiei, ontologiei educației și epistemologiei educației.

La nivel de integrare:

- stabilirea criteriilor de analiză a textului științific din perspectiva FAE;
- realizarea clasificării și explicația definițiilor terminologiei pedagogice în contextul FAE;
- integrarea cunoștințelor din domeniul FAE în contextul consilierii și educației familiei.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. Fundamentele filosofiei și axiologiei educației. Geneza și constituirea științelor pedagogice. Filosofia educației în sistemul științelor pedagogice.

Pedagogia – știința pozitivă și filosofică a educației. Relația dialectică dintre știință și educație. Constituirea sistemului științelor pedagogice. Filosofia educației și funcțiile ei. Filosofia și axiologia educației în sistemul științelor pedagogice. Sursele (originile) filosofiei și metodologia ei de studiu.

Fundamentarea filosofică a educației – imperativul dezvoltării durabile a societății. Axiologia educației

Fundamentarea filosofică a conceptelor pedagogice. Dialectica, gândirea în proces, știința căutării și apariția noului.

Statul, puterea și educația. Complementaritatea demersului cauzal și a celui finalist în explicarea acțiunii educaționale. Natura socială și diacronia acțiunii educaționale. Filosofie, cultură, ideologie și politică în educație. Încercări de ideologizare a educației.

Remodelarea filosofică a idealului și politicii educației în contextul schimbărilor prospective

Cultura: morala și etica. Educația morală. Civilizația, Spiritul moral-civic și inteligența. Sensul teleologic al acțiunii educaționale. Ideal, scop, obiective educaționale – finalități pedagogice macrostructurale. Politicile educaționale din perspectivă filosofică și a realității pedagogice. Instituțiile formale și nonformale – educația pentru viața morală și dreptul la valorile spirituale în contextul schimbărilor prospective.

Subiectul 2. Personalitatea umană. Abordarea sistemică a formării personalității în contextual filosofiei și axiologiei educației.

Personalitatea umană în filosofie și pedagogie. Axiologia educației

Paradigma de filosofie a educației elaborată de către Platon. Componentele paradigmei: natura omenească și devenirea ei; teoria ideilor și conținutul educației; teoria virtuților și a valorilor morale, estetice, civice și învățarea lor; statul democrat și politica lui față de educație; educația civică. Personalitatea umană în pedagogie.

Rațiuni teoretice și filosofice în epoca Luminilor

Rațiuni teoretice și filosofice. Sistemul lui Descartes. C.J. Locke și teoria empirică a cunoașterii. Ideile democratice și filosofice în opera lui J.J. Rousseau. Dualitatea naturii umane și scopul educației. Libertatea autonomă și educația negativă. Morala și politica iluministă. Neoiluminismul și educația.

Immanuel Kant – o paradigmă modernă a filosofiei educației

Immanuel Kant – omul și personalitatea sa. Opera lui Kant și contribuția sa epistemologică. Scrierile precritice, scrierile critice și filosofia educației la I. Kant. Tratat de pedagogie (1803). Sistemul moral kantian. Omul ca subiect moral. Antinomia rațiunii. Libertatea autonomă a omului.

Subiectul 3. *Filosofia și axiologia educației în contextul pedagogiei postmoderne. FAE și existența umană.*

Fenomenologia și existențialismul în educație

Domeniul fenomenologiei. Adevărul și responsabilitatea. Existențialismul și fenomenologia în educație. Elemente constitutive ale filosofiei pragmatice a educației la John Dewey. Semnificațiile educației și întemeierea ei epistemologică. Curriculum-ul școlar în viziunea lui J. Dewey. Existențialismul în educație. Karl Jaspers și J.P. Sartre. Conceptul de știință modernă și cercetarea omului. Evoluția biologică și dezvoltarea istorică a omului.

„Situatiile – limită” existențiale și consecințele lor. Libertatea și umanitatea ca recunoaștere a demnității omului. Libertatea personalității și disciplina. Caracterul creativ al acțiunii libere.

Conceptele filosofice generale ale existențialismului european (Karl, Jaspers, J.P. Sartre) și a celui american. Filosofările existențiale americane asupra educației: G.F. Kneller și Morris Van Cleve. Perspectivele existențialiste în educație.

Ontologia educației

Ontologia – componentă a metafizicii. Educația ontologică. Principalele componente ale ontologiei educației. Devierea individuală și socială a omului. Antinomiile devenirii umane și ale educației. Comportamentul agresiv și mitul societății nonagresive. Viitorul omului și al educației. Pedagogia conflictului și filosofia.

Epistemologia educației

Epistemologia – teorie a cunoașterii. Conceptul modern de știință, caracteristici ale științelor educației.

Variabile de epistemologie pedagogică. Niveluri, tipuri și modele ale cunoașterii în educație.

Atitudinea științifică pedagogică: întemeiere epistemică, opinie, adevăr, testare.

Axiologia educației

Educația prin valori și pentru valori. Relația valoare – educație. Valoarea și funcționalitatea ei în acțiunea educativă. Diversitatea valorilor: valori – scopuri și valori – mijloace. Idealul unei școli moderne în contextul valorilor interculturale. Educația morală (etică, umanistă și umanist-religioasă) și valorile. Criza valorilor.

Filosofia analitică a educației

Problematika filosofiei analitice a educației. Definiții ale educației. Posibile criterii de elaborare a definițiilor educației.

Gruparea definițiilor terminologiei pedagogice. Metaforele pedagogice și sloganurile pedagogice. Structuralismul – convergența diferențelor. Analiza structurală. Filosofia educației în cadrul structuralismului. Limbajul pedagogic: funcții. Fenomenul ambiguității limbajului pedagogic: cauze și mecanisme de producere. Educația și comunicarea eficientă.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	6 8 7 14 35	<p>1. Analiza genezei și constituirii sistemului științelor educației și determinarea locului FAE în acesta.</p> <p>2. Explicarea fundamentării filosofice a educației.</p> <p>3. Determinarea sensului teleologic al acțiunii educaționale.</p> <p>4. Identificarea și caracterizarea procesului și a esenței remodelării filosofice a idealului și politicilor educației în contextul schimbării prospective.</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fișa problemelor și sarcinilor în studiul FE și Pedagogiei; • Harta conceptelor fundamentale ale AEF; • Shema Sistemului Științelor educației/ pedagogice; • Schița remodelării filosofice a idealului educațional; • Un Eseu structurat la tema: <i>Schimbările prospective în contextul dezvoltării durabile a societății;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală- conversație socratică; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate cu nota adecvată calității acestora; • Produsele nominalizate au fost concepute drept o parte componentă a Portofoliului disciplinei FAE a studentului-masterand.
2.	Subiectul 2.	8 10 10 10 38	<p>1. Analiza și interpretarea abordării sistemice a personalității și formării ei în FAE și Pedagogie;</p> <p>2. Esențializarea și relatarea rațiunilor filosofice cu privire la educație în Antichitate, Epoca Luminilor și Epoca Modernă;</p> <p>3. Determinarea particularităților educației pentru a forma personalitatea centrată pe acțiunea și valorile morale;</p> <p>4. Analiza și caracterizarea valorilor morale Kantian în corelare cu Tratatul de Pedagogie (Im. Kant).</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harta conceptelor operaționale privind studiul și abordarea Personalității umane în AEF; • Schița rațiunilor teoretice și filosofice pentru fiecare epocă; • Schema apariției ideilor democratice în Filozofie și valorificarea lor în FAE; • Schema apariției ideilor democratice în Filozofie și valorificarea lor în FAE; • Un eseu la tema: <i>Omul ca subiect moral.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală-conversație socratică și dezbateri filosofice; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate cu nota adecvată calității acestora; • Produsele nominalizate au fost concepute drept o parte componentă a Portofoliului disciplinei FAE a studentului-masterand.

3.	Subiectul 3.	10	1. Analiza și interpretarea fenomenologiei și a existențialismului în educație;	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Fișa de caracterizare a Ontologiei educației. • Lista valorilor scopuri și a valorilor –mijloace. • Eseu pe o valoare și strategii de formare și valorificare a acesteia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: ținerea unei dispute filosofice; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate cu nota adecvată calității acestora; • Produsele nominalizate au fost concepute drept o parte componentă a Portofoliului disciplinei FAE a studentului-masterand.
		10	2. Caracterizarea <i>Ontologiei educației</i> și a componentelor ei de bază;		
		10	3. Caracterizarea <i>Epistemologiei educației</i> , a valorilor și nivelurilor acesteia;		
		12	4. Caracterizarea <i>Axiologiei educației</i> și identificarea diversității valorilor-scopurilor și a valorilor-mijloace.		
		42			
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Aristotel. *Metafizica*. București: Editura Academiei Române, 1965.
2. Boboc F. *Limba și ontologie*. București: EDP, 1997.
3. Călin M. *Filosofia educației*. București: Aramis, 2003.
4. Călin M. *Teoria și metateoria acțiunii educative*. București: Aramis, 2003.
5. Comenius I.A. *Didactica Magnă*. București: EDP, 1970.
6. Cuznețov Larisa, Banuh N. *Filosofia educației*. Chișinău: CT UPS I. Creangă, 2004.
7. Cuznețov Larisa. *Educație prin optim axiologic*. Chișinău: Primex-com, SRL, 2010
8. Cuznețov Larisa. *Filosofia și axiologia educației*. Chișinău: CEP al UPS Ion Creangă, 2017.
9. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
10. Cucoș C. *Pedagogie și axiologie*. București: EDP, 2008.
11. Dewey John. *Democrație și educație*. București: EDP, 1980.
12. Durkheim. *Educație și sociologie*. București, EDP, 1980.
13. Kant Im. *Tratat de pedagogie*. Iași: Agora, 1992.
14. Marga A. *Introducere în filosofia contemporană*. Iași: Polirom, 2002.
15. Niskier A. *Filosofia educației* (traducere din limba brazil.). București: Ed. Economică, 2000.

3.3. PEDAGOGIA ȘI PSIHOLOGIA FAMILIEI

I. CADRUL CONCEPTUAL

Pedagogia și psihologia familiei reprezintă o știință specializată în studiul problematicii familiei. Ea are menirea să formeze la masteranzi atitudinile pro-familie; să asigure achiziționarea cunoștințelor privind particularitățile constituirii, menținerii unei familii durabile și formarea competențelor de armonizare a relațiilor familiale; de modificare a comportamentelor privind cultura comunicării, educația copiilor, relaționarea intra- și intergenerațională în cadrul familiei.

Pedagogia și psihologia familiei (în continuare PPF) face parte din sistemul științelor educației și este orientată spre studiul aspectelor pedagogice și psihologice ale familiei. Din *perspectivă epistemologică* PPF se poate considera drept o *știință socioumană*, deoarece în centrul atenției este omul și aspectele sociologice, antropologice și etnologice privind acțiunile acestuia, îndreptate spre formarea și menținerea familiei în contextul unei culturi umane concrete; o *știință a comunicării* ce valorifică studiul relaționării și comunicării familiale; o *știință a educației*, deoarece perpetuează modelele și valorile etern-umane, valorifică formarea personalității umane; metodele și strategiile educației familiale. Oportunitatea cursului derivă din necesitatea formării competențelor profesionale de analiză, determinare, monitorizare a funcționalității cuplului și familiei, presupunând elucidarea unui ansamblu de concepte, teorii, principii și strategii din domeniul psihologiei vârstelor, pedagogiei familiei, sociologiei familiei și antropologiei. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Principiul esențial de constituire și valorificare a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și trans-disciplinarității în contextul paradigmei cognitiv-constructiviste.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice, „graficul T”, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de conversații și discuții socratice.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul eseurilor, schițelor, modelelor, rezumatelor, referatelor, structurate în Portofoliul la disciplina dată – Pedagogia și psihologia familiei.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.01.O.003	Pedagogia și psihologia familiei	Cuznețov Larisa	I	70	230	Ex.	10

III. SUBIECTELE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore			
		Curs	Seminar	Laborator	Studiul individual
1.	Familia din perspectivă sociopsihopedagogică. Excurs istoric în evoluția familiei.	2	2		10
2.	Dragostea – sentiment uman superior. Sentimentalizarea relațiilor familiale. Iubirea conjugală și sexualitatea responsabilă.	4	4		20
3.	Profilul moral al relațiilor interpersonale dintre tineri și căsătoria. Autocunoașterea, intercunoașterea și proiectarea perspectivelor vieții familiale.	4	4	2	32
4.	Dinamica dezvoltării și funcționării cuplului și a familiei. Crizele de vârstă și crizele vieții de familie.	4	4	2	40
5.	Climatul moral și psihologic familial în contextul democratizării relațiilor intrafamiliale.	4	4	4	40
6.	Cultura toleranței în cadrul familiei și arta dirijării conflictelor familiale.	2	2	4	40
7.	Familia și copiii. Ethosul pedagogic, optimul familial și formarea personalității copilului.	4	4	4	48
8.	Abordarea sistemică și prospectivă a educației în familie și pentru familie.	2	2	2	48
Total		26	26	18	230

IV. COMPETENȚE SPECIFICE:

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea bazelor teoretice și metodologice ale PPF;
- reproducerea conceptelor cheie, a teoriilor de bază ce reflectă dezvoltarea cuplului și a familiei;
- caracterizarea particularităților iubirii materne, paterne, fraterne și a iubirii conjugale;
- identificarea factorilor, funcțiilor, principiilor și valorilor ce asigură coeziunea, adaptabilitatea și funcționalitatea cuplului și a familiei;
- identificarea problemelor și tendințelor moderne în domeniul dezvoltării cuplului, familiei și educației copiilor în cadrul familiei.

La nivel de aplicare:

- stabilirea restructurărilor familiei contemporane și a tipologiei familiei;
- estimarea tipurilor de relații intrafamiliale, a conflictelor și stilurilor comportamentale ale membrilor familiei;
- determinarea particularităților dinamicii structural-funcționale a familiei;
- elaborarea strategiilor și tehnologiilor de educație a copiilor în cadrul familiei;
- analizarea conținutului educației pentru familie.

La nivel de integrare:

- aplicarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere și educație a familiei;
- modelarea situațiilor de dirijare-soluționare-aplanare-evitare-anticipare a conflictelor familiale;
- stabilirea factorilor ce contribuie la distorsionarea relațiilor familiale;
- elaborarea unui plan de acțiuni de armonizare a familiei din ipostaza de partener conjugal, consilier, psiholog;
- promovarea valorilor culturii familiale la nivelul unității de învățământ și la nivelul comunității.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. Familia din perspectivă sociopsihopedagogică. Excurs istoric în evoluția familiei.

Definirea PPF ca știință și disciplină de studiu. Caracterul teoretic și aplicativ al PPF. Delimitări conceptuale: cuplu; familie; educație pentru familie/ EF. Funcțiile familiei. Evoluția socio-istorică și culturală a structurilor de tip familial: de la promiscuitate – la familia monogamă. Excurs istoric în apariția și evoluția familiei și a educației pentru familie. Familia din perspectivă sociopsihopedagogică.

Subiectul 2. Dragostea – sentiment uman superior. Sentimentalizarea relațiilor familiale. Iubirea conjugală și sexualitatea responsabilă.

Dragostea ca fenomen și sentiment uman și relațiile familiale. Iubirea maternă, iubirea paternă și iubirea fraternă. Iubirea conjugală și viața de familie. Miturile iubirii. Autoactualizarea personalității și stabilirea relațiilor de atașament dintre partenerii familiali.

Subiectul 3. Profilul moral al relațiilor interpersonale dintre tineri și căsătoria. Autocunoașterea, intercunoașterea și proiectarea perspectivelor vieții familiale.

Morala și etica relațiilor familiale. Specificul relațiilor interpersonale dintre tineri și căsătoria. Cultura familiei, valorile familiale și autocunoașterea. Intercunoașterea și proiectarea perspectivelor vieții. Valorile și specificul relațiilor în cultura prefigurativă, cultura cofigurativă și cultura postfigurativă. Autorealizarea personalității în cuplu și familie în contextul formării culturii familiei.

Subiectul 4. Dinamica dezvoltării și funcționării cuplului și a familiei. Crizele de vârstă și crizele vieții de familie.

Dinamica funcțională a cuplului și etapele vieții familiale. Factorii externi și cei interni ce influențează dezvoltarea familiei. Cuplul fără copii. Cuplul în așteptarea copilului. Familia cu copii preșcolari. Familia cu copiii de vârstă școlară. Cuplul părăsit de copii. Stadiul văduviei. Funcționalitatea familiei în contextul raportului: comunicare-cooperare-colaborare. Conflictologia familială. Conflictul și crizele vieții de familie. Factori stabilizatori și factori perturbatori ai vieții în cadrul familiei.

Subiectul 5. Climatul moral și psihologic al familiei în contextul democratizării relațiilor intrafamiliale.

Condițiile creării climatului moral și psihologic pozitiv în cadrul familiei. Democratizarea relațiilor intrafamiliale. Stiluri de relaționare familială. Blocaje în relațiile și comunicarea familială. Relațiile soț-soție, copii-părinți. Rolul soției și a soțului în crearea climatului moral. Relația bunici-părinți-nepoți. Respectarea Drepturilor omului și a copilului în cadrul familiei.

Subiectul 6. Cultura toleranței în cadrul familiei și arta dirijării conflictelor familiale.

Toleranța ca valoare etică. Structura acțiunilor tolerante. Modelul familiei ce posedă cultura toleranței. Conflictelor familiale și arta dirijării acestora în contextul culturii toleranței. Conflictul constructiv și conflictul distructiv. Cultura dirijării conflictelor familiale. Preîntâmpinarea agresivității și violenței în familie.

Subiectul 7. Familia și copiii. Ethosul pedagogic, optimul familial și formarea personalității copilului.

Idealul educațional și familia. Stilul educativ familial, intercomunicarea și tipul familiei. Artă înțelegerii și educației copilului de la naștere până la școală. Particularitățile educației copilului de vârstă școlară în cadrul familiei. Crizele de vârstă și optimul educației familiale. Strategii, forme, metode de educație a copiilor în familie. Profilul moral și profilul intelectual al educației familiale. Educația psihofizică a copiilor. Educația estetică în cadrul familiei. Educația tehnologică și cultivarea deprinderilor de muncă. Formarea modului sănătos de viață.

Subiectul 8. Abordarea sistemică și prospectivă a educației în familie și pentru familie.

Locul și rolul instituției de învățământ și a familiei în educația și pregătirea pentru viața de familie a copilului/adolescentului. Educația pentru familie în contextul *noilor educații*. Pregătirea copiilor și adolescenților pentru viața de familie. Informarea psihopedagogică și educarea părinților. Parteneriatul educațional ca strategie optimă de educație în familie și pentru familie a elevilor și părinților.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	2 4 4 10	1. Definierea obiectului și sarcinilor PPF în corelare cu analiza conceptelor esențiale; 2. Descrierea evoluției socio-istorice a familiei; 3. Identificarea funcțiilor familiei;	De elaborat: • Harta conceptelor fundamentale și operaționale ale familiei; • Fișa etapelor evolutive a familiei în context socio-istoric; • Agenda misiunii familiei (cu specificarea funcțiilor)	• Probă orală; • Probe axate pe analiza și argumentarea elaborării produselor nominalizate; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;

2.	Subiectul 2.	8 4 8 20	<p>1. Analiza și explicarea esenței Iubirii, a formelor și specificului acestora;</p> <p>2. Identificarea miturilor iubirii;</p> <p>3. Argumentarea necesității de autoactualizare a persoanei în contextul iubirii conjugale;</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fișa de caracterizare a manifestării iubirii conjugale; • Harta miturilor iubirii; • Proiectul familiei fericite și condițiile autoactualizării membrilor ei; 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
3.	Subiectul 3.	10 16 6 32	<p>1. Analiza profilului moral al relațiilor interpersonale în cadrul familiei;</p> <p>2. Caracterizarea valorilor familiale în contextul culturii postfigurative, cofigurative și prefigurative;</p> <p>3. Autorealizarea personalității în cuplu și familie;</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agenda familiei centrate pe acțiunea morală și principiile psihologiei pozitive; • Schița priorităților valorice a familiei; • Proiectul de autorealizare a membrilor adulți ai familiei în contextul funcțiilor parentale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
	Subiectul 4.	10 10 10 40	<p>1. Prezentarea dinamicii dezvoltării și funcționării cuplului și familiei prin caracterizarea etapelor și a crizelor vieții familiale;</p> <p>2. Identificarea tipurilor de familii în corelație cu criteriile standard (vârstă, valori acceptate, specificul relațiilor, educației copiilor etc.).</p> <p>3. Descrierea funcționalității familiei în contextul raportului comunicare-cooperare-colaborare prin analiza factorilor stabilizatori și perturbatori ai vieții acesteia;</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harta dinamicii și funcționării cuplului și a familiei; • Fișa de caracterizare a crizelor vieții de familie și strategiile de depășire a acestora; • Modelul complex al tipurilor al familiei; • Proiectul eficientizării colaborării familiale/intergeneraționale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;

	Subiectul 5.	10 10 10 10 40	1. Caracterizarea condițiilor creării climatului moral pozitiv în cadrul familiei; 2. Identificarea principiilor democratizării relațiilor familiale; 3. Determinarea blocajelor în relaționarea familială;	De elaborat: • Modelul de creare a climatului moral-familial • Agenda democratizării relațiilor și a vieții familiale; • Axiograma familiei (valorile familiale); • Fișa caracterizării blocajelor familiale; • Strategii de depășire a conflictelor și blocajelor de comunicare;	• Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
	Subiectul 6.	10 15 10 5 40	1. Analiza importanței și a specificului toleranței în cadrul familiei; 2. Caracterizarea conflictelor familiale și stabilirea strategiilor de dirijare a acestora;	De elaborat: • Modelul toleranței familiale; • Schița de prevenire a conduitei intolerante; • Proiectul de educație a copiilor axat pe prevenirea violenței; • Harta conflictelor distructive și strategiile de prevenire a lor;	• Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
	Subiectul 7.	8 14 10 48	1. Identificarea factorilor, formelor și metodelor educației familiale a copiilor; 2. Analiza ethosului pedagogic familial și formarea personalității copilului; 3. Dimensiunile educației valorificate în cadrul educației familiale a copiilor;	De elaborat: • Modelul valorilor familiale; • Strategii de educație familială; • Shema rolului mamei și rolul tatălui în educația copilului; • Proiect integrat de educație armonioasă a copiilor în cadrul familiei;	• Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
	Subiectul 8.	8 10 10 20 48	1. Identificarea și caracterizarea condițiilor, principiilor și a strategiilor educației pentru familie realizată de instituția de învățământ școală/familie, comunitate. 2. Elaborarea proiectului educației pentru familie	De elaborat: • Selectarea literaturii de specialitate și de întocmit lista bibliografică pentru EF. • Modelul teoretic al EF; • Proiect complex al EF; • O agendă pentru o familie privind modul demn și sănătos de viață;	• Probă orală; • Probă practică; • Toate produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate și apreciate în concordanță cu calitatea conținutului redat și expedit de fiecare student-masterand;
Total 230 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Ariès Ph. „*L'Évolution des rôles parentaux*” in *Famille d'aujourd'hui, Actes du colloque consacré a la Sociologie de la Famille*. Bruxelles: Éditions de l'Institut de Sociologie, Université Libre de Bruxelles, 1963 (17,18,19 mai), p.4-17.
2. Ariès Ph. *L'Enfant et la vie familiale sous l Ancien*. Règeime 2-ème édition. Paris: Éditions de L'Institut de Sociologie, 1973 (prima ed.), 1960.
3. Berge André. *Profesiunea de părinte*. București: EDP, 1977.
4. Bonchiș E. *Familia și rolul ei în educația copilului*. Iași: Polirom, 2011.
5. Calaraș C. *Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Pedagogia și Sociologia educației familiale*. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
6. Calo T. *Pedagogia practică a atitudinilor*. Chișinău: Litera Educațional, 2014.
7. Crețu Tinca. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2009.
8. Cuznețov Larisa. *Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei*. CEP USM, 2008.
9. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP ASEM, 2013.
10. Cuznețov Larisa. *Familia ca proiect existențial. Management familial*. Chișinău: Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
11. Cuznețov Larisa. *Parteneriatul și colaborarea școală-familie-comunitate. Educația de calitate a copiilor și părinților*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
12. Cuznețov Larisa. *Educația pentru familie din perspectiva educației permanente. Cadru conceptual și metodologic*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
13. Godeanu A. S. *Manual de psihologia cuplului și a familiei*. București: Editura SPER, 2015.
14. Granaci L., Granaci M., Cuznețov Larisa et.al. *Dragostea, Viața, Familia*. Chișinău: Epigraf, 2000.
15. Пуț P. (coord.). *Dragoste, familie și fericire*. Iași: Polirom, 2015.
16. Mitrofan I., Mitrofan N. *Familia de la A ..la Z. Mic dicționar al vieții de familie*. București, 1991.
17. Segalen M. *Sociologia familiei*. Iași: Polirom, 2011.
18. Гитин В. Г. *Мужчина. Женщина. Антология*. Москва: Торсинг, 2002.
19. Райгородский Д. Я. (сост.). *Психология семьи (хрестоматия)*. Изд. „Бахрах-М”, 2002.
20. www.en.wikipedia.org/wiki/Health_belief_model.

3.4. EDUCAȚIA FAMILIALĂ ȘI MODUL SĂNĂTOS DE VIAȚĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului *Educația familială și modul sănătos de viață/EFMSV* derivă din necesitatea completării competențelor de consiliere și educație a familiei cu strategii, forme și metode de cultivare-promovare a modului sănătos de viață la nivelul familiei și școlii. Elaborarea cursului a fost realizată în baza valorificării unui sistem de teorii, principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, igienică, anatomo-fiziologică și ergonomică. Din perspectivă epistemologică EFMSV se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din *Pedagogia familiei și Anatomia și fiziologia omului, Bazele igienei*, deoarece în centrul atenției este formarea-dezvoltarea modului sănătos de viață la membrii familiei.

Principiul esențial de predare a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea principiului inter-, pluri- și transdisciplinarității.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice, „graficul T”, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de conversații și discuții socratice.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul eseurilor, schițelor, modelelor, rezumatelor, referatelor, structurate în Portofoliului la disciplina dată – Educația familială și modul sănătos de viață.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.01.A.005	Educația familială și modul sănătos de viață	Calaraș Carolina	I	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Modul sănătos de viață și educația pentru sănătate în cadrul familiei.	2	2	15
2.	Cultura fizică și sănătatea. Călirea organismului și echilibrul psihologic al omului.	2	2	20
3.	Cultura muncii intelectuale în contextul educației familiale și sănătatea.	2	2	15
4.	Cultura și igiena alimentației. Nutriția rațională și sănătoasă.	4		20
5.	Cultura și igiena locuinței. Regimul vieții/zilei (copilului, familiei).	2	2	15
6.	Modalități de profilaxie a maladiilor somatice și infecțioase.	2	2	10
7.	Igiena sufletului. Sisteme de ocrotire a sănătății fizice, psihice și spirituale, ce au trecut proba timpului (Religia; Yoga, Ayr-Veda; autotreinul; gimnastica „Ușu” etc.).	4	2	10
8.	Sănătatea, sexualitatea umană și viața conjugală.	2	3	10
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor-cheie, a teoriilor de bază ce reflectă educația familială și stilul sănătos de viață;
- determinarea principiilor și modalităților unui stil/mod sănătos de viață în familie;
- caracterizarea factorilor și principiilor de funcționare a modului sănătos de viață în familie.

La nivel de aplicare:

- determinarea condițiilor educației familiale ce contribuie la fortificarea sănătății;
- analizarea structurii modului sănătos de viață în familie;

- argumentarea aplicării formelor și metodelor de călire a organismului uman/adulți, copii.

La nivel de integrare:

- estimarea calității modului de viață și a relațiilor familiale;
- elaborarea strategiilor de optimizare a stilului/modului de viață în familie;
- promovarea și educația stilului/modului sănătos de viață a familiei.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. <i>Stilul sănătos de viață și educația pentru sănătate în cadrul familiei.</i></p> <p>Definiri conceptuale: mod sănătos și stil sănătos. Componentele modului sănătos de viață a familiei. Principiile educației pentru sănătate în familie. Educația pentru sănătate a adulților. Educația pentru sănătate a copiilor.</p>
<p>Subiectul 2. <i>Cultura fizică și sănătatea. Călirea organismului și echilibrul psihologic al omului.</i></p> <p>Cultura fizică – condiție de bază în educația familiei. Procedee de fortificare a rezistenței organismului la acțiunile nefavorabile ale factorilor climaterici. Principiile călirii organismului uman. Factorii nocivi și profilaxia fumatului, alcoolismului, narcomaniei.</p>
<p>Subiectul 3. <i>Cultura muncii intelectuale în contextul educației familiale și sănătatea.</i></p> <p>Munca intelectuală în contextul educației familiale. Oboseala și stresul. Managementul stresului. Cauzele oboselei intelectuale. Strategii de organizare și gestionare a muncii intelectuale la membrii familiei. Odihna activă.</p>
<p>Subiectul 4. <i>Cultura și igiena alimentației. Nutriția rațională și sănătoasă.</i></p> <p>Piramida/ structura alimentației raționale/sănătoase. Reguli generale privind igiena alimentației. Factorii nutritivi. Supraalimentație și subalimentație: cauzele, consecințele.</p>
<p>Subiectul 5. <i>Cultura și igiena locuinței. Regimul vieții/ zilei (copilului, familiei).</i></p> <p>Criteriile sanitare de întreținere a locuinței. Amplasarea locuinței, planificarea și asigurarea condițiilor optime pentru sănătatea familiei. Programul vieții și regimul zilei familiei/părinților/copilului.</p>
<p>Subiectul 6. <i>Modalități de profilaxie a maladiilor somatice și infecțioase.</i></p> <p>Măsuri medico-sanitare pentru prevenirea apariției și răspândirii bolilor somatice și infecțioase. Igiena personală și igiena alimentară. Vaccinarea. Izolarea bolnavului.</p>
<p>Subiectul 7. <i>Igiena sufletului. Sisteme de ocrotire a sănătății fizice, psihice și spirituale, ce au trecut proba timpului (Religia; Yoga, Ayr-Veda; autotreningul; gimnastica „Ușu” etc.).</i></p> <p>Necesitatea igienei spirituale. Religia, credința și sănătatea. Surse de poluare mintală. Taina Spovedaniei și Mărturisirii. Alte sisteme de ocrotire a sănătății spirituale. Tehnici de relaxare mintală și spirituală. Consilierea și educația familiei.</p>
<p>Subiectul 8. <i>Sănătatea, sexualitatea umană și viața conjugală.</i></p> <p>Modul de exprimare a esenței sexuale a omului. Biologia și psihologia sexualității umane. Comportamentul sexual. Sănătatea și sexualitatea în viața conjugală. Bărbatul și femeia în cuplu și familie. Educația sexuală a copiilor și adolescenților.</p>

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	5 5 5 15	1. Analiza și definirea conceptelor esențiale: mod sănătos, stil sănătos de viață. 2. Identificarea și caracterizarea componentelor MSV și a principiilor educației pentru sănătate (a adulților și copiilor);	De elaborat • Harta conceptelor fundamentale în EFMSV. • Fișa componentelor MSV a familiei. • Proiectul primar al formării MSV la membrii familiei.	• Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV</i> ;
2.	Subiectul 2.	8 6 6 20	1. Analiza specificului culturii fizice și a călirii organismului uman. 2. Identificarea procedurilor de fortificare a rezistenței organismului la acțiunile nefavorabile ale mediului ambiant. 3. Estimarea și explicarea daunei fumatului, folosirii alcoolului și a drogurilor.	De elaborat: • <i>Un program de sănătate a familiei</i> , care ar conține strategii, forme, metode de profilaxie a hipodinamiei. • Fișe/rezumate despre: - dauna fumatului; - dauna folosirii alcoolului; - dauna folosirii drogurilor.	• Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV</i> ;
3.	Subiectul 3.	5 5 5 15	1. Analiza culturii muncii intelectuale în contextul educației familiale. 2. Caracterizarea stării de oboseală și stres. 3. Identificarea cauzelor oboselii intelectuale și elaborarea strategiilor de preîntâmpinare și depășire a stresului.	De elaborat: • Fișa strategiilor de profilaxie și depășire a stării de oboseală și stres. • <i>Agenda familiei privind managementul stresului</i> ; • Programul de organizare a odihnei familiei.	• Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV</i> ;

4.	Subiectul 4.	10 5 5 20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza și caracterizarea alimentației sănătoase/raționale. 2. Identificarea principiilor și a regulilor alimentației sănătoase. 3. Stabilirea cauzelor și estimarea consecințelor supra- și subalimentației. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Un program alimentar pentru o lună, o săptămână și un trimestru.</i> • Agenda alimentației sănătoase/raționale a familiei. • Fișa de profilaxie a excesurilor alimentare și a subalimentației. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV;</i>
5.	Subiectul 5.	5 5 5 15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza criteriilor sanitare și igienice de întreținere a ordinii și curățeniei în familie. 2. Identificarea și descrierea condițiilor de asigurare a unui regim optim de viață pentru familie (adulți și copii). 3. Elaborarea Regimului zilei pentru copii de variată vârstă. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Regimul de viață al familiei; • Regimul zilei pentru preșcolari, elevi mici, preadolescenți și adolescenți. • Modelul asigurării culturii și igienei mediului, a locuinței. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV;</i>
6.	Subiectul 6.	3 3 4 10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definirea cauzelor de apariție și răspândire a bolilor somatice și infecțioase. 2. Descrierea și interpretarea elementelor igienei personale, igienei alimentare și a igienei locului de trai. 3. Formularea regulilor de profilaxie a maladiilor somatice și infecțioase. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Schița de respectare a igienei personale a adultului și copilului (variate vârste).</i> • Agenda familiei privind profilaxia maladiilor somatice și infecțioase. • Graficul vaccinării copiilor și adulților. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV;</i>
7.	Subiectul 7.	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza sistemelor de ocrotire a sănătății fizice, psihice și spirituale/istoricul apariției și dezvoltării acestora. 2. Estimarea și argumentarea necesității igienei spirituale și a folosirii tehnicilor de relaxare și restaurare moral-spirituală. 3. Caracterizarea conduitei persoanei, axate pe igiene sufletului. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Agenda familiei centrate pe respectarea principiilor de ocrotire a sănătății psihice și spirituale.</i> • Eseu structurat la tema „Religia, credința și sănătatea omului”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV;</i>

8.	Subiectul 8.	<p>4. Analiza particularităților sexualității umane în contextul vieții familiale.</p> <p>5. Descrierea specificului comportării oneste a bărbatului și femeii în cuplu din punct de vedere a sexualității responsabile.</p> <p>6. Elaborarea strategiilor educației sexuale a copiilor și adolescenților în familie.</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Un <i>Cod al respectării normelor morale în contextul sexualității umane.</i> • Strategii și principii de comportare a partenerilor conjugali. • Un Model al educației familiale pentru formarea personalității copiilor (fetelor și băieților). 	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală: evaluare frontală; • Probe practice, scrise; • Produsele elaborate vor fi susținute public, vor fi discutate în cadrul seminariilor și vor fi structurate în <i>Portofoliul disciplinei EFMSV</i>;
Total 115 ore				

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Apostol Stănică L. Educația pentru sănătate a liceenilor. În: *Eficiența acțiunii educative. Fundamente. Metodologie*. Chișinău: Primex-Com SRL, 2011.
2. Calaraș C. *Cultura educației elevului*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
3. Car A. *Positive Psychology*. Londra: Routledge, 2014.
4. Crețu Tinca. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2009.
5. Cucuș C. *Pedagogie și axiologie*. București: EDP, 2008.
6. Cuznețov Larisa. *Tratat de educație pentru familie*. Pedagogia familiei. Chișinău: USM, 2008.
7. Cuznețov Larisa, Calaraș C., Ețco C. *Consilierea și educația pentru sănătate a familiei. Repere teoretice și sugestii practice*. Chișinău: Primex-com SRL, 2016.
8. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
9. Menegetti A. *Psihosomatica*. Moskova: Ontopsihologia, 2009.
10. Râșcanu R. Psihologia sănătății. În: *Psihologia la răspântia mileniilor*. Iași: Polirom, 2001
11. Style Ch. *Psihologia pozitivă*. București: Ed. All.2015.
12. Zepca I. *ABC-ul Sănătății*. Chișinău, 2003.
13. Никифорова Г. С. *Психология здоровья*. Москва – Питер: Дом печати, 2006.
14. Тыщенко А. И. (сост.). *Психосоцеление*. Самарский Дом Печати, 1994.
15. [www. positivepsychologynews.com](http://www.positivepsychologynews.com)

3.5. CONFLICTOLOGIA FAMILIALĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului *Conflictologia familială/CF* derivă din necesitatea eficientizării competențelor profesionale privind educația și consilierea familiei în contextul cultivării culturii comunicării intrafamiliale; preîntâmpinării și soluționării conflictelor intrapersonale și interpersonale din cadrul familiei. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Din perspectivă epistemologică CF se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din *Pedagogia și psihologia familiei*, deoarece în centrul atenției este formarea culturii comunicării, profilaxia conflictelor și relaționării intrafamiliale optime. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, prelegerile-dezbateri și aplicațiile practice, „graficul T”, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de conversații și discuții socratice.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul eseurilor, schițelor, modelelor, rezumatelor, referatelor, structurate în Portofoliul la disciplina vizată. Principiul esențial de constituire a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter- și pluri- și transdisciplinarității.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.01.O.005	Conflictologia familială	Vacarciuc Mariana Micleușanu Zinaida	I	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Probleme introductive. Conflictologia familială. Conflictele, comunicarea și relaționarea intrafamilială din perspectivă profilaxiei conflictelor familiale.	2		15
2.	Conflictele dintre partenerii conjugali. Preîntâmpinarea agresivității și a violenței în cadrul familiei.	2	2	20
3.	Etica comunicării și a relaționării interpersonale. Drepturile Omului și a Copilului. Monitorizarea și dirijarea conflictelor familiale.	2	2	15
4.	Particularitățile familiei în contextul conflictologiei familiale. Strategii de soluționare a conflictelor familiale.	2		15
5.	Conflictele familiale provocate de creșterea și educația copiilor. Relaționarea părinți – copii și bunici-părinți-copii.	3	3	20
6.	Stiluri comunicative și stiluri comportamentale nonconflictuale în cadrul familiei contemporane.	2	4	10
7.	Conflictologia familială. Diagnostica și corecția relațiilor familiale.	4	2	10
8.	Abordarea sistemică a preîntâmpinării și soluționării conflictelor familiale.	3	2	10
Total		20	15	115

VI. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- identificarea bazelor teoretice și metodologice ale conflictologiei familiale;
- reproducerea conceptelor-cheie, teoriilor de bază ce reflectă comunicarea și relaționarea optimă familială;
- caracterizarea principalelor teorii privind comunicarea umană și conflictologia familială;

- identificarea factorilor, funcțiilor, principiilor dirijării conflictelor familiale și a valorilor ce asigură funcționalitatea cuplului și familiei în contextul contemporanității.

La nivel de aplicare:

- determinarea restructurărilor contemporane care vizează familia și conflictele familiale;
- analizarea tipurilor de conflicte în cadrul relațiilor intrafamiliale și a stilurilor comportamentale;
- modelarea situațiilor de comunicare și relaționare optimă în cadrul familiei;
- elaborarea strategiilor de preîntâmpinare – soluționare a conflictelor familiale.

La nivel de integrare:

- estimarea caracterului comunicării și a relațiilor optime familiale;
- elaborarea strategiilor de dirijare-monitorizare a conflictelor familiale;
- elaborarea unui plan de acțiuni de armonizare a relațiilor familiale și preîntâmpinare a conflictelor;
- promovarea valorilor culturii familiale în contextul respectării principiilor democratizării relațiilor partenerilor conjugal.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. Probleme introductive. Conflictologia familială. Conflictelor, comunicarea și relaționarea intrafamilială din perspectivă profilaxiei conflictelor familiale.

Definiții și precizări conceptuale. Familia în postmodernitate. Specificul comunicării și al relaționării în cadrul familiei. Comportamentul prosocial și managementul conflictului familial.

Subiectul 2. Conflictelor dintre partenerii conjugal. Preîntâmpinarea agresivității și a violenței în cadrul familiei.

Iubirea și atașamentul familial. Iubirea maternă și iubirea paternă. Iubirea fraternă și prietenia familială. Cultura relațiilor și comunicarea optimă cu rudele. Agresivitatea ca factor de provocare a acțiunilor violente în cadrul familiei. Managementul conflictelor familiale.

Subiectul 3. Etica comunicării și a relaționării interpersonale. Drepturile Omului și a Copilului. Monitorizarea și dirijarea conflictelor familiale.

Morala și conduita prosocială. Normele moral-etice și monitorizarea-dirijarea conflictelor familiale. Comunicarea eficientă în cadrul familiei. Influența modelului comportamental al familiei de origine și formarea culturii comunicării interpersonale în noul cuplu creat. Comunicarea și relaționarea familială centrată pe respectarea normelor moral-etice. Drepturile Omului și a Copilului, respectarea lor în cadrul familiei.

<p>Subiectul 4. Particularitățile familiei în contextul conflictologiei familiale. Strategii de soluționare a conflictelor.</p> <p>Tipul familiei și specificul comunicării și relaționării. Ethosul familiei și stilurile educative. Strategii de armonizare a relațiilor familiale. Cauzele apariției și dirijarea conflictelor familiale.</p>
<p>Subiectul 5. Conflictelor familiale provocate de creșterea și educația copiilor. Relaționarea părinți – copii și bunici-părinți-copii.</p> <p>Etapile vieții de familie din perspectiva conflictologiei familiale. Familia disfuncțională ca factor de apariție și manifestare a conflictelor: distorsionarea comunicării și relaționării interpersonale părinți-copii și bunici-părinți-copii. Strategii și tehnici de depășire a dificultăților și conflictelor de comunicare-relaționare în cadrul familiei.</p>
<p>Subiectul 6. Stiluri comunicative și stiluri comportamentale nonconflictuale în cadrul familiei contemporane.</p> <p>Modul de viață și cultura comunicării în cadrul familiei. Conduita prosocială și specificul relațiilor dintre adulți și adulți-copii în cadrul familiei armonioase. Autoperfecționarea și cultura conduitei familiale.</p>
<p>Subiectul 7. Conflictologia familială. Diagnostica și corecția relațiilor familiale.</p> <p>Conflictul interior și depășirea acestuia. Conflictelor interpersonale și consecințele lor. Crizele vieții de familie și conflictelor intrapersonale. Strategiile de tipul <i>coping</i> și monitorizarea conflictelor familiale.</p>
<p>Subiectul 8. Abordarea sistemică a preîntâmpinării și soluționării conflictelor familiale.</p> <p>Educația pentru familie și profilaxia conflictelor familiale. Dezvoltarea personalității umane și formarea culturii conduitei în cadrul familiei. Consilierea sistemică a familiei și educația membrilor acesteia. Strategii de formare a culturii comunicării și relaționării în contextul profilaxiei conflictelor familiale.</p>

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	7 8 15	1. Definirea conceptelor de bază. 2. Determinarea particularităților manifestării conflictului interior și a conflictelor interpersonale la membrii familiei. 3. Descrierea principiilor generale a managementului conflictelor familiale.	De elaborat: • <i>Harta conceptuală a conflictologiei familiale.</i> • Elaborarea listei cauzelor și determinarea strategiei soluționării conflictelor familiale.	• Probe orale: - conversații reproductive și euristice; - modelarea situațiilor conflictuale și de mediere a acestora.

2.	Subiectul 2.	10 5 5 20	1. Analiza cauzelor conflictelor familiale în contextul iubirii și atașamentului afectiv. 2. Identificarea și descrierea conflictelor interpersonale în cadrul familial. 3. Determinarea cauzelor, agresivității și violenței domestice.	De elaborat: • Fișa monitorizării conduitei adultului în dificultate (conflict interior). • Prezentare PPT. • Agenda preîntâmpinării conflictelor interpersonale în familie.	• Analiza și interpretarea studiilor de caz privind variate situații conflictuale.
3.	Subiectul 3.	5 5 5 15	1. Explicarea interdependenței între morală/norme morale și cultura prevenirii conflictelor. 2. Modelele parentale ca factor de influențare asupra culturii conduitei tinerei generații.	De elaborat: • Note esențializate de curs. • Un <i>Cod moral de comportare pentru copii și adulți</i> . • PPT la temă.	• Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate.
4.	Subiectul 4.	15	1. Definirea tipului de familie în funcție de specificul relaționării. 2. Determinarea greșelilor pe care le comit părinții în educația copiilor și apariția conflictelor familiale.	De elaborat: • Rezumate la fiecare aspect legat de apariția și derularea conflictelor familiale.	• Prezentări PPT. • Modelarea situațiilor problematice și a ședințelor de consiliere, axate pe soluționarea conflictelor între soți, copii-părinți, nepoți-bunici etc.
5.	Subiectul 5.	8 6 6 20	1. Definirea conflictelor care apar între membrii adulți în legătură cu educația copilului. 2. Stabilirea specificului conflictelor ce apar în familia disfuncțională. 3. Elaborarea strategiilor de depășire a conflictelor familiale.	De elaborat: • Analiza studiilor de caz. • Schița ședințelor de consiliere a familiei disfuncționale. • Selectarea strategiilor care contribuie la armonizarea relațiilor familiale.	• Prezentări PPT. • Modelarea situațiilor problematice și a ședințelor de consiliere, axate pe soluționarea conflictelor între soți, copii-părinți, nepoți-bunici etc.
6.	Subiectul 6.	5 5 10	1. Analiza stilurilor comunicative și apariția conflictelor familiale. 2. Caracterizarea procesului conflictual. 3. Planificarea acțiunilor de mediere și consiliere a familiei în dificultate.	De elaborat: • Schema stilurilor comunicative și a strategiilor de preîntâmpinare a conflictelor. • Proiectul ședinței de consiliere a persoanelor ce se află în conflict.	• Exerciții de preîntâmpinare a conflictelor familiale; • Prezentarea portofoliului la disciplină.

7.	Subiectul 7.	5	1. Identificarea situațiilor difi- cile care pot provoca conflicte interioare și conflicte interpersonale.	De elaborat: • Modelul psihope- dagogic de studiere și dirijare a conflic- telor familiale. • Prezentarea situa- țiilor conflictuale și determinarea tehni- cilor de depășire a acestora.	• Exerciții de soluționare a conflictelor familiale; • Prezentarea portofoliului la disciplină.
		5	2. Caracterizarea crizelor vieții de familie în contextul con- flictologiei familiale. 3. Elaborarea strategiilor de de- pășire a conflictelor interioare și a celor interpersonale.		
		10			
8.	Subiectul 8.	5	1. Analiza diagnosticării și manifestării proceselor con- flictuale în cadrul familiei.	De elaborat: • Programul com- plex de preîntâm- pinare și soluțio- nare a conflictelor.	• Prezentarea stu- diilor de caz; • Prezentarea portofoliului la disciplină.
		5	2. Caracterizarea procedurilor de mediere și consiliere a familiei axate pe preîntâm- pinarea și depășire a con- flictelor interpersonale.		
		10			
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Bush T. *Leadership și management educational*. IAȘI: Polirom, 2015.
2. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect Existențial. Management familial*. Chișinău: Primex-com, SRL, 2018.
3. Calaraș C. *Cultura educației elevului. Ghid metodologi*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
4. Calaraș C. *Conflictologie familială*. Suport de curs. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.
5. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
6. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
7. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică/educațională*. Iași: Polirom, 2008.
8. Gratch A. *Dacă dragostea ar putea gândi*. București: Editura All, 2017.
9. Joița E. *Educația cognitivă*. Iași, 2002.
10. Pănișoară I.-O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008.
11. Satir V. *Arta de a făuri oameni*. București: Editura Trei, 2010.
12. Style Ch. *Psihologia pozitivă*. București: Editura All, 2015.
13. Pănișoară I.-O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008.
14. Pănișoară G., Sălăvăstru D. etc. *Copilăria și adolescența*. Iași: Polirom, 2016.
15. Карташев С. *Конфликтология*. Кишинев, 1996.

Semestrul II

3.6. CONSILIEREA PSIHOPEDAGOGICĂ CU ELEMENTE DE PSIHOTERAPIE INTEGRATIVĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului *Consiliere psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă/ CPEPI* derivă din necesitatea formării competențelor profesionale privind educația, consilierea familiei în contextul îmbinării organice și eclectice a tehnologiei de consiliere psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă. Elaborarea cursului a fost realizată în baza valorificării reperelor epistemologice și a experienței avansate de integrare a variatelor forme, metode și tehnici de consiliere și psihoterapie de familie. Conținutul cursului și a temelor este structurat în baza principiilor și a criteriilor de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Din perspectivă epistemologică și praxiologică, CPEPI se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din consilierea și psihoterapia familiei, inclusiv din consilierea sistemică a familiei, deoarece în centrul atenției este formarea competențelor profesionale de consiliere integrată. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor de consiliere tematică cu utilizarea variatelor forme de terapii.

Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul la disciplina *Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă*.

Strategia esențială de constituire a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și a transdisciplinarității.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.02.O.007	Consilierea psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă	Cuznețov Larisa	2	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Obiectul de studiu al CPEPI. Fundamente teoretice și metodologice ale CPEPI.	2		10
2.	Sursele, geneza și principiile CPEPI. Psihoterapie integrativă și consiliere psihopedagogică.	2	2	16
3.	Esența, structura și funcțiile CPEPI. Paradigme ale consilierii și psihoterapiei familiei. Consiliere ontologică complexă a familiei/COCF.	4	2	12
4.	Dimensiunea deontologică în CPEPI și consilierea psihopedagogică. Relația terapeutică cu beneficiarul. Personalitatea specialistului în CPEPI.	2	2	16
5.	Demersul CPEPI: relația terapeutică; structura verbală a psihoterapiei; metafora terapeutică; prescripțiile paradoxale; intervenții consultative specifice și generale.	2	3	20
6.	Forme și strategii de manifestare a eclecticismului tehnic. Măiestria profesională în contextul CPEPI și COCF.	2	2	20
7.	Dimensiunea tehnologică și poziția strategică a consilierului în cadrul CPEPI și COCF.	4	2	15
8.	Abordarea sistemică a CPEPI.	2	2	6
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale CPEPI;
- descrierea surselor, genezei și a principiilor CPEPI.
- caracterizarea principalelor teorii privind CPEPI;
- interpretarea specificului valorificării tehnologiei CPEPI.

La nivel de aplicare:

- determinarea restructurărilor în tehnologia CPEPI;
- definirea fundamentelor aplicative în cadrul eclecticismului tehnic al CPEPI;
- modelarea situațiilor de consiliere psihopedagogică cu elemente de psihoterapie integrativă;

- elaborarea strategiilor CPEPI pentru acordarea asistenței familiei.

La nivel de integrare:

- estimarea caracterului comunicării și a relațiilor consilier-beneficiar în CPEPI;
- elaborarea strategiilor de consiliere psihopedagogică a familiei/ adulți și copii cu elemente de psihoterapie integrativă;
- elaborarea unui plan de acțiuni de armonizare a relațiilor familiale în baza CPEPI;
- promovarea valorilor familiei prin strategiile CPEPI.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. <i>Obiectul de studiu al CPEPI. Fundamente teoretice și metodologice ale CPEPI.</i></p> <p>Reperetele epistemologice ale CPEPI. Conceptele fundamentale și conceptele operaționale. Metodologia CPEPI. Perspective și analize critice. Abordări de tip eclectic-integrativ în cercetarea și consilierea familiei. Integrare transteoretică. Factorii comuni în CPEPI.</p>
<p>Subiectul 2. <i>Sursele, geneza și principiile CPEPI. Psihoterapie integrativă și consiliere psihopedagogică.</i></p> <p>Caracteristicile esențiale ale CPEPI. Dimensiunile CPEPI. Scopurile CPEPI. Sursele, geneza și principiile CPEPI. CPEPI focalizată pe obiective și soluții. Integrarea teoretică și cea experiențială.</p>
<p>Subiectul 3. <i>Esența, structura și funcțiile CPEPI. Paradigme ale consilierii și psihoterapiei familiei. Consilierea ontologică complexă a familiei.</i></p> <p>Cadrul paradigmatic al CPEPI. Procesul, etapele și funcțiile CPEPI. Instrumentele CPEPI. Valorificarea CPEPI în consilierea preventivă, consilierea pentru dezvoltare, consilierea în situații de criză și cea remedială a familiei/ adulți și copii. Schimbarea evolutivă a familiei și persoanei în CPEPI.</p>
<p>Subiectul 4. <i>Dimensiunea deontologică în CPEPI și consilierea psihopedagogică. Relația terapeutică cu beneficiarul. Personalitatea specialistului în CPEPI.</i></p> <p>Specificul relației de consiliere și respectarea normelor deontologice. Codul deontologic al consilierului. Relația și comunicarea specialist – beneficiar în contextul eticii profesionale. Cunoașterea de sine a consilierului. Beneficiarul și lumea sa. Autocontrolul emoțiilor și empatia în cadrul CPEPI. Consilierul un practician reflexiv. Dilemele etice în CPEPI și depășirea lor. Precauții și blocaje/căpcane în activitate de CPEPI. Fenomenul burnout.</p>
<p>Subiectul 5. <i>Demersul CPEPI: relația terapeutică; structura verbală a psihoterapiei; metafora terapeutică; prescripțiile paradoxale; intervenții consultative specifice și generale.</i></p> <p>Modelul structural-sistemic și integrativ din perspectiva consilierii ontologice complexe a familiei CPEPI. Modelul relațional-dinamic în CPEPI. Procesul și etapele CPEPI. Schița modelului și a ședinței de CPEPI. Elementele tehnologice: forme, metode, procedee și tehnici de consiliere a familiei în CPEPI și COCF.</p>

Subiectul 6. Forme și strategii de manifestare a eclecticismului tehnic. Măiestria profesională în contextul CPEPI și COCF.

Abordări praxiologice de tip eclectic: scopuri, obiective, factorii comuni și integrarea mijloacelor și metodelor în CPEPI. Strategii de integrare a consilierii psihopedagogice și a elementelor psihoterapeutice în CPEPI. Filosofia și eficiența consilierului în contextul valorificării CPEPI. Măiestria profesională și autoperfecționarea continuă a consilierului de familie.

Subiectul 7. Dimensiunea tehnologică și poziția strategică a consilierului în cadrul CPEPI și COCF.

Tehnologia CPEPI și poziția strategică a consilierului. Îmbinarea formelor, metodelor, procedeelor și tehnicilor în CPEPI în contextul managementului calității și formării modului sănătos de viață a familiei. Schița procedurii de supervizare și a ședinței de evaluare a schimbărilor evolutive a familiei și persoanei în CPEPI și COCF.

Subiectul 8. Abordarea sistemică a CPEPI.

Consilierea sistemică în contextul CPEPI a familiei și educația membrilor acesteia. Strategii de armonizare a relațiilor familiale și de formare a culturii comunicării-comportării prin strategiile CPEPI. Perspective de dezvoltare a proceselor integrative în consilierea sistemică a familiei.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	5 5 10	1. Identificarea și explicarea conceptelor fundamentale și operaționale. 2. Caracterizarea metodologiei CPEPI. 3. Determinarea și descrierea abordărilor și perspectivele de tip eclectic-integrativ în cercetarea și consilierea familiei.	De elaborat: • <i>Harta conceptelor fundamentale și operaționale în CPEPI.</i> • Fișa abordărilor și perspectivele de tip eclectic-integrativ în consilierea familiei. • Structura metodologiei CPEPI.	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală-conversație euristică/ problematizată. • Probe axate pe acțiuni de consiliere a beneficiarilor. • De prezentat studii de caz (tematică variată). • Supervizarea și participarea la acțiuni reale de consiliere prin valorificarea studiilor de caz, psihodramei, socio-dramei etc. –tehnologiei CPEPI.

2.	Subiectul 2.	5 5 6 16	1. Analiza genezei surselor și metodologiei CPEPI. 2. Relatarea caracteristicilor esențiale și a principiilor CPEPI. 3. Determinarea factorilor comuni în înțelegerea teoretică și cea experiențială în CPEPI.	De elaborat: • Lista surselor bibliografice și electronice pentru explorarea CPEPI. • Modelul de valorificare a CPEPI. • Strategii de integrare teoretică și practică în CPEPI.	• Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
3.	Subiectul 3.	6 2 4 12	1. Analiza cadrului paradigmatic al CPEPI. 2. Stabilirea etapelor și funcțiilor CPEPI în corelare cu consilierea ontologică complexă a familiei (preventivă, axată pe dezvoltarea remedială, în situații de criză). 3. Determinarea și interpretarea evolutivă în CPEPI.	De elaborat: • Matricea modelelor și paradigmelor, care pot fi valorificate în CPEPI. • Proiectul ședinței de lucru cu familia în contextul COCF. • Schema schimbării evolutive a persoanei și familiei în CPEPI.	• Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
4.	Subiectul 4.	4 6 5 16	1. Analiza dimensiunii deontologice în CPEPI. 2. Stabilirea particularităților în CPEPI. 3. Elaborarea strategiilor de profilaxie și de depășire a stării de burnout.	De elaborat: • Un Cod deontologic pentru specialistul-consilier în CPEPI. • Schema interacțiunii consilier-beneficiar în CPEPI. • Agenda consilierului în CPEPI: - depășirea dilemelor etice; - preîntâmpinarea și depășirea stării de burnout.	• Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
5.	Subiectul 5.	6 8 6 20	1. Identificarea conținutului și funcționalității Modelului structural sintetic și integrativ în CPEPI și COCF. 2. Determinarea etapelor CPEPI și a tehnologiei. 3. Elaborarea strategiilor de valorificare a CPEPI în contextul COCF.	De elaborat: • Fișa valorificării tehnologiei în CPEPI. • Schița unui demers praxiologic în CPEPI din perspectiva consilierii ontologice complexe a familiei; • Proiectul activității consilierului în CPEPI.	• Prezentări PPT. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.

6.	Subiectul 6.	6 10 4 20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza abordărilor praxiologice în CPEPI. 2. Exersarea aplicării procedurilor și tehnicilor de integrare a elementelor de psihoterapie în CPEPI. 3. Elaborarea proiectului de autoperfecționare a consilierului în CPEPI. 	<p>De selectat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategii, forme și metode de consiliere psihopedagogică și terapii integrative. <p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiectul general al CPEPI. • Agenda consilierului centrat pe autoperfecționare și eficiență. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
7.	Subiectul 7.	5 5 5 15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificarea poziției strategice a consilierului în CPEPI și COCF. 2. Exersarea îmbinării variatelor metode și elemente din psihopedagogie și psihoterapie. 3. Elaborarea strategiilor de evaluare și supervizare a ședințelor în CPEPI. 	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modelul tehnologic în CPEPI din perspectiva COCF. • Schița managementului consilierii axate pe formarea MSV a familiei (în CPEPI). • Schița și programul de supervizare în CPEPI. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
8.	Subiectul 8.	2 2 2 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilirea specificului abordării sistemice în CPEPI. 2. Extrapolarea strategiilor de valorificare a abordării sistemice în CPEPI. 3. Elaborarea perspectivelor și a strategiilor de dezvoltare a proceselor integrative în CPEPI. 	<p>De elaborat și argumentat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harta strategiilor de armonizare a relațiilor familiale prin tehnologia abordării sistemice în CPEPI. • Modelul abordării sistemice în CPEPI. • Proiectul CPEPI prin: <ul style="list-style-type: none"> - concretizarea perspectivelor; - strategiilor de dezvoltare a proceselor integrative. 	<ul style="list-style-type: none"> • Probe practice, scrise; • Notițe cu caracter reproductiv și rezumate. • Analiza și discutarea acțiunilor de consiliere și elaborare a schiței ședinței în CPEPI.
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Calaraș C. *Cultura educației elevului. Ghid metodologic*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
2. Calaraș C. *Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Pedagogia și sociologia educației familiale*. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
3. Cuznețov Larisa. *Consilierea parentală*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
4. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
5. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
6. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
7. Dafinoiu I. *Elemente de psihoterapie integrativă*. Iași: Polirom, 2007.
8. David D. *Tratat de psihoterapii cognitive și comportamentale*. Iași: Polirom, 2006.
9. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Polirom, 2008.
10. Molden D. *Management cu NLP*. București: Curtea Veche Publishing, 2013.
11. Konya Z., Konya A. *Terapie familială sistemică*. Iași: Polirom. 2012.
12. O. Brien M., Houston G. *Terapie integrativă*. Iași: Polirom. 2009.
13. Pănișoară I.-O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008.
14. Rogers C. R. *La relation d'aide et la psychotherapie*. Paris: ESF. 1974.
15. Satir V. *Arta de a făuri oameni*. București: Editura 3, 2010.

3.7. SOCIOLOGIA EDUCAȚIEI FAMILIALE

I. CADRUL CONCEPTUAL

Abordarea procesului de formare și reconstituire a imaginii globale a sine-lui decurge din particularitățile și corelările de o remarcabilă forță și influență a familiei ca instituție socială. Evoluția omului ca personalitate și evoluția familiei se constituie într-un cadru de cercetare și studiere a raportului familie-educația copilului. Oportunitatea cursului *Sociologia educației familiale/SEF* derivă din necesitatea formării competențelor profesionale de organizare și desfășurare a cercetării și educației familiei ca unitate socială și educativă. Scopul studierii cursului constă în formarea unei poziții active de promovare a valorilor familiei, cultivarea virtuților morale și spirituale a adulților și copiilor în continuumul personalitate – familie – societate. Un aspect important al studierii cursului constă în formarea competențelor și capacităților privind diagnosticarea rudeniei și claselor sociale, a metamorfozelor familiei, aspectelor socializării, educației și școlarizării, inclusiv a conștientizării rolului filiației, a parentalității și a existenței în cadrul societății. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, reflecția, prelegerile clasice, prelegerile cu opoziții, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor de analiză a studiilor de caz. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei SEF.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.02.O.006	Sociologia educației familiale	Calaraș Carolina	2	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Obiectul de studiu al disciplinei SEF. Probleme introductive în SEF. Familia, statul și societatea. Familia între schimbare și stabilitate.	2	-	10
2.	Educația familială ca transmitere/ reproducere a valorilor, modelelor culturale și a statutelor sociale. Educația pozitivă a familiei.	2	2	20
3.	Filiație și parentalitate. Metamorfozele rudeniei familiale. Agenți ai educației familiale: mama, tatăl, fratria, bunicii.	4	2	15
4.	Coeziunea și adaptabilitatea familiei în societățile moderne și postmoderne. Socializare, educare și școlarizare.	4	3	15
5.	Roluri educative parentale în familiile reconstituite și dezintegrate. Educația axată pe respectarea drepturilor copilului. Prevenirea agresivității și violenței în cadrul familial și școlar.	2	2	15
6.	Divorțul ca fenomen social. Familiile monoparentale.	2	2	10
7.	Sociologii constructiviste și modele interactive în SEF. Respectarea Drepturilor omului.	2	2	15
8.	Construcția socială a personalității. Dragostea și familia în context social. Formarea rezilienței.	2	2	15
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale epistemologiei SEF;
- determinarea responsabilităților familiei, statului și a societății față de educația copilului;
- analizarea strategiilor educative de transmitere a valorilor, modelelor culturale și a statutelor sociale;
- caracterizarea fundamentelor teoretice privind filiația și prenatalitatea.

La nivel de aplicare:

- identificarea metamorfozelor rudeniei familiale;
- determinarea factorilor și condițiilor educației familiale eficiente;
- elaborarea proiectelor de educație a familiei în parteneriatele sociale;
- stabilirea factorilor perturbatorii ai coeziunii și integrității familiei.

La nivel de integrare:

- stabilirea unor criterii privind educația copilului în familia reconstituită;
- elaborarea unui program de acțiuni, centrate pe respectarea Drepturilor copilului și pentru prevenirea agresivității și violenței în cadrul familial și școlar;
- elaborarea strategiilor de prevenire și depășire a divorțului;
- promovarea valorilor familiale din perspectiva sociologilor umaniste și constructiviste.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. *Obiectul de studiu al disciplinei SEF. Probleme introductive în SEF. Familia, statul și societatea. Familia între schimbare și stabilitate.*

Perspective și teorii sociologice asupra familiei. Perspectiva funcționalistă. Perspectiva interacționalist-simbolică. Teoria conflictului. Teoria schimbului social. Perspectiva feministă. Teoria ciclului vieții familiale. Familia tradițională și familia modernă.

Subiectul 2. *Educația familială ca transmitere/ reproducere a valorilor, modelelor culturale și a statutelor sociale. Educația pozitivă a familiei.*

Valorile fundamentale și valorile familiei. Valori-scopuri și valori-mijloace în cadrul familial și școlar. Modelele culturale de familist, de părinte și bunici. Transmiterea statutelor sociale și educația familială.

Subiectul 3. *Parentalitate și filiație. Metamorfozele rudeniei familiale. Agenți ai educației familiale: mama, tatăl, fratria, bunicii.*

Filiația contemporană. Filiația biliniară pe baze biologice. Problema filiației în familiile reconstituite. Adopția și parentalitatea. Rolul mamei în educația familială. Rolul tatălui în educația familială. Fratria și relațiile în interiorul ei. Rolul bunicilor și cultura postfigurativă. Interdependența culturii prefigurative, culturii cofigurative și a culturii postfigurative. Parentalitatea și educația nonviolentă. Metamorfozele rudeniei familiale în contemporaneitate.

Subiectul 4. *Coeziunea și adaptabilitatea familiei în societățile moderne și post-moderne. Socializare, educare și școlarizare.*

Legătura și transmiterea familială în contextul coeziunii și adaptabilității familiei. Factori ce contribuie la optimizarea coeziunii și adaptabilității familiei. Factori perturbatorii ai coeziunii și adaptabilității familiei. Inserția socială a copiilor și educația familială. Școlarizarea și condițiile desfășurării unui parteneriat optim familie-grădiniță-școală-comunitate. Fișa sociopsihopedagogică a familiei.

Subiectul 5. *Roluri educative parentale în familiile reconstituite și dezintegrate. Educația axată pe respectarea drepturilor copilului. Prevenirea agresivității și violenței în cadrul familial și școlar.*

Particularitățile familiei reconstituite la vârsta tânără, medie și matură. Rolurile educative și responsabilitățile în familiile reconstituite. Rolurile educative și responsabilitățile în familiile temporar dezintegrate. Drepturile omului și a copilului în contextul educației familiale și prevenirea agresivității și violenței. Rolul adulților în promovarea modelelor comportamentale pozitive.

Subiectul 6. Divorțul ca fenomen social. Familiile monoparentale.

Factorii care contribuie la destrămarea familiei. Etapele divorțialității și cultura comportării bărbatului și a femeii. Consecințele divorțului. Părinții divorțați și specificul educației copiilor. Autoactualizarea persoanei după divorț. Familia monoparentală și condițiile educației copiilor.

Subiectul 7. Sociologii constructiviste și modele interactive în SEF. Respectarea Drepturilor omului.

Sociologia familiei moderne. Sociologia familiei contemporane. Sociologia familiei post-moderne și stilurile alternative. Stiluri de viață familială și sociologiile constructiviste. Concubinajul/ coabitarea. Vulnerabilitatea relației de coabitare. Factori asociați coabitării. Perspective economice și sociologiile constructiviste în contextul respectării Drepturilor omului.

Subiectul 8. Construcția socială a personalității. Dragostea și familia în context social. Formarea rezilienței.

Structura personalității și rolul familiei în formarea acesteia. Perspective antropologice privind genurile și sexualitatea umană în cadrul familiei. Autoactualizare, autorealizare, dragostea și fericirea cu privire la viața de familie. Eul personal și Eul social în contextul familiei. Personalitatea în situații limită/ criză și reziliența persoanei, încheierea existenței sale și familia.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	4 3 3 10	1. Analiza perspectivelor și a teoriilor sociologice asupra familiei. 2. Identificarea și descrierea esenței teoriilor sociologice asupra familiei. 3. Deterinarea și compararea specificului familiei tradiționale, moderne și a familiei în postmodernitate.	De selectat și elaborat: • Harta perspectivelor și a teoriilor sociologice asupra familiei; • Fișa criteriilor și a indicatorilor de analiză a celor trei tipuri de familii; • Fișa caracteristicilor familiei tradiționale, moderne și postmoderne.	• Probă orală-conversație euristică și chestionarea frontală. • Probe axate pe acțiune practică;

2.	Subiectul 2.	10 5 5 20	1. Identificarea și caracterizarea valorilor familiei. 2. Analiza și estimarea modelelor culturale de familie soț/soție, părinte, bunic. 3. Elaborarea strategiilor educației familiale din perspectiva sociologică.	De elaborat: • Clasificarea valorilor familiale după criteriul priorității acestora. • Matricea modelelor culturale și sociale a familiei și a partenerilor conjugali. • Strategii educative familiale.	• Produsele elaborate vor constitui componente ale Portofoliului la disciplina SEF.
3.	Subiectul 3.	4 6 5 15	1. Analiza rolurilor parentale și a filiației în contextul educației familiale. 2. Determinarea interdependenței între cultura prefigurativă și cofigurativă. 3. Estimarea strategiilor comportamentale ale membrilor familiei.	De elaborat: • Fișa parentalității (cu specificarea rolurilor de mamă, tată, frate/soră). • Modelul interacțiunilor în relațiile intergeneraționale. • Strategii optime de comportare a părinților și bunicii.	
4.	Subiectul 4.	8 7 15	1. Analiza particularităților coeziunii și adaptabilității familiei. 2. Stabilirea condițiilor de eficientizare a coeziunii și adaptabilității familiei. 3. Elaborarea Modelului familiei eficiente/de succes.	De elaborat: • Harta factorilor care consolidează și fortifică coeziunea și adaptabilitatea familiei. • Modelul familiei eficiente/de succes.	
5.	Subiectul 5.	7 8 15	1. Analiza particularităților familiei reconstituite la vârsta tânără, medie și matură. 2. Caracterizarea rolurilor familiale în corelație cu responsabilitățile acestora. 3. Estimarea și descrierea rolurilor educative în contextul promovării drepturilor omului și copilului.	De elaborat: • Fișa sarcinilor pentru consolidarea familiei reconstituite. • Agenda familiei reconstituite, centrată pe respectarea drepturilor omului și a copilului.	
6.	Subiectul 6.	5 5 10	1. Analiza factorilor care contribuie la destrămarea familiei. 2. Caracterizarea etapelor divorțului și interpretarea culturii comportării. 3. Estimarea consecințelor divorțului.	De elaborat: • Schița etapelor divorțului și strategiile de comportare a soților. • Matricea factorilor și condițiilor ce contribuie la destrămarea familiei.	

7.	Subiectul 7.	5	1. Analiza abordărilor teoretice din sociologiile constructiviste privind familia.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Grila de înregistrare a caracteristicilor sociologiilor constructiviste. • Fișa perspectivelor economice în sociologiile constructiviste. • Lista vulnerabilităților și a consecințelor concubinajului. 	<ul style="list-style-type: none"> • Fiecare student-masterand va prezenta produsul elaborat, argumentând posibilitatea aplicării lui în practica consilierii familiei.
		5	2. Caracterizarea stilurilor vieții familiale și a concubinajului.		
		5	3. Elaborarea strategiilor de comportare optimă în cadrul concubinajului.		
		15			
8.	Subiectul 8.	5	1. Identificarea perspectivelor antropologice privind manifestarea aspectelor gender și a sexualității.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Modelul educației de gen în familie. • Modelul de formare a rezilienței în cadrul familiei. • Agenda familiei care tinde spre fericire. 	
		5	2. Descrierea procesului de autoactualizare, autorealizare, dragoste familială în contextul fericirii și asigurării calității vieții.		
		5	3. Elaborarea strategiilor de formare a rezilienței în cadrul familiei.		
		15			
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Calaraș C. *Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Pedagogia și sociologia educației familiale*. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
2. Callo T. *Școala științifică a pedagogiei transprezente*. Chișinău: Pontos, 2010.
3. Crețu T. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2009.
4. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect Existențial. Management familial*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
5. Cuznețov Larisa. *Educația pentru familiei din perspectiva educației permanente. Repere conceptuale și metodologice*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
6. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
7. Dafinoiu I. *Personalitatea*. Iași: Polirom, 2008.
8. Enăchescu C. *Tratat de psihologie morală*. Iași: Polirom, 2008.
9. Gherguț A., Cebanu C. *Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale. Ghid practic*. Iași: Polirom, 2009.
10. Mead. M. *Le Fosse des generations*. Paris: Denoël, 1971.
11. Pânișoară G., Sălăvăstru D., Mitrofan L. *Copilăria și adolescența*. Iași: Polirom, 2016.
12. Popescu R. *Introducere în sociologia familiei*. Iași: Polirom, 2009.
13. Segalen M. *Sociologia familiei*. Iași: Polirom, 2011.
14. Stănciulescu E. *Sociologia educației familiale (în 2 volume)*. Iași: Polirom, 2002.
15. Voinea M. *Familia contemporană. Mica enciclopedie*. București: Focus, 2005.

3.8. COMUNICAREA ȘI RELAȚIONAREA ÎN FAMILIE

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului *Comunicarea și relaționarea în familie/CRF* derivă din necesitatea eficientizării competențelor profesionale privind educația și consilierea familiei în contextul cultivării culturii comunicării intrafamiliale; preîntâmpinării și soluționării conflictelor intrapersonale și interpersonale din cadrul familiei. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Din perspectivă epistemologică CRF se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din *Pedagogia și psihologia familiei*, deoarece în centrul atenției este formarea culturii comunicării și relaționării în cadrul familiei. Principiul esențial de constituire a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter- și pluridisciplinarității.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor de analiză a studiilor de caz și realizare a ședințelor de consiliere. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei CRF.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.02.O.009	Comunicarea și relaționarea în familie	Calaraș Carolina Răileanu Olga	II	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiu individual
1.	Probleme introductive. Familia: comunicarea și relaționarea intrafamilială din perspectivă sociopsihopedagogică.	2	2	10
2.	Sentimentalizarea relațiilor intrfamiliale și conflictele dintre partenerii conjugali. Preîntâmpinarea agresivității și a violenței în cadrul familiei.	2	2	15
3.	Profilul moral al comunicării și al relaționării interpersonale. Dirijarea comunicării și relaționării familiale.	2	2	20
4.	Particularitățile familiei în contextul conflictologiei familiale. Strategii de comunicare și relaționare familială eficientă. Respectarea Drepturilor omului și Drepturilor copilului.	4	3	20
5.	Familia, cultura ei și etapele dezvoltării acesteia. Comunicarea și relaționarea părinți – copii și bunici-părinți-copii/ nepoți.	2	2	15
6.	Stiluri comunicative și stiluri comportamentale în cadrul familiei contemporane. Comunicarea și relaționarea în familiile armonioase și cele dezarmonioase.	2	2	15
7.	Conflictologia familială. Diagnostica și corecția relațiilor familiale.	4	2	10
8.	Abordarea sistemică a culturii comunicării și relaționării în cadrul familiei.	2	-	10
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea bazelor teoretice și metodologice ale comunicării și relaționării familiale;
- reproducerea conceptelor-cheie, teoriilor de bază ce reflectă comunicarea și relaționarea familială;
- caracterizarea principalelor teorii privind comunicarea umană și relaționarea familială;

- identificarea factorilor, funcțiilor, principiilor dirijării conflictelor familiale și a valorilor ce asigură funcționalitatea cuplului și familiei în contextul emancipării de gen.

La nivel de aplicare:

- determinarea restructurărilor contemporane care vizează familia;
- analizarea tipurilor de relații intrafamiliale și a stilurilor comportamentale;
- modelarea situațiilor de comunicare și relaționare optimă în cadrul familiei;
- elaborarea strategiilor de preîntâmpinare – soluționare a conflictelor familiale.

La nivel de integrare:

- estimarea caracterului comunicării și a relațiilor familiale;
- elaborarea strategiilor de dirijare-monitorizare a conflictelor familiale;
- elaborarea unui plan de acțiuni de armonizare a relațiilor familiale;
- promovarea valorilor culturii familiale în contextul respectării principiilor democratizării relațiilor partenerilor conjugal.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. *Probleme introductive. Familia: comunicarea și relaționarea intrafamilială din perspectivă sociopsihopedagogică.*

Definiții și precizări conceptuale. Familia în postmodernitate. Specificul comunicării și al relaționării în cadrul familiei. Comportamentul prosocial și comunicarea empatică. Conceptul de sine / *self-concept* : autocunoașterea și comunicarea familială optimă. Cultura relațiilor familiale, gândirea de tip pozitiv și acțiunea morală.

Subiectul 2. *Sentimentalizarea relațiilor intrafamiliale și conflictele dintre partenerii conjugal. Preîntâmpinarea agresivității și a violenței în cadrul familiei.*

Iubirea conjugală și atașamentul familial. Iubirea maternă și iubirea paternă. Iubirea fraternă, colaborarea și prietenia familială. Cultura relațiilor și comunicarea optimă cu rudele. Agresivitatea ca factor de provocare a acțiunilor violente în cadrul familiei. Managementul conflictelor familiale.

Subiectul 3. *Profilul moral al comunicării și al relaționării interpersonale. Dirijarea comunicării și relaționării familiale.*

Morala și conduita prosocială. Normele moral-etice și comunicarea eficientă în cadrul familiei. Influența modelului comportamental al familiei de origine și formarea culturii comunicării interpersonale în noul cuplu creat. Comunicarea și relaționarea familială centrată pe respectarea normelor moral-etice.

Subiectul 4. *Particularitățile familiei în contextul conflictologiei familiale. Strategii de comunicare și relaționare familială eficientă. Respectarea Drepturilor omului și Drepturilor copilului.*

Tipul familiei și specificul comunicării și relaționării. Ethosul familiei și stilurile educative. Strategii de armonizare a relațiilor familiale. Cauzele apariției conflictelor familiale.

Subiectul 5. Familia, cultura ei și etapele dezvoltării acesteia. Comunicarea și relaționarea părinți – copii și bunici-părinți-copii/ nepoți.

Etapele vieții de familie din perspectiva comunicării și relaționării optime. Familia disfuncțională ca factor de distorsionare a comunicării și relaționării interpersonale părinți-copii și bunici-părinți-copii. Strategii și tehnici de depășire a dificultăților de comunicare-relaționare în cadrul familiei.

Subiectul 6. Stiluri comunicative și stiluri comportamentale în cadrul familiei contemporane. Comunicarea și relaționarea în familiile armonioase și cele dezarmonioase.

Modul de viață și cultura comunicării în cadrul familiei. Conduita prosocială și specificul relațiilor dintre adulți și adulți-copii în cadrul familiei armonioase. Autoperfecționarea și cultura conduitei familiale.

Subiectul 7. Conflictologia familială. Diagnostica și corecția relațiilor familiale.

Conflictul interior și depășirea acestuia. Conflictelor interpersonale și consecințele lor. Crizele vieții de familie și conflictele intrapersonale. Strategiile de tipul *coping* și monitorizarea conflictelor familiale.

Subiectul 8. Abordarea sistemică a culturii comunicării și relaționării în cadrul familiei.

Educația pentru familie și profilaxia conflictelor familiale. Dezvoltarea personalității umane și formarea culturii conduitei în cadrul familiei. Consilierea sistemică a familiei și educația membrilor acesteia. Strategii de formare a culturii comunicării și relaționării în contextul consilierii familiei.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	5 5 10	1. Definierea conceptelor de bază. 2. Caracterizarea comportamentului prosocial în contextul comunicării și relaționării familiale. 3. Determinarea specificului autocunoașterii în corelare cu comunicarea familială.	De elaborat: • Matricea particularităților comunicării și relaționării familiale pozitive. • Strategii de autocunoaștere și perfecționare a comunicării familiale.	<ul style="list-style-type: none"> • Probă orală. • Probe axate pe acțiunile practice și interpretative de reproducere și simulare a formelor, metodelor, procedurilor și tehnicilor de comunicare și relaționare pozitivă/eficientă în cadrul familiei.

3.	Subiectul 3.	10 5 5 20	<ol style="list-style-type: none"> Definirea și argumentarea normelor și principiilor moral-etice. Explicarea impactului modelului comportamental al părinților asupra culturii comunicării intrafamiliale. Elaborarea strategiilor de comunicare pozitivă. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Un rezumat la modul. Agenda familiei centrate pe respectarea normelor moral-etice. Eseu structurat „Binele moral și familia”. 	<ul style="list-style-type: none"> Conversația-euristică/problematizată. Prezentarea portofoliului la disciplină și comentarea sarcinilor.
4.	Subiectul 4.	10 10 20	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea tipurilor de familie în corelație cu specificul comunicării și relaționării interfamiliale. Determinarea cauzelor apariției conflictelor familiale. Elaborarea strategiilor de armonizare a relațiilor familiale. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Fișa tipurilor de familie, specificul comunicării acestora și stilurile educative parentale. Grila dirijării conflictelor familiale (cauze, consecințe și strategii de depășire și preîntâmpinare). 	
5.	Subiectul 5.	5 5 5 15	<ol style="list-style-type: none"> Analiza etapelor vieții de familie din perspectiva comunicării și relaționării optime. Determinarea particularităților comunicării în familia disfuncțională. Elaborarea strategiilor de optimizare a relațiilor copii-părinți, copii-părinți-bunici. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Modelul teoretic de formare a comunicării-relaționării optime în cadrul familiei. Strategii de evitare a comunicării toxice/infecte. Fișa Managementului relațiilor familiale pozitive. 	
6.	Subiectul 6.	5 5 10	<ol style="list-style-type: none"> Identificarea și caracterizarea culturii comunicării în cadrul familiei. Descrierea conduitei pro-sociale în contextul relaționării familiale. Întocmirea unor proiecte familiale de perfecționare a comunicării și relațiilor între membrii acesteia. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Strategia magistrală a culturii comunicării în cadrul familiei. Un eseu la tema „Comunicarea optimă în familie”. 	

7.	Subiectul 7.	7	1. Analiza mecanismelor de producere a conflictelor familiale.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Schema mecanismului de producere a conflictelor interpersonale din cadrul familiei. • Agenda familiei privind monitorizarea conflictelor. 	
		8	2. Identificarea și caracterizarea crizelor vieții de familie din perspectiva monitorizării conflictelor.		
		15	3. Elaborarea strategiilor de tip <i>copyng</i> pentru soluționarea conflictelor.		
8.	Subiectul 8.	5	1. Prezentarea aspectelor esențiale ale conflictologiei familiale.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • PPT a unui aspect legat de armonizare a relațiilor familiale. • Două studii de caz și proiectele de consiliere a familiei pentru a eficientiza comunicarea. 	
		5	2. Stabilirea etapelor de consiliere a familiei pentru formarea culturii comunicării.		
		10	3. Elaborarea Programului de optimizare a comunicării familiale.		
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Boncu Ș., Ceobanu C. Psihosociologie școlară. Iași: Polirom, 2013.
2. Bush T. Leadership și management educațional. Iași: Polirom, 2015.
3. Calaraș C. *Cultura educației elevului. Ghid metodologi*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
4. Calaraș C. *Conflictologie familială*. Suport de curs. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.
5. Calaraș C. Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Sociologia educației familiale. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
6. Pedagogia și sociologia educației familiale. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
7. Capellanus A. Despre iubire. Iași: Polirom, 2012.
8. Cuznețov Larisa. *Etica educației familiale*. Chișinău: CEP ASEM, 2000.
9. Cuznețov Larisa. *Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei*. Chișinău: CEP USM, 2008.
10. Cuznețov Larisa. Familia ca Proiect Existențial. Management familial. Primex-com SRL, 2018.
11. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Polirom, 2008.
12. Iluț P. Psihologie socială și sociopsihologie. Iași: Polirom, 2009.
13. Iluț P. Dragoste familie și fericire. Iași: Polirom, 2015.
14. Pânișoară I.- O. Comunicarea eficientă. Iași: Polirom, 2008.
15. Satir V. Arta de a făuri oameni. București: ed. Trei, 2010.
16. Fiică E. Bazele comunicării. Chișinău: Tipografia centrală, 2017.

3.9. CONSILIEREA FAMILIEI: AUTOPERFEȚIONAREA ȘI DEZVOLTAREA PARENTALĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Disciplina de studiu *Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală/ CFADP* derivă din domeniul consilierii educaționale și pedagogiei familiei. Cursul are menirea să valorifice cunoștințele și competențele masteranzilor privind formarea culturii familiei; dezvoltarea competențelor de autoperfecționare profesională în direcția educației familiei și formării competențelor parentale. Scopul cursului constă în formarea competențelor de organizare și re/echilibrare a modului de viață a familiei și valorizarea conduitei etice a membrilor adulți ai familiei.

Conținutul cursului și a temelor este structurat în baza principiilor și a criteriilor de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Principiul esențial al predării cursului rezidă în respectarea îmbinării caracterului constructiv, informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și transdisciplinarității. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenti, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, modelarea situațiilor de consiliere, studiul de caz, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor de analiză a studiilor de caz și realizare a ședințelor de consiliere. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei respective se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei CFADP.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.02.A.010	Consilierea familiei: autoperfecționarea și dezvoltarea parentală	Calaraș Carolina	2	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiul individual
1.	Introducere: consilierea familiei din perspectiva autoperfecționării și dezvoltării parentale. Excurs istoric în evoluția CFADP. Conceptul de parentalitate.	2	2	0
2.	Consilierea psihopedagogică pentru dezvoltare și respectarea Drepturilor copilului. Spirala schimbării evolutive a persoanei și a familiei în procesul consilierii și educației acesteia. Caracterul prospectiv al CFADP.	4	2	15
3.	Profilul moral și intelectual al parentalității în contextul autoperfecționării adulților. Parteneriatul școală-familie comunitate, axat pe educația de calitate a părinților.	4	2	25
4.	Familia și etapele dezvoltării copilului. Consilierea familiei orientată spre formarea competențelor parentale de educație și îngrijire a copiilor.	4	3	20
5.	Consilierea familiei pentru dezvoltare și strategia de tip <i>coping</i> . Consilierea familiei în scopul prevenirii comportamentului agresiv și violent al părinților.	4	4	20
6.	Abordarea sistemică în cadrul CFADP, autoperfecționarea și dezvoltarea părinților.	4	2	15
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea bazelor teoretice și metodologice ale CFADP;
- caracterizarea problemelor cuplului și a familiei contemporane;
- analizarea principalelor teorii privind CFADP;
- interpretarea autoperfecționării adultului în contextul abordării umaniste;

La nivel de aplicare:

- estimarea caracterului relațiilor familiale în contextul autoperfecționării parentale;
- modelarea situațiilor de consiliere în contextul autoperfecționării și dezvoltării parentale;
- elaborarea și aplicarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere a familiei axată pe dezvoltarea parentală;

- elaborarea proiectelor de consiliere centrate pe aspectele de autoperfecționare și dezvoltare parentală.

La nivel de integrare:

- estimarea nivelului de comportare și relaționare a părinților;
- elaborarea unui plan de acțiuni de autoperfecționare parentală;
- promovarea valorilor familiei prin strategiile CFADP.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. <i>Introducere: consilierea familiei din perspectiva autoperfecționării și dezvoltării parentale. Excurs istoric în evoluția CFADP. Conceptul de parentalitate.</i></p> <p>Personalitatea adultului din perspectiva autoperfecționării și autorealizării. Teoria lui A. Maslow și concepția umanistă a lui. C. Rogers în contextul consilierii familiei. Istoricul și evoluția conceptului de parentalitate. Autoperfecționarea și autoeficiența parentală în contextul autoactualizării.</p>
<p>Subiectul 2. <i>Consilierea psihopedagogică pentru dezvoltare și respectarea Drepturilor copilului. Spirala schimbării evolutive a persoanei și a familiei în procesul consilierii și educației acesteia. Caracterul prospectiv al CFADP.</i></p> <p>Repere teoretice și metodologice. Coordonatele esențiale ale dezvoltării umane. Modelul structural-sistemic și relațional-dinamic de abordare a personalității umane. Dezvoltarea armonioasă a personalității în cadrul consilierii psihopedagogice pentru dezvoltare și autoperfecționare a familiei. Modul de viață sănătos și starea generală de bine ca produs al autoperfecționării persoanei și a familiei.</p>
<p>Subiectul 3. <i>Profilul moral și intelectual al parentalității în contextul autoperfecționării adulților. Parteneriatul școală-familie comunitate, axat pe educația de calitate a părinților.</i></p> <p>Inteligența parentală. Morala și unitatea dintre conștiința și conduita morală. Autoperfecționarea morală și spirituală. Etica relațiilor familiale în contextul autoperfecționării părinților. Un eventual cod deontologic al familiei. Părinți eficienți – copii educați.</p>
<p>Subiectul 4. <i>Familia și etapele dezvoltării copilului. Consilierea familiei orientată spre formarea competențelor de educație și îngrijire a copiilor.</i></p> <p>Stiluri de viață familială și etapele dezvoltării copilului. Crizele de vârstă a adulților și copiilor. Crizele vieții de familie și consilierea membrilor familiei. Strategii de management al stresului și autoperfecționarea adulților. Familia în văduvie și depășirea situațiilor limită.</p>
<p>Subiectul 5. <i>Consilierea familiei pentru dezvoltare și strategia de tip coping. Consilierea familiei în scopul prevenirii comportamentului agresiv și violent al părinților.</i></p> <p>Factorii ce contribuie la dezvoltarea agresivității și manifestarea violenței la adulți și copii. Violența ca fenomen social din perspectiva evaluării producției mediatice/ mass media. Consilierea persoanelor agresate și consilierea agresorului. Violența ca stare de nerealizare a personalității în contextul consilierii familiei.</p>

Subiectul 6. Abordarea sistemică în cadrul CFADP, autoperfecționarea și dezvoltarea părinților.

Consilierea sistemică a familiei. Dimensiunea deontologică în consilierea familiei. Meta-Modelul de etică și resemnificare pentru consilierea eficientă a familiei. Consilierea sistemică ca componentă de formare a culturii familiei. Consilierea ontologică complexă a familiei.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	20	<ol style="list-style-type: none"> Analiza aspectelor auto-perfecționării și autorealizării adulților în funcția de părinte. Conceptualizarea auto-perfecționării și dezvoltării parentale în contextul teoriilor lui A. Maslow și C. Rogers. Estimarea autoperfecționării parentale din perspectiva autoactualizării. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Referat la tema „Istoricul și evoluția conceptului de parentalitate”. Schița Parentalității pozitive. 	<ul style="list-style-type: none"> Probe orale: reproducerea informației prin realizarea sintezelor la fiecare subiect. Prezentări PPT și comentarii.
2.	Subiectul 2.	10 5 5 15	<ol style="list-style-type: none"> Analiza reperelor teoretice și metodologice ale consilierii pentru dezvoltare a părinților. Stabilirea particularităților de valorificare în consilierea familiei al Modelului structural-sistemic și relațional-dinamic de abordare a personalității umane. Elaborarea strategiilor de cultivare a MSV în contextul autoperfecționării parentale. 	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> Notițe cu privire la reperate teoretice și metodologice ale CDP. Studii de caz: <ul style="list-style-type: none"> Consilierea părinților; Consilierea bunicilor 	<ul style="list-style-type: none"> Conversație euristică/ problematizarea; Victorine intelectuale; Probe scrise și practice; Prezentarea produselor elaborate, însoțite de comentarii; Analiza studiilor de caz; Simularea prin jocul de rol;

	Subiectul 3.	10 5 5 5 25	1. Identificarea elementelor constitutive ale inteligenței părinților în contextul conduitei morale. 2. Determinarea condițiilor autoperfecționării morale și spirituale a părinților. 3. Elaborarea Codului deontologic al familiei.	De elaborat: • Modelul părintelui eficient. • Strategii de autoperfecționare morală și spirituală. • Fișa condițiilor autoperfecționării parentale. • PPT la subiect. • Codul deontologic al familiei.	<ul style="list-style-type: none"> • Explorarea psihodramei și a sociodramei; • Susținerea Portofoliului disciplinei de fiecare masterand; • Comentarea sarcinilor și a materialelor din portofoliu.
	Subiectul 4.	10 5 5 20	1. Analiza etapelor dezvoltării copilului și familia. 2. Determinarea posibilităților parentalității pozitive-eficiente. 3. Elaborarea strategiilor de consiliere a familiei în situații de criză.	De elaborat: • Note și comentarii esențializate la subiect. • Fișa caracteristicilor părintelui competent și eficient. • Analiza studiilor de caz prezentate.	
	Subiectul 5.	10 10 20	1. Identificarea factorilor ce contribuie la apariția agresivității și violenței în familie. 2. Stabilirea și descrierea metodelor și strategiilor de consiliere a persoanelor agresive și a celor supuse abuzului psihic și fizic.	De elaborat: • O schiță a mecanismului de evitare a comportamentului agresiv al adulților și copiilor. • Program de consiliere: a) a persoanei agresate; b) a agresorului.	
	Subiectul 6.	15	1. Analiza abordării sistemice a autoperfecționării și dezvoltării parentale în contextul consilierii familiei. 2. Estimarea eficienței modelelor și strategiilor de consiliere a părinților.	De elaborat: • Harta conceptuală a disciplinei CFADP. • Programul pentru autoperfecționarea părinților în cadrul COCF. • PPT la un subiect (la alegerea masterandului).	
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Allport G. *Structura și dezvoltarea personalității*. București, 1981.
2. Calaraș C. *Cultura educației elevului*. Ghid metodologic. Chișinău, 2010.
3. Calaraș C. *Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Pedagogia și sociologia educației familiale*. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
4. Cuznețov Larisa. *Consilierea parentală*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
5. Cuznețov Larisa. *Educație prin optim axiologic*. Chișinău: Primex-com SRL, 2010.
6. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
7. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
8. Cuznețov Larisa. *Parteneriatul școală-familie-comunitate. Educația de calitate a copiilor și părinților*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
9. Dafinoiu I. *Elemente de psihoterapie integrativă*. Iași: Polirom, 2007.
10. David D. *Tratat de psihoterapii cognitive și comportamentale*. Iași: Polirom, 2006.
11. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Polirom, 2008.
12. Konya Z., Konya A., *Terapie familială sistemică*. Iași: Polirom, 2012
13. Mitrofan I., Mitrofan N. *Familia de la A ... la Z. Mic dicționar al vieții de familie*. București, 1991.
14. Pănișoară I. O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008.
15. Rogers C. R. *La relation d'aide et la psychotherapie*. Paris: Esf. 1974.

3.10. CONSILIEREA ȘI TERAPIA SISTEMICĂ A FAMILIEI

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului *Consilierea și terapia sistemică a familiei/ CTSF* derivă din necesitatea formării competențelor profesionale privind educația, consilierea familiei în contextul îmbinării organice și eclecticice a tehnologiei de consiliere psihopedagogică cu elemente de terapie integrativă și sistemică. Elaborarea cursului a fost realizată în baza valorificării reperelor epistemologice și a experienței avansate de utilizare a variatelor forme, metode și tehnici de consiliere și psihoterapie sistemică a familiei. Conținutul cursului și a temelor este structurat în baza principiilor și a criteriilor de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Din perspectivă teoretică și praxiologică, CTSF se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din *Consilierea și Psihoterapia Familiei*, inclusiv din *Consilierea Sistemică a Familiei*, deoarece în centrul atenției este formarea competențelor profesionale de consiliere și terapie sistemică complexă și integrată.

Principiul esențial de constituire a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și a transdisciplinarității.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, modelarea situațiilor de consiliere, studiul de caz, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor de analiză a studiilor de caz și realizare a ședințelor de consiliere. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei CTSF.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.02.O.010	Consilierea și terapia sistemică a familiei	Cuznețov Larisa Calaraș Carolina	2	70	230	Ex.	10

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore			
		Curs	Seminar	Laborator	Studiul individual
1.	Obiectul de studiu al CTSF. Fundamente teoretice și metodologice ale CTSF.	2	2		20
2.	Sursele, geneza și principiile CTSF. Istoricul dezvoltării CTSF. Consilierea ontologică complexă a familiei ca parte integrantă a CTSF.	4	4		30
3.	Esența, structura și funcțiile CTSF. Paradigme ale consilierii și terapiei sistemice a familiei.	4	4	2	30
4.	Dimensiunea deontologică în CTSF și COCF. Relația terapeutică cu beneficiarul. Personalitatea specialistului în CTSF.	2	4	2	30
5.	Demersul praxiologic al CTSF: relația terapeutică; structura verbală a psihoterapiei; resemnificarea beneficiarului și intervențiile consultative și terapeutice specifice și generale.	4	4	4	30
6.	Forme și strategii de manifestare a eclecticismului tehnic. Măiestria profesională în contextul CTSF.	4	4	4	30
7.	Coordonata tehnologică și poziția strategică a consilierului în cadrul CTSF.	4	4	4	30
8.	Abordarea sistemică și complexă a familiei în CTSF.	2	2	2	30
Total		26	26	18	230

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale CTSF;
- descrierea istoricului, surselor, genezei și a principiilor CTSF;
- caracterizarea principalelor teorii privind CTSF;
- interpretarea specificului valorificării tehnologiei CTSF.

La nivel de aplicare:

- determinarea restructurărilor în tehnologia CTSF;

- definirea fundamentelor aplicative în cadrul eclectismului tehnic al CTSF;
- modelarea situațiilor de consiliere și terapie sistemică a familiei;
- elaborarea strategiilor de CTSF pentru acordarea asistenței familiei.

La nivel de integrare:

- estimarea caracterului comunicării și a relațiilor consilier-beneficiar în CTSF;
- elaborarea strategiilor de consiliere și terapie sistemică a familiei/ adulți și copii;
- elaborarea unui plan de acțiuni de armonizare a relațiilor familiale în baza CTSF;
- promovarea valorilor familiei prin strategiile CTSF.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. <i>Obiectul de studiu al CTSF. Fundamente teoretice și metodologice ale CTSF.</i></p> <p>Repererele epistemologice ale CTSF. Conceptele fundamentale și conceptele operaționale. Metodologia CTSF. Perspective și analize critice. Abordări de tip eclectic-integrativ în cercetarea, consilierea și terapia sistemică a familiei. Integrare transteoretică. Factorii comuni în CTSF.</p>
<p>Subiectul 2. <i>Sursele, geneza și principiile CTSF. Istoricul dezvoltării CTSF. Consilierea ontologică complexă a familiei ca parte integrantă a CTSF.</i></p> <p>Sursele, geneza și principiile CTSF. Psihoterapie integrativă, terapie și consiliere sistemică. Caracteristicile esențiale ale COCF și CTSF. Dimensiunile COCF și CTSF. Scopurile CTSF. Sursele, geneza și principiile CTSF. CTSF focalizată pe obiective și soluții. Integrarea teoretică și cea experiențială a CTSF ȘI COCF.</p>
<p>Subiectul 3. <i>Esența, structura și funcțiile CTSF. Paradigme ale consilierii și terapiei sistemice a familiei.</i></p> <p>Cadrul paradigmatic al CTSF. Procesul, etapele și funcțiile CTSF. Instrumentele aplicate în CTSF și COCF. Valorificarea CTSF în consilierea preventivă, consilierea pentru dezvoltare, consilierea în situații de criză și cea remedială a familiei/adulți și copii. Schimbarea evolutivă a familiei și persoanei în consilierea și terapia sistemică a familiei.</p>
<p>Subiectul 4. <i>Dimensiunea deontologică în CTSF și COCF. Relația terapeutică cu beneficiarul. Personalitatea specialistului în CTSF.</i></p> <p>Specificul relației de consiliere și terapie. Respectarea normelor deontologice și a Drepturilor omului. Codul deontologic al consilierului. Relația și comunicarea specialist – beneficiar în contextul eticii profesionale. Cunoașterea de sine a consilierului. Beneficiarul și lumea sa. Autocontrolul emoțiilor și empatia în cadrul CTSF. Consilierul un practician reflexiv. Dilemele etice în CTSF și depășirea lor. Precauții și blocaje/căpcane în activitate de CTSF. Fenomenul burnout.</p>

Subiectul 5. Demersul praxiologic al CTSF: relația terapeutică; structura verbală a psihoterapiei; resemnificarea beneficiarului și intervențiile consultative și terapeutice specifice și generale.

Modelul structural-sistemic și integrativ în CTSF. Modelul relațional-dinamic în CTSFI. Procesul și etapele CTSF. Schița modelului și a ședinței de CTSF. Elementele tehnologice: forme, metode, procedee și tehnici de consiliere a familiei în CTSF.

Subiectul 6. Forme și strategii de manifestare a eclecticismului tehnic. Măiestria profesională în contextul CTSF.

Abordări praxiologice de tip eclectic: scopuri, obiective, factorii comuni și integrarea mijloacelor și metodelor în CTSF. Strategii de integrare a consilierii psihopedagogice și a elementelor psihoterapeutice în CTSF. Filosofia și eficiența consilierului în contextul valorificării CTSF. Măiestria profesională și autoperfecționarea continuă a consilierului de familie.

Subiectul 7. Coordonata tehnologică și poziția strategică a consilierului în cadrul CTSF.

Tehnologia CTSF și poziția strategică a consilierului. Îmbinarea formelor, metodelor, procedeedelor și tehnicilor în CTSF în contextul managementului calității și formării modului sănătos de viață a familiei. Schița procedurii de supervizare și a ședinței de evaluare a schimbărilor evolutive a familiei și persoanei în CTSF.

Subiectul 8. Abordarea sistemică și complexă a familiei în CTSF.

Consilierea sistemică în contextul CTSF și COCF. Cultivarea și educația membrilor familiei. Strategii de armonizare a relațiilor familiale și de formare a culturii comunicării-comportării prin strategiile CTSF. Perspective de dezvoltare a proceselor integrative în consilierea și terapia sistemică a familiei.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	5 5 5 5 20	1. Analiza fundamentelor teoretice și metodologice a CTSF. 2. Caracterizarea abordărilor de tip eclectic-integrativ în cercetarea, consilierea și terapia sistemică a familiei. 3. Stabilirea factorilor comuni și a perspectivelor integrării transteoretice.	De elaborat: • Rezumatul modului 1. • Harta abordărilor teoretice și metodologice în CTSF. • Fișa factorilor comuni în CF. • Matricea perspectivelor integrării transteoretice în CTSF.	• Probe orale: - chestionare frontală; - conversație euristică/problematizată; - analiza, soluționarea și explicarea studiilor de caz.

2.	Subiectul 2.	10 10 10 30	1. Analiza și interpretarea surselor genezei și principiilor CTSF. 2. Stabilirea asemănarilor și deosebirilor între psihoterapia integrativă, terapia și consilierea sistemică a familiei. 3. Determinarea caracteristicilor esențiale a COCF și CTSF.	De elaborat: • Grila perioadelor dezvoltării/istoricului CTSF. • Modelul integrativ al CF prin COCF și CTSF. • Fișa principiilor CTSF și strategiilor de integrare cu COCF.	• Simularea situațiilor reale, aplicarea psihodramei și sociodramei. • Probe scrise: - extemporale; - rezumate; • La finalul cursului: - prezentarea a două studii de caz prin valorificarea CTSF și explicarea acțiunilor realizate; - susținerea publică a Portofoliului la disciplină (comentarea și argumentarea tehnologiei propuse de consiliere și terapie a familiei).
3.	Subiectul 3.	10 5 10 5 30	1. Analiza și explicarea cadrului paradigmatic al CTSF. 2. Identificarea instrumentelor tehnologice aplicate în COCF și CTSF. 3. Descrierea și interpretarea valorificării CTSF în centrarea pe dezvoltarea familiei în consilierea preventivă, remedială și în situații de criză.	De elaborat: • Fișa paradigmatelor aplicate în CF. • Proiectului de consiliere a familiei în context sistemic. • Notă aplicativă privind dimensiunea tehnologică a CTSF. • Schița schimbării evolutive a familiei/persoanei în CTSF.	
4.	Subiectul 4.	10 10 10 40	1. Analiza specificului relației consilier-beneficiar în CTSF. 2. Caracterizarea cadrului deontologic al consilierului. 3. Descrierea particularităților activității și comportării specialistului în CTSF.	De elaborat: • Agenda consilierului reflexiv și eficient. • Fișa eventualelor dileme etice în CTSF. • Program de întâmpinare și depășire a stării de burnout la consilier.	
5.	Subiectul 5.	10 20 30	1. Analiza sistemului structural-sistemic al CTSF. 2. Compararea modelelor SSI și MRO în CTSF. 3. Valorificarea elementelor tehnologice în CTSF.	De elaborat: • Modelul tehnologic al CTSF. • Planul exersării tehnologiei CTSF în situații reale de viață.	

6.	Subiectul 6.	10	1. Identificarea particularităților eclecticismului teoretic și praxiologic în CTSF.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Un rezumat cu privire la eclecticismul teoretic și praxiologic în CTSF. • Schița de valorificare a procesului integrării elementelor psihoterapeutice în CF. • Eseu structurat „Măiestria profesională în CF”.
		10	2. Caracterizarea și descrierea modalităților și strategiilor de integrare a consilierii psihopedagogice și a elementelor psihoterapeutice în CTSF.	
		10	3. Interpretarea și argumentarea necesităților de autoperfecționare a consilierului în contextul măiestriei profesionale.	
		30		
7.	Subiectul 7.	10	1. Analiza detaliată a tehnologiei CTSF în contextul managementului calității.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Agenda managementului calității CTSF. • Fișa condițiilor și componentelor MSV a familiei. • Schița a două ședințe de CTSF.
		10	2. Descrierea CF în scopul formării MSV.	
		10	3. Estimarea ședinței de consiliere în contextul supervizării procesului CTSF.	
		30		
8.	Subiectul 8.		1. Consilierea sistemică în contextul CTSF și COCF.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Harta conceptuală a CTSF și COCF. • Strategii de armonizare a relațiilor familiale prin CTSF. • Agenda specialistului supervisor în CTSF.
			2. Identificarea specificului activității specialistului în CTSF.	
			3. Determinarea perspectivelor de dezvoltare a proceselor integrative în CTSF.	
		30		
Total 230 ore				

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Bonchiș E. *Familia și rolul ei în educația copilului*. Iași: Polirom, 2011.
2. Boncu Ș., Ceobanu C. *Psihosociologie școlară*. Polirom: Iași, 2013.
3. Brien M., Houston G. *Terapie integrativă*. Iași: Polirom. 2009.
4. Calaraș C. *Conflictologie familială*. Suport de curs. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.

5. Calaraș C. *Formarea culturii relațiilor intergeneraționale. Sociologia educației familiale*. Chișinău: Primex-com SRL, 2017.
6. Crețu T. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom 2009.
7. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect Existențial. Management familial*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
8. Cuznețov Larisa. *Filosofia practică a familiei*. Chișinău: CEP USM, 2013.
9. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
10. Cuznețov Larisa. *Consilierea parentală*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
11. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
12. Cuznețov Larisa, Calaraș C., Ețco C. *Consilerea și educația pentru sănătate a familiei. Repere teoretice și sugestii practice*. Primex-com SRL, 2016.
13. David D. *Tratat de psihoterapii cognitive și comportamentale*. Iași: Polirom, 2006.
14. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Polirom, 2008.
15. Godeanu A.S. *Manual de psihologia cuplului și a familiei*. București: Editura SPER, 2015.
16. Gratch A. *Dacă dragostea ar putea gândi*. București: Editura Trei, 2017.
17. Konya Z., Konya A. *Terapie familială sistemică*. Iași: Polirom. 2012.
18. Pănișoară G., Sălăvăstru D. et.al. *Copilăria și adolescența*. Iași: Polirom, 2016.
19. Riemann F. *Arta de a te pregăti pentru vârsta a treia*. București: Editura Trei, 2007.
20. Rogers C. R. *La relation d'aide et la psychotherapie*. Paris: ESF. 1974.

Semestrul III

3.11. CONSILIEREA PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVILOR ÎN INSTITUȚIA DE ÎNVĂȚĂMÂNT

I. CADRUL CONCEPTUAL

Activitatea de consiliere psihopedagogică presupune un demers educațional-formativ centrat pe valorificarea capacităților și disponibilităților individuale ale persoanei. Ea are menirea să faciliteze învățarea unor competențe și deprinderi care îi vor asigura persoanei adaptarea permanentă la solicitările realității printr-o schimbare evolutivă. În contextul studierii cursului *de Consiliere psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ / CPEIÎ* vor fi valorificate ambele dimensiuni ale consilierii psihopedagogice: consilierea psihologică și consilierea pedagogică.

Oportunitatea cursului derivă din necesitatea formării competențelor profesionale de educație și consiliere a elevilor și părinților și este întemeiat pe elucidarea conceptelor, teoriilor, principiilor și a tehnologiilor din domeniul psihologiei, pedagogiei, terapiilor integrate, consilierii psihopedagogice. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, logică, axiologică, fiziologică, psihosocială și ergonomică. Principiul esențial de constituire și valorificare a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și transdisciplinară.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, dialogul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, modelarea situațiilor de consiliere, studiul de caz, psihodrama și sociodrama etc. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor reale din practica educațională a cadrelor didactice și a diriginților. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a ședințelor de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei CPEIÎ.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
F.03.O.011	Consilierea psihopedagogică a elevilor în instituția de învățământ/ CPEIÎ	Răileanu Olga Cuznețov Larisa	2	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A TEMELOR

Nr. d/o	Subiecte	Ore		
		Curs	Seminar	Lucru individual
1	2	3	4	5
1.	Consilierea psihopedagogică – componentă esențială a formării personalității umane. Fundamentele teoretice și metodologice ale CPEIÎ. Consilierea elevilor și părinților. Specificul consilierii adulților și copiilor	4	3	20
2.	Consilierea psihopedagogică a elevilor în contextul formării culturii și eficienței personale. Autoperfecționarea și consolidarea competențelor personale în contextul dezvoltării carierei școlare.	4	2	20
3.	Procesul de consiliere psihopedagogică a elevilor și părinților în instituția de învățământ.	2	2	20
4.	Consilierea psihopedagogică preventivă a elevilor și părinților.	2	4	20
5.	Consilierea psihopedagogică pentru dezvoltarea carierei școlare a elevilor.	4	2	20
6.	Consilierea psihopedagogică a elevilor și a familiei în situații de criză/ dificultate.	4	2	15
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE:

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea bazelor teoretice și metodologice ale consilierii psihopedagogice;
- identificarea funcțiilor și principiilor consilierii familiei/ elevilor și părinților;
- caracterizarea dimensiunilor consilierii psihopedagogice;
- explicarea particularităților programării neurolingvistice în contextul CPEIÎ;
- interpretarea abordării integrative a consilierii familiei/ elevilor și părinților.

La nivel de aplicare:

- analizarea etapelor și a specificului procesului de consiliere a elevilor și a părinților;
- estimarea dinamicii schimbărilor evaluativ-adaptative în consilierea elevilor și familiei;
- argumentarea valorificării principiilor și normelor deontologice în consilierea școlară;
- elaborarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere a elevilor și părinților pentru dezvoltare, formarea culturii și eficienței personale.

La nivel de integrare:

- elaborarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere și educație școlară, centrată pe dezvoltarea carierei școlare eficiente;
- modelarea situațiilor de aplicare a tehnicilor *coping* în soluționarea conflictelor școlare;
- elaborarea unui Program de management al carierei școlare a elevului;
- promovarea valorilor familiale prin intermediul consilierii elevilor și a părinților în cadrul școlar.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Tema 1. Consilierea psihopedagogică – componentă esențială a formării personalității umane. Consilierea elevilor în instituția de învățământ. Specificul consilierii părinților și copiilor.

Concepte de bază. Consilierea psihopedagogică a elevilor. Dimensiunile consilierii elevilor în instituția de învățământ. Principiile și caracteristicile esențiale ale CP. Scopurile și structura tridimensională a CP/ consilierea psihopedagogică. Abordarea integrativă a CP. Consilierea părinților și copiilor. Eclectismul în CP a elevilor și părinților.

Tema 2. Consilierea psihopedagogică a elevilor în contextul formării culturii și eficienței personale. Autoperfecționarea și consolidarea competențelor personale în contextul dezvoltării carierei școlare.

Eficiența personală a elevilor în contextul dezvoltării carierei școlare de succes. Programarea neurolingvistică ca suport teoretic în CP. Formarea culturii și eficienței personale a elevilor/din toate treptele de învățământ în contextul CPEÎ. Autoperfecționarea și consolidarea competențelor personale de autoeducație a elevilor și părinților.

Tema 3. Procesul de consiliere psihopedagogică a elevilor și părinților în instituția de învățământ.

Procesul consilierii elevilor de vârstă școlară mică, preadolescenți, adolescenți. Etapele consilierii psihopedagogice a elevilor. Elementele constitutive ale consilierii psihopedagogice parentale și funcționalitatea acestora în schimbarea atitudinilor și conduitelor părinților. Deontologia profesională: condiții, norme, principii și reguli.

Tema 4. Consilierea psihopedagogică preventivă a elevilor și părinților.

Consilierea preventivă a elevilor și părinților. Rolul proactiv al CPP. Factorii de protecție și factorii de risc. Consilierea preventivă a adulților. Consilierea preventivă a copiilor și adolescenților. Autocontrolul emoțiilor și managementul stresului. Controlul individual și social al emoțiilor. Mecanisme de *coping* și conduita elevilor și părinților. Inteligența emoțională și reușita în viața școlară.

Tema 5. Consilierea psihopedagogică pentru dezvoltarea carierei școlare a elevilor.

Coordonatele și conținutul dezvoltării umane. Dezvoltarea elevilor și a părinților în contextul consilierii axate pe autoformare și realizarea carierei școlare de succes. Factorii și mecanismele dezvoltării personalității umane. Modelul structural-dinamic de abordare a personalității elevului. Funcționalitatea cognitivă și eficiența dezvoltării elevului în procesul de învățământ. Dezvoltarea armonioasă a personalității și valorificarea potențialului psihoindividual al persoanei în contextul culturii parentale. Conceptul de sine și dezvoltarea optimă a elevilor și a părinților pentru promovarea unui mod demn și sănătos de viață.

Tema 6. Consilierea psihopedagogică a elevilor și a familiei în situații de criză/dificultate.

Situațiile de criză în viața persoanei. Elementele constitutive ale situațiilor de criză și fazele derulării acestora în viața elevului și a părinților. Clasificarea situațiilor de criză și dificultate în funcție de vârsta elevului. Reacțiile elevilor în variate situații de viață. Intervențiile consilierului în situațiile de criză pe care le pot traversa elevii și părinții. Consilierea elevilor și a părinților pentru a preveni situațiile de criză/dificultate.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	10 2 8 20	<p>1. Identificarea conceptelor de bază.</p> <p>2. Caracterizarea dimensiunilor consilierii psihopedagogice a elevilor în instituția de învățământ.</p> <p>3. Elaborarea strategiilor de consiliere în instituția de învățământ.</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Harta conceptelor în CPEII.</i> • Notițe la modul/temă. • <i>Modelul eclectic de consiliere a elevilor în instituția de învățământ.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Probe orale: <ul style="list-style-type: none"> - chestionare frontală; - conversații problematizate și de reproducere a informației; • Probe scrise și probe practice: <ul style="list-style-type: none"> - notițe de curs; - prezentări PPT pe variate aspecte ale cursului predat; - analiza situațiilor reale; - analiza studiilor de caz; - simularea acțiunilor consilierului;
2.	Subiectul 2.	20	<p>1. Analiza eficienței personale a elevilor în contextul carierei școlare.</p> <p>2. Argumentarea și descrierea procesului de valorificare a programării neurolingvistice în consilierea elevilor.</p> <p>3. Elaborarea strategiilor de consiliere a elevilor pentru a forma cultura conduitei și eficiența personală.</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fișa structurii comportamentelor eficienței personale a elevului din liceu. Schița procesului de programare neurolingvistică (montaj psihologic) a elevilor. • Strategii de consiliere a elevilor pentru a forma cultura conduitei și eficiența personală în cariera școlară. 	<ul style="list-style-type: none"> - psihodrama. - susținerea portofoliului la disciplină; - realizarea comentariilor la fiecare sarcină.
3.	Subiectul 3.	20	<p>1. Identificarea și caracterizarea etapelor procesului de consiliere a elevilor în instituția de învățământ.</p> <p>2. Descrierea consilierii părinților în instituția de învățământ.</p> <p>3. Estimarea și explicarea deontologiei consilierului în instituția de învățământ.</p>	<p>De elaborat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rezumat cu privire la consilierea elevilor de vârstă școlară mică, a preadolescenților și adolescenților. • Fișa deontologică a consilierului școlar. • Strategii de consiliere a părinților. 	<ul style="list-style-type: none"> - susținerea portofoliului la disciplină; - realizarea comentariilor la fiecare sarcină.

4.	Subiectul 4.	10 10 20	1. Identificarea specificului consilierii psihopedagogice preventive a elevilor. 2. Determinarea dificultăților/problemelor elevilor și a părinților. 3. Descrierea procedurilor managementului stresului și a realizării autocontrolului emoțiilor.	De elaborat: • Tematica consilierii preventive ale elevilor (de vârste diferite) și părinților. • Programul consilierii preventive a elevilor în instituția de învățământ.
5.	Subiectul 5.	10 10 20	1. Analiza principiilor și a tehnologiei consilierii psihopedagogice a elevilor pentru dezvoltare și cariera școlară. 2. Caracterizarea consilierii elevilor pentru a-și realiza o carieră școlară de succes. 3. Compararea metodologiei și tehnologiei de consiliere a elevilor și părinților în instituția de învățământ.	De elaborat: • <i>Programul elevului axat pe dezvoltarea carierei școlare de succes.</i> • Schița bidimensională de consiliere pentru dezvoltare a elevilor și părinților în instituția de învățământ.
6.	Subiectul 6.	5 5 5 15	1. Identificarea situațiilor de criză în viața persoanei, la general și în viața elevului în particular. 2. Caracterizarea situațiilor de criză și clasificarea lor în funcție de vârsta elevilor. 3. Descrierea procesului de consiliere a elevului și părinților în situații de criză.	De elaborat: • <i>Agenda familiei</i> (cu două compartimente) și situațiile de criză a membrilor ei. • Programul de consiliere pentru a depăși situațiile de criză. • Schița procesului și a ședințelor de consiliere a elevilor în situații de criză.
Total 115 ore				

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Băban A. (coord). *Consiliere educațională*. Cluj-Napoca: Editura Psinet, 2001.
2. Blocher H. Counseling A. *Developmental Approach*, ed. a IV-a, John Wiley Sons Inc, New York, 2000.
3. Boncu Ș., Ceobanu C. *Psihosociologie școlară*. Iași: Polirom, 2013.

4. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
5. Cuznețov Larisa. *Consilierea parentală*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
6. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
7. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică. Baze teoretice și sugestii practice*. Iași: Polirom, 2008.
8. Gardner H. *Mintea disciplinată. Educația pe care o merită orice copil, dincolo de informații și teste standardizate*. București: Sigma, 2005.
9. Negovan V. *Introducere în psihologia educației*. București: Editura Universitară, 2005.
10. Pânișoară G., Sălăvăstru D. et.al. *Copilăria și adolescența*. Iași: Polirom, 2016.
11. Răileanu O. *Consilierea educațională a familiei cu preadolescenți*. Chișinău: UPS I. Creangă, 2017.
12. Tomșa Gh. *Orientarea și dezvoltarea carierei la elevi*. București: Casa de Editură și Presă Viața Românească. 1999.
13. Tomșa Gh. *Consilierea și orientarea în școală*. București: Casa de Editură și Presă Viața Românească, 1999.
14. Woolfolk Anita E. *Educational psychology, the complexity of the Classroom*. Allyn and Bacon, Boston, Londra, Toronto, Sydney, Tokyo, Singapore, 1995.
15. Zlate M. *Tratat de psihologie organizațional-managerială*. Vol. I, Iași: Editura Polirom, 2004.

3.12. TEORIA ȘI METODOLOGIA CERCETĂRII FAMILIEI

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului fundamental *Teoria și metodologia cercetării familiei /TMCF*, derivă din necesitatea formării competențelor profesionale de organizare și desfășurare a cercetării familiei din perspectivă psihopedagogică cu elemente de sociologie. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură sociologică, pedagogică, psihologică, logică, axiologică și ergonomică. Principiul esențial de predare a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ, cognitiv și metacognitiv cu realizarea inter- și pluridisciplinarității. Scopul și obiectivele cursului presupun formarea cunoștințelor și competențelor de elaborare a strategiilor de cercetare; organizarea experimentului psihopedagogic, prelucrare statistică a rezultatelor obținute și elaborarea textului științific al tezei de master.

Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, aplicațiile practice, agenda cu notițe paralele, lectura, secvențele de descriere a cercetării planificate, harta conceptuală, discuțiile ghidate, modelarea situațiilor de studiere a surselor bibliografice, studiul de caz, psihodrama și sociodrama, inclusiv metoda proiectării cercetării familiei. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor reale de organizare și desfășurare a cercetării familiei. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul susținerii lucrărilor practice elaborate privind cercetarea familiei. În final va fi prezentat și susținut Portofoliul disciplinei TMCF (a schițelor, listei bibliografice, strategiei de cercetare, a reperelor teoretice, modelelor, rezumatelor etc.)

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.03.O.012	Teoria și metodologia cercetării familiei	Cuznețov Larisa	2	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiu individual
1.	Obiectul de studiu al disciplinei TMCF.	2	2	10
2.	Repererele epistemologice ale cercetării TMCF. Funcțiile și tipurile cercetării psihopedagogice a familiei cu elemente de sociologie.	4	2	20
3.	Proiectul și strategia în cercetarea psihopedagogică a familiei. Planificarea acțiunilor de cercetare.	4	2	20
4.	Metodele aplicate în cercetarea familiei.	2	2	20
5.	Experimentul psihopedagogic cu elemente din domeniul sociologiei familiei. Prelucrarea statistică a datelor.	4	2	20
6.	Elaborarea textului științific. Teza de master. Condiții de elaborare.	2	3	10
7.	Creativitatea și etica conduitei în cercetare.	2	2	15
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor din domeniul cercetării sociopsihopedagogice a familiei;
- analizarea fenomenului și acțiunilor din cadrul cercetării familiei;
- argumentarea valorificării metodelor de cercetare aplicate în acțiunea educativă;
- estimarea calității procesului de organizare a experimentului psihopedagogic.

La nivel de aplicare:

- determinarea funcțiilor cercetării sociopsihopedagogice a familiei;
- argumentarea fundamentării problemei de cercetare;
- caracterizarea paradigmei de cercetare sociopsihopedagogică a familiei în contemporaneitate,
- elaborarea reperelor conceptuale ale cercetării familiei.

La nivel de integrare:

- elaborarea schiței tezei de master/ a textului tezei de master.
- elaborarea unui program de acțiuni orientat spre lichidarea ambiguității limbajului psihopedagogic;

- elaborarea strategiilor de organizare a experimentului psihopedagogic cu elemente sociologice în corelație cu aplicarea metodelor de cercetare a familiei;
- proiectarea strategiilor de cercetare și interpretare a rezultatelor statistice în domeniul pedagogiei familiei.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. <i>Obiectul de studiu al disciplinei TMCF.</i></p> <p>Probleme introductive în cercetarea sociopsihopedagogică a familiei. Sarcinile cursului și organizarea cercetării psihopedagogice cu elemente de sociologie. Abordarea inter-, pluri- și transdisciplinară în procesul TMCF.</p>
<p>Subiectul 2. <i>Repererele epistemologice ale TMCF. Funcțiile și tipurile cercetării psihopedagogice a familiei cu elemente de sociologie.</i></p> <p>Documentarea/studiul literaturii de specialitate. Sursele bibliografice, analiza și evidențierea conceptelor, definițiilor, concepțiilor, teoriilor, modelelor și paradigmatelor în contextul cercetării sociopsihopedagogice. Epistemologia educației și epistemologia cercetării în domeniul pedagogiei familiale. Nivelurile epistemologiei în cercetarea familiei. Analiza comparată a conceptelor, concepțiilor și teoriilor psihopedagogice și sociologice. Repererele epistemologice și organizarea textului științific. Trimiterile bibliografice.</p>
<p>Subiectul 3. <i>Proiectul și strategia în cercetarea psihopedagogică. Planificarea acțiunilor de cercetare a familiei.</i></p> <p>Problema cercetării. Ipoteza cercetării. Subiectul și obiectul cercetării. Repererele epistemologice și obiectivele cercetării. Gradul de investigație al problemei și strategia cercetării în domeniul științelor educației. Motivarea alegerii temei de cercetare și elaborarea actualității temei de cercetare. Proiectul și logica cercetării.</p>
<p>Subiectul 4. <i>Metodele aplicate în cercetarea familiei.</i></p> <p>Metodele pedagogice. Metodele psihologice și metodele sociologice. Metodele statistice. Metodele de verificare a rezultatelor cercetării. Metode naturale și de laborator. Metoda observației. Metoda chestionării. Metoda interviului. Metoda conversației. Metodele sociometrice. Metodele studierii relațiilor familiale. Metodele din domeniul psihologiei aplicate în cercetarea familiei. Testele în cercetarea familiei (de personalitate, docimologice, proiective etc.). Metoda studiului de caz. Metoda bibliografică și monografică. Aplicarea metodelor și analiza rezultatelor obținute. Elucidarea strategiei de cercetare în Introducere/preliminari. Planificarea acțiunilor de cercetare. Modalități de cercetare și etapele cercetării. Elaborarea unui studiu teoretic.</p>
<p>Subiectul 5. <i>Experimentul psihopedagogic cu elemente din domeniul sociologiei familiei. Prelucrarea statistică a datelor.</i></p> <p>Funcțiile cercetării și experimentul psihopedagogic. Experimentul psihopedagogic: etapa de constatare, etapa de formare și etapa de verificare. Conținutul experimentului psihopedagogic cu elemente din domeniul sociologiei familiei. Statistica cercetării. Verificarea ipotezei de cercetare. Ipoteza nulă. Eșantionul proiectat și delimitat în cercetarea familiei. Eșantionul experimental și cel de control. Eșantion stratificat. Interpretarea și descrierea experimentului psihopedagogic.</p>

Subiectul 6. Elaborarea textului științific. Teza de master. Condiții de elaborare.

Cerințele științifice față de elaborarea textului științific al tezei de master. Reperetele conceptuale ale cercetării. Metoda hermeneutică și elaborarea concluziilor. Bibliografia și anexele. Prezentarea grafică a unei lucrări științifice (tabele, figuri, histograme etc.). Organizarea textului științific. Stilul și eleganța expunerii informației teoretice și a celei obținute în rezultatul experimentului.

Subiectul 7. Creativitatea și etica conduitei în cercetare.

Cercetarea psihopedagogică, sociologică și creativitatea. Aspectele și formele creativității în contextul cercetării sociopsihopedagogice. Planificarea, strategia cercetării și creativitatea cercetătorului. Deontologia profesională și etica cercetării. Morala și etica conduitei cercetătorului. Atitudinea corectă și etica profesională.

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	5 5 10	1. Analiza problemelor introductive în cercetarea sociopsihopedagogică a familiei. 2. Proiectarea cercetării familiei. 3. Compararea și descrierea abordărilor inter-, pluri- și transdisciplinare în TMCF.	De elaborat: • Harta conceptelor disciplinei de studiu ÎMCF. • Proiectul general al cercetării familiei din perspectiva abordării inter-, pluri- și transdisciplinare.	<ul style="list-style-type: none"> • Probe orale de chestionare în scopul reproducerii materiei de studiu. • Conversație euristică/ problematizată pe marginea organizării procesului de cercetare a familiei. • Probe axate pe acțiune și valorificarea metodelor real-actives: <ul style="list-style-type: none"> - evaluarea fiecărei lucrări și examinarea, discutarea și argumentarea fiecărei componente elaborate;
2.	Subiectul 2.	5 10 5 20	1. Identificarea și interpretarea procesului conceptualizării. 2. Analiza comparată a reperelor epistemologice în cercetarea familie și educația familiei. 3. Valorificarea surselor bibliografice în TMCF.	De elaborat: • Schița de valorificare a conceptualizării în TMCF. • Lista bibliografică-model în TMCF. • Fișa strategiilor cercetării familiei în corelație cu abordarea pluridisciplinară.	

3.	Subiectul 3.	10 10 20	1. Identificarea și caracterizarea elementelor aparatului științific categorial/repererele conceptuale. 2. Stabilirea gradului de cercetare a temei/problemei. 3. Motivarea alegerii temei și logicii cercetării.	De elaborat: • Schița Introducerii/aparatului științific categorial al cercetării. • Fișa criteriilor, funcțiilor și principiilor în TCMF.	- susținerea publică a <i>Proiectului de cercetare</i> la tema aleasă; - susținerea <i>Agendei cercetătorului</i> (Introducere, lista bibliografică, chestionare, schițe, cuprins etc.); • Susținerea Schiței tezei de master; • Susținerea strategiei de cercetare pentru realizarea tezei de master.
4.	Subiectul 4.	5 5 10 20	1. Analiza și caracterizarea metodelor aplicate în cercetarea familiei. 2. Selectarea metodelor în cercetarea familiei. 3. Planificarea acțiunilor de cercetare a familiei.	De elaborat: • Grila metodelor cercetării familiei. • Fișa selectării metodelor cercetării familiei. • Schița etapelor cercetării în contextul aplicării metodelor investigative.	
5.	Subiectul 5.	10 10 20	1. Analiza specificului și structurii experimentului psihopedagogic în investigarea familiei. 2. Selectarea subiecților și eșantionarea în cercetarea familiei. 4. Interpretarea și descrierea experimentului psihopedagogic.	De elaborat: • Schița cercetării experimentale. • Programul acțiunilor în organizarea și desfășurarea experimentului psihopedagogic în cercetarea familiei.	

6.	Subiectul 6.	5	1.Descrierea și explicarea elaborării textului științific la teza de master.	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Fișa cerințelor față de organizarea, structurarea și producerea textului științific al tezei de master. • Rezumat privind formularea concluziilor și concluziilor cercetării.
		5	2.Caracterizarea cerințelor față de textul științific al tezei.	
		10	3.Prezentarea și descrierea reflectării experimentului elaborarea concluziilor și anexelor.	
7.	Subiectul 7.	5	1.Analiza și compararea cercetării psihopedagogice și a celei sociologice	De elaborat: <ul style="list-style-type: none"> • Agenda și Modelul sintetizat al cercetării familiei. • Proiectul cercetării temei alese. • Cuprinsul lucrării și instrumentele care vor fi folosite în cercetare.
		10	2.Determinarea specificului valorificării creativității și respectării eticii în cercetare.	
		15	3.Elaborarea Codului deontologic al cercetătorului în TMCF.	
Total 115 ore				

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Boncu Ș., Ceobanu C. *Psihosociologie școlară*. Iași: Polirom, 2013.
2. Cristea S. *Fundamentele științelor educației*. Chișinău: Litera Educațional, 2003.
3. Cuznețov Larisa. *Unele repere metodologice privind cercetarea psihopedagogică a familiei*. În: *Didactica Pro...* nr.2 (84), 04.2014.
4. D'ambra G. *Teste psihologice pentru a te cunoaște mai bine*. București: Litera Internațională, 2008.
5. Enăchescu C. *Teoria cercetării științifice*. Iași: Polirom, 2007.
6. Enăchescu C. *Tratat de psihologie morală*. Iași: Polirom, 2008.
7. Golu F. *Manual de psihologia dezvoltării*. Iași: Polirom, 2015.
8. Patrașcu D., Patrașcu L., Mocreac A. *Teoria și metodologia cercetării psihopedagogice*. Chișinău: Știința, 2003.
9. Popa N., Antonesei L. et.al. *Ghid pentru cercetarea educației*. Iași: Polirom, 2009.
10. Șevciuc M., Triboi I. *Metodologia cercetării și statistica aplicată în psihologie și pedagogie*. Chișinău: CEP USM, 2013.

11. Tudoran D., Radu I. *Metodologia cercetării*. Timișoara, 2003.
12. Vlăsceanu L. *Introducere în metodologia cercetării sociologice*. Iași: Polirom, 2013.
13. Vlăsceanu L. *Sociologie și modernitate. Tranziții spre modernitatea reflexivă*. Iași: Polirom, 2007.
14. Zlate M. *Introducere în psihologie*. Iași: Polirom, 2015.
15. Анастаси А. *Психологическое тестирование*. В 2-х томах. Москва, 1982.

3.13. ELABORAREA ȘI ADMINISTRAREA PROIECTELOR DE EDUCAȚIE ȘI CONSILIERE A FAMILIEI

I. CADRUL CONCEPTUAL

În contextul transformărilor sociale actuale tot mai mult se pune accentul pe managementul serviciilor educaționale, inclusiv managementul proiectelor și/sau managementul prin intermediul proiectelor. Astfel, treptat, performanța specialistului se va măsura în funcție de capacitatea de adaptare la proiecte și de elaborare și implementare de proiecte, aceasta fiind una dintre prioritățile majore în dezvoltarea sau ameliorarea serviciilor și practicilor educaționale.

Oportunitatea cursului **Elaborarea și administrarea proiectelor de educație și consiliere a familiei / EAPECF** derivă din necesitatea formării competențelor profesionale de elaborare a proiectelor și de organizare-desfășurare a ajutorării familiei ca unitate socială și educativă.

Scopul cursului constă în formarea cunoștințelor și competențelor de elaborare a strategiilor și proiectelor de educație și consiliere a familiei. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, prelegerile clasice, prelegerile cu opoziții, aplicațiile practice, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, modelarea situațiilor de elaborare și desfășurare a proiectelor de educație și consiliere a familiei. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor reale din practica educațională a cadrelor didactice și a dirigintilor. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a proiectelor educaționale sau de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei EAPECF.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.03.O.013	Elaborarea și administrarea proiectelor de educație și consiliere a familiei	Popa Natalia	3	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPATIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiu individual
1.	Obiectul de studiu al disciplinei EAPECF. Reperele epistemologice ale EAPECF.	2	2	20
2.	Proiectul și strategia în EAPECF. Planificarea acțiunilor de educație și consiliere a familiei.	4	2	25
3.	Forme, metode și strategii aplicate în proiectarea educației și consilierii familiei.	4	4	25
4.	Metodologia și praxiologia EAPECF. Tehnologia elaborării și administrării proiectelor de educație și consiliere a familiei.	4	4	25
5.	Creativitatea și etica în administrarea PECECF. Evaluarea implementării proiectelor de educației și consiliere a familiei.	6	3	20
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază ale epistemologiei EAPECF;
- determinarea componentelor constitutive ale proiectelor de educație a familiei;
- analizarea strategiilor de lucru în contextul EAPECF;
- stabilirea fundamentelor teoretice și aplicative ale cunoașterii în domeniul EAPECF;

La nivel de aplicare:

- identificarea definițiilor conceptului de *proiect* în contextul EF;
- determinarea factorilor și condițiilor de elaborare și administrare eficientă a proiectelor de educație și consiliere a familiei;
- elaborarea proiectelor de educație și consiliere a familiei;
- evaluarea proiectelor de educație și consiliere a familiei;

La nivel de integrare:

- stabilirea unor criterii privind valorificarea tehnologiei elaborării și administrării proiectelor de educație și consiliere a familiei;
- elaborarea unui program de apreciere și dezvoltare continuă a creativității în administrarea PECF;
- integrarea cunoștințelor din domeniul EAPEF în strategii educative personale și colective.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

Subiectul 1. *Obiectul de studiu al disciplinei EAPECF. Reperetele epistemologice ale EAPECF.*

Reperetele epistemologice ale EAPECF. Educația și consilierea familiei în cadrul școlar formal și nonformal. Obiective ale EAPECF. Principii specifice EAPECF. O perspectivă partenerială și participativă asupra proiectelor de ECF.

Subiectul 2. *Proiectul și strategia în EAPECF. Planificarea acțiunilor de educație și consiliere a familiei.*

Strategii de tip psihopedagogic în EAPECF. Planificarea acțiunilor de educație și consiliere a familiei. Elemente de bază privind managementul proiectului în ECF.

Subiectul 3. *Forme, metode și strategii aplicate în proiectarea, educației și consilierea familiei.*

Metode și tehnici specifice proiectării, educației și consilierii familiei. Criterii de selectare a metodelor aplicate în proiectarea, educația și consilierea familiei. Proiecte și tehnologii de consiliere a familiei.

Subiectul 4. *Metodologia și praxiologia EAPECF. Tehnologia elaborării și administrării proiectelor de educație și consiliere a familiei.*

Metode de administrare a PECF. Instrumente pentru gestionarea eficientă a PECF. Managementul riscului în contextul PECF. Consilierea și educația familiei în contextul parteneriatului școală-familie-comunitate.

Subiectul 5. *Creativitatea și etica în administrarea PECF. Evaluarea implementării proiectelor de educație și consiliere a familiei.*

Rolul imaginației și creativității în EAPECF. Atribuții și responsabilități în contextul EAPECF. Aspecte etice în administrarea PECF. Evaluarea calității PECF. Managementul PECF.

4.	Subiectul 4.	15 10 25	4. Analiza metodologiei și praxiologiei PECE. 5. Stabilirea metodelor de administrare a PECE. 6. Determinarea riscului în administrarea proiectelor ECF.	De elaborat: • Agenda coordonatorului de proiect. • Grila evidenței metodelor de administrare a PECE.	
5.	Subiectul 5.	20	7. Determinarea și interpretarea rolului imaginației și a creativității în EAPECE. 8. Identificarea atribuțiilor și a responsabilităților în EAPECE. 9. Elaborarea strategiilor de evaluare a calității proiectelor ECF.	De elaborat: • Proiectul complex de educație și consiliere a familiei în instituția de învățământ.	
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Cuznețov Larisa. *Tratat de educație pentru familie. Pedagogia familiei*. Chișinău: CEP USM, 2008.
2. Cuznețov Larisa. *Educația pentru familiei din perspectiva educației permanente. Repere conceptuale și metodologice*. Chișinău: Primex-com, SRL, 2013.
3. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică și complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
4. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect Existențial. Management familial*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
5. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
6. Cuznețov Larisa. *Parteneriatul și colaborarea familie-școală-comunitate. Educația de calitate a copiilor și părinților*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
7. Enăchescu C. *Tratat de teoria cercetării științifice*. Iași: Polirom, 2007.
8. Gherguț A., Ceobanu C. *Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale. Ghid practic*. Iași: Polirom, 2009.
9. Patrașcu D., Patrașcu L. *Teoria și metodologia cercetării psihopedagogice*. Chișinău: Știința, 2003.

10. Popa N. *Eficientizarea autoeducației elevilor de vârstă școlară mică în contextul consilierii familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
11. Popa M. *Statistici multivariate aplicate în psihologie*. Iași: Polirom, 2010.
12. Șpac S. *Educația pentru mass-media a elevilor din treapta învățământului primar*. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.
13. Tudoran D. et.al. *Metodologia cercetării. Sinteze teoretice și aplicații practice*. Timișoara, 2003.
14. Zani B., Palmonari A., coord. *Manual de psihologia comunității*. Iași: Polirom, 2010.
15. Лузина Л. М. *Теория воспитания: философско-антропологический подход*. Псков, 2000.

3.14. VIAȚA CONJUGALĂ ȘI SEXUALITATEA UMANĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea cursului **Viața conjugală și sexualitatea umană/VCSU** derivă din necesitatea formării și eficientizării competențelor profesionale a masteranzilor privind optimizarea relațiilor conjugale soț-soție și promovarea stilului sănătos de viață în familie. Elaborarea cursului a fost realizată în baza unui sistem de principii și criterii de natură pedagogică, psihologică, biologică, axiologică și sociologică. Din perspectivă epistemologică VCSU se poate considera drept o disciplină de studiu, derivată din Psihologia și Pedagogia familiei, Educația de gen; și Sexologie, deoarece în centrul atenției este promovarea sănătății prin educația familiei, formarea unei culturi de gen și a sexualității sănătoase la partenerii conjugali. Modalitățile de realizare a interacțiunii profesor-masterand vor fi: povestirea, explicația, brainstorming-ul, sinectica, exercițiul, prelegerile clasice, prelegerile cu oponenți, aplicațiile practice, lectura, secvențele contradictorii, scrierea liberă, harta conceptuală, discuțiile ghidate, controversa constructivă, modelarea situațiilor de elaborare și desfășurare a proiectelor de educație și consiliere a familiei. Unele aplicații practice vor fi desfășurate în formă de modelare a situațiilor reale din practica vieții familiei/ cuplului. Evaluarea formativă de progres și cea sumativă se vor realiza prin intermediul diferitor metode orale, scrise și practice. În procesul studierii disciplinei se pot aplica probe de control de tipul analizei studiilor de caz și a proiectelor educaționale sau de consiliere; a schițelor, modelelor, rezumatelor, structurate în Portofoliul disciplinei VCSU. Principiul esențial de valorificare a cursului rezidă în îmbinarea caracterului informativ și formativ cu realizarea inter-, pluri- și transdisciplinarității.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Contact individual		
S.03.A.015	Viața conjugală și sexualitatea umană	Calaraș Carolina	3	35	115	Ex.	5

III. SUBIECTELE ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Nr. d/o	Subiectele	Ore		
		Curs	Seminar	Studiu individual
1.	Sănătatea, cultura de gen, sexualitatea umană responsabilă și viața conjugală.	4	2	20
2.	Cultura și igiena relațiilor conjugale/ intime.	4	4	25
3.	Cultura comunicării și relațiile intime.	4	3	25
4.	Modalități de profilaxie a maladiilor sexual-transmisibile/ infecțioase.	4	4	25
5.	Educația sexuală și educația de gen. Relația bărbat-femeie în postmodernitate.	4	2	20
Total		20	15	115

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele studierii cursului masteranzii vor poseda următoarele competențe și vor fi capabili să realizeze:

La nivel de cunoaștere:

- identificarea conceptelor de bază, a teoriilor despre familie și sexualitatea umană;
- analizarea principiilor, modalităților și condițiilor optime ale vieții conjugale;
- caracterizarea factorilor și principiilor de funcționare a vieții conjugale sănătoase.

La nivel de aplicare:

- determinarea condițiilor intrafamiliale ce contribuie la fortificarea și armonizarea relațiilor conjugale;
- argumentarea dezavantajelor relațiilor sexuale premature;
- interpretarea aplicării variatelor forme și metode de educație sexuală în cadrul familial și școlar
- compararea educației și culturi de gen cu educația sexuală și cultura sexelor.

La nivel de integrare:

- estimarea modului de viață și al relațiilor conjugale;
- elaborarea-valorificarea programelor de consiliere a familiei cu privire la sexualitatea responsabilă;
- promovarea și educația stilului/ modului sănătos de viață a familiei.

V. UNITĂȚI DE CONȚINUT

<p>Subiectul 1. Sănătatea, cultura de gen, sexualitatea umană responsabilă și viața conjugală.</p> <p>Definiții și precizări conceptuale. Familia în postmodernitate. Specificul comunicării și al relaționării în cadrul cuplului conjugal. Sexualitatea responsabilă. Particularități fiziologice/sexuale și de gen (masculine/feminine). Comportamentul sexual responsabil și cultura umană.</p>
<p>Subiectul 2. Cultura și igiena relațiilor conjugale/intime.</p> <p>Iubirea conjugală și atașamentul familial. Funcțiile familiei. Bărbatul și femeia: asemănări și deosebiri. Cultura relațiilor conjugale și strategii de optimizare a vieții conjugale. Sarcina și travaliul.</p>
<p>Subiectul 3. Cultura comunicării și relațiile intime.</p> <p>Morala, conduita prosocială și conduita în cuplul conjugal. Normele moral-etice și comunicarea eficientă în cuplu. Comunicarea, sexualitatea și relaționarea conjugală, centrată pe respectarea normelor moral-etice și a fidelității. Intimitatea și infidelitatea.</p>
<p>Subiectul 4. Modalități de profilaxie a maladiilor sexual-transmisibile/ infecțioase.</p> <p>Viața sexuală responsabilă și armonioasă ca parte a sănătății și existenței umane. Infecții cu transmitere sexuală. Căi de transmitere și de manifestare a MST. Consilierea preventivă și educația familiei privind cultura și sănătatea relațiilor intime.</p>
<p>Subiectul 5. Educația sexuală și educația de gen. Relația bărbat-femeie în postmodernitate.</p> <p>Relațiile sexuale și alte aspecte ale comportamentului sexual uman responsabil. Părinții, profesorii, programele școlare ca factori educativi pentru formarea culturii sexuale la copii. Educația sexuală în funcție de vârsta copilului. Cultura relațiilor bărbat – femeie. Impactul mass-media asupra formării culturii sexuale și a culturii de gen.</p>

VI. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. de ord.	Unități de conținut	Ore lucru individual	Subiecte	Produs preconizat	Modalități de evaluare
1	2	3	4	5	6
1.	Subiectul 1.	10 10 20	1. Definiția și precizarea conceptelor de bază. 2. Stabilirea particularităților fiziologice/sexuale și de gen/nivel social. 3. Descrierea comportamentului sexual responsabil și cultura umană.	De elaborat: • Harta conceptelor de bază a disciplinei VCSR. • Fișa familistului eficient responsabil de propria sexualitate.	• Probe orale: - reproducerea materialului conspectat și studiat în sursele bibliografice propuse;

2.	Subiectul 2.	15 10 25	1. Identificarea specificului iubirii conjugale în contextul intimității. 2. Stabilirea funcțiilor soților și manifestarea iubirii dintre soți. 3. Elaborarea strategiilor de optimizare a vieții conjugale.	De elaborat: • agenda familistului axat pe fortificarea relațiilor conjugale. • Strategii de optimizare a vieții conjugale în familie.	- conversații euristice; - comentarii și analize a unor studii și analize a unor studii de caz din viața cuplurilor conjugale reale;
3.	Subiectul 3.	10 10 5 25	1. Analiza conduitei prosociale și a conduitei în cuplul conjugal. 2. Stabilirea condițiilor de asigurare a conduitei morale și păstrare a fidelității conjugale. 3. Determinarea interdependenței între comunicare, sexualitate și relaționarea conjugală.	De elaborat: • Strategii de asigurare a fidelității conjugale. • Fișa comunicării eficiente în cuplu. • Modelul familistului eficient în comportarea sexuală.	- simularea și modelarea situațiilor familiale dificile, urmate de analize, sumarizări, interpretări și comentarii; - psihodrama și sociodrama;
4.	Subiectul 4.	15 10 25	1. Analiza și identificarea condițiilor unei vieți sexuale responsabile și armonioase. 2. Caracterizarea infecțiilor și maladiilor sexual-transmisibile. 3. Elaborarea tematicii pentru consilierea preventivă în contextul educației sexuale.	De elaborat: • Fișa condițiilor unei vieți sexuale armonioase în cadrul familiei. • Lista și descrierea succintă a maladiilor sexual-transmisibile și a consecințelor acestora. • Strategii de profilaxie a maladiilor sexual-transmisibile.	- prezentarea PPT a temei indicate în lista tematicii pentru evaluarea finală; - susținerea de fiecare maste- rand a <i>Porto- foliului dis- ciplinei VCSR.</i>
5.	Subiectul 5.	20	1. Analiza aspectelor comportamentului sexual uman responsabil. 2. Caracterizarea programe- lor școlare din perspectiva educației sexuale. 3. Elaborarea strategiilor educației sexuale a copiilor și adolescenților în cadrul familial și școlar.	De elaborat: • Un Program de edu- cație sexuală a elevilor de vârstă școlară mică, a preadolescenților și adolescenților.	
Total 115 ore					

VII. BIBLIOGRAFIE:

1. Crețu T. *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2009.
2. Cuznețov Larisa, Calaraș C., Ețco C. *Consilierea și educația pentru sănătate a familiei. Repere teoretice și sugestii practice*. Chișinău: Primex-com SRL, 2016.
3. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect Existențial. Management familial. Chișinău: Filosofia practică a familiei*. Chișinău: Primex-com SRL, 2018.
4. Gîlcă B. (coord.). *Manual de educație pentru viața de familie*. Universitatea J. Hopkins SUA, Chișinău, ediția a II-a, 2002.
5. Golu F. *Manual de psihologia sănătății*. Iași: Polirom, 2015.
6. Gratch A. *Dacă dragostea ar putea gândi*. București: Editura Trei, 2017.
7. Iluț P. *Dragoste, familie și fericire*. Iași: Polirom, 2015.
8. Leleu G. *Bărbatul de azi explicat femeilor*. București: Ed. Trei, 2012.
9. Robertson D. *Arta de a trăi fericit*. București: Litera, 2018.
10. Style Ch. *Psihologia pozitivă*. București: All, 2015.
11. Zepca I. *ABC-ul Sănătății*. Chișinău, 2005.
12. Zlate M. *Introducere în psihologie*. Iași: Polirom, 2015.
13. Айзенк Г. *Язык счастья*. Москва: Эксмо-Пресс. 2012.
14. Гитин В. Г. *Мужчина и женщина. Антология*. В 2-х томах. Москва: Торсинг, 2002.
15. Слотина Т. *Психология любви*. Москва: Питер, 2013.

3.15. STAGIUL DE PRACTICĂ PROFESIONALĂ

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea *Stagiului de practică profesională/SPP* derivă din necesitatea de a oferi masteranzilor posibilitatea de aplicare și consolidare a competențelor profesionale privind educația și consilierea familiei în context instituționalizat (instituții de învățământ, centre de plasament, centre de consiliere a familiei etc.) și context neinstituționalizat (particular).

Principiul esențial de realizare a stagiului de practică profesională rezidă în valorificarea tehnologiei de consiliere și educație a familiei prin intermediul selectării și a îmbinării variatelor forme, metode și procedee în baza eclecticismului tehnic, a respectării Drepturilor omului și a deontologiei profesionale.

II. ADMINISTRAREA

Stagiului de practică profesională

Codul disciplinei	Denumirea disciplinei	Responsabil de disciplină	Semestrul	Ore		Forma de evaluare	Nr. de credite
				Contact direct	Studiu individual		
S.03.O.015	Stagiu de practică profesională	Micleușanu Zinaida	3	50	300	Ex.	10

III. SUBIECTELE ȘI PROGRAMUL DE ACȚIUNI

Nr. d/o	Subiectele	Ore practice
1.	Studierea familiei: analiza și descrierea particularităților acesteia. Fișa de caracterizare psihopedagogică a familiei/ familie din mediul urban și rural.	20
2.	Analiza și descrierea familiei din perspectiva emancipării de gen și a democratizării relațiilor familiale. Schița procedurii și a ședinței de consiliere a familiei.	30
3.	Elaborarea fișei de consiliere a familiei și a membrilor ei din perspectiva analizei etapelor dezvoltării familiei. Elucidarea tehnologiei și a strategiei de consiliere a familiei în situații de criză.	40

4.	Elaborarea proiectului de educație a familiei prin activități de consiliere de tip: preventiv; remedial; centrat pe dezvoltarea părinților și a copiilor. Implementarea – supervizarea și descrierea a patru activități de consiliere	70
5.	Elaborarea și implementarea proiectului de consiliere a familiei. Consilierea familiei și valorificarea strategiilor de tip <i>coping</i> .	30
6.	Elaborarea și valorificarea tehnologiei eclecticice de consiliere a familiei. Întocmirea fișelor detaliate a modelului de consiliere (preventivă; remedială; centrată pe dezvoltarea părinților și copiilor; în situații de criză).	30
7.	Analiza și redarea conținutului de supervizare a ședințelor de consiliere / schițe și studii de caz privind educația și consilierea elevilor și părinților în instituția de învățământ	40
8.	Analiza și evaluarea activității stagiului de practică profesională. Întocmirea documentației, elaborarea totalurilor și prezentarea acestora la <i>Conferința de încheiere a stagiului de practică profesională</i> .	40
Total		300

IV. COMPETENȚE SPECIFICE

La finele stagiului de practică profesională, masteranzii vor poseda următoarele competențe:

La nivel de cunoaștere:

- caracterizarea conduitei și a relației consilier – beneficiar;
- identificarea principiilor deontologice ale consilierii adulților și copiilor/familiei;
- analizarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere și educație a familiei.

La nivel de aplicare:

- determinarea – descrierea specificului structural-funcțional al familiilor contemporane;
- analizarea tipurilor de relații intrafamiliale și a stilurilor comportamentale;
- modelarea situațiilor de educație și consiliere a familiei.

La nivel de integrare:

- elaborarea-valorificarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere a familiei (consiliere remedială; centrată pe dezvoltarea adulților și copiilor; de tip preventiv; consiliere în situații de criză);
- elaborarea – implementarea unui plan de acțiuni de educație și consiliere a familiei;
- promovarea valorilor culturii familiale în contextul consilierii familiei.

V. LUCRUL INDIVIDUAL ȘI EVALUAREA

Nr. d/o	Produsul preconizat	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Elaborarea portofoliului al stagiului de practică profesională cu următorul conținut: – Planul de acțiuni și activități; – Planul de educație a familiei în cadrul instituției de învățământ; – Planul de consiliere a elevilor și părinților; – Schița procedurală de consiliere – 6 cazuri; – Modelul de consiliere – 2; – Fișa de caracterizare psihopedagogică a familiei; – Fișa și schița procedurii integrale și a ședințelor de consiliere a familiei – 4; – Raportul de totalizare a stagiului de practică profesională.	Respectarea rigorilor față de elaborarea și prezentarea portofoliului	Pentru evaluarea finală
2.	Studii de caz (4)	Analiza aspectului comunicării și relaționării în diadele: copii-părinți-bunici și soț-soție.	Pentru evaluarea finală
3.	Elaborarea unui rezumat și articol care elucidează personalitatea și conținutul activității consilierului	Elucidarea deontologiei și a conduitei consilierii	Finele stagiului de practică

VI. BIBLIOGRAFIE:

1. Bodrug-Lungu V. *Formarea conștiinței de gen a populației*. Chișinău: CEP USM, 2006.
2. Cuznețov Larisa. *Familia ca Proiect existențial. Management familial*. Chișinău: Primex com SRL, 2018.
3. Cuznețov Larisa. *Consilierea ontologică complexă a familiei*. Primex-com SRL, 2018.
4. Cuznețov Larisa. *Curriculum. Educația pentru familie din perspectiva educației permanente. Cadru conceptual și metodologic*. Chișinău: Primex-com SRL, 2013.
5. Cuznețov Larisa. *Consilierea și educația familiei. Introducere în consilierea ontologică complexă a familiei*. Chișinău: Primex com SRL, 2015.

6. Cuznețov Larisa, Calaraș C., Ețco C. *Consilierea și educația pentru sănătate a familiei. Repere teoretice și sugestii practice*. Chișinău: Primex-com SRL, 2016.
7. Cuznețov Larisa, Calaraș C. et.al. *Ghid metodologic pentru realizarea stagiului de practică profesională*. Chișinău: Primex-com SRL, 2015.
8. Calaraș C. *Conflictologie familială*. Suport de curs. Chișinău: Primex-com SRL, 2014.
9. Dafinoiu I. *Elemente de psihoterapie integrativă*. IAȘI: Poli-rom, 2007.
10. Dumitru Ion Al. *Consiliere psihopedagogică*. Iași: Polirom, 2008.
11. Mitrofan I. Mitrofan N. *Familia de la A ... la Z. Mic dicționar al vieții de familie*. București: EDP, 1991.
12. Joița E. *Educația cognitivă*, Iași, 2002.
13. Brien O., Houstong M. *Terapia integrativă*. Ghid practic. Iași: Polirom, 2009.
14. Pănișoară I.-O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008.
15. Segalen M. *Sociologia familiei*. Iași: Polirom, 2011.

AGENDA MASTERANDULUI

3.16. PRACTICA DE CERCETARE ȘI ELABORARE A TEZEI DE MASTER

I. CADRUL CONCEPTUAL

Oportunitatea **Practicii de cercetare/PC** rezidă în efectuarea acțiunilor de cercetare a temei alese de studentul masterand. Acest tip de practică oferă masteranzilor posibilitatea de aplicare și consolidare a cunoștințelor și competențelor în domeniul de cercetare a familiei.

Principiul esențial de realizare a practicii de cercetare constă în valorificarea tehnologiei de investigare, consiliere și educație a familiei prin intermediul elaborării aparatului științific categorial al temei/problemei alese de masterand, al variatelor metode și procedee investigative.

II. ADMINISTRAREA PRACTICII DE CERCETARE

Lista temelor de masterat este întocmită și discutată la finele anului I. Temele tezelor de masterat pot fi revăzute, schimbate și/sau completate la opțiunea studenților-masteranzi, ținând cont de faptul ca tema să nu se repete pe o durată de trei ani.

Prima etapă a administrării practicii se finalizează cu alegerea temei, scrierea cererii de desemnare a coordonatorului științific și examinarea acestor aspecte în ședința catedrei. Semestrul IV este prevăzut doar pentru realizarea cercetării și elaborarea tezei de master.

În fiecare lună/ultima săptămână a lunii februarie, martie, aprilie se desfășoară activități speciale de raportare a acțiunilor masterandului, de examinare, verificare și discutare a situației privind cercetarea și elaborarea textului științific al tezei.

În luna aprilie sunt desfășurate ședințe de susținere preventivă a tezei de master. În final, conducătorul științific realizează un aviz asupra lucrării și îndeplinește formularele prevăzute de *Ghidul de perfectare a tezelor de Master al UPSC*.

Susținerea finală este publică și are loc în luna iunie (prima săptămână), în cadrul Examenului de susținere a tezelor de master. Evaluarea și notarea se realizează de *Comisia pentru susținerea tezelor de master*, în frunte cu o persoană din exterior, ce deține titlu științific și este desemnată printr-un Ordin special al UPS.

Notarea se efectuează de fiecare membru a comisiei, apoi se discută și se decide nota finală.

4. FINALITĂȚILE PROGRAMULUI DE MASTERAT PROFESIONAL CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA FAMILIEI

Competențe generice:

- Cunoașterea cadrului legislativ și a eticii profesionale;
- Identificarea tendințelor de dezvoltare a institutului familiei;
- Estimarea tipurilor de familii și a stilurilor lor existențiale și educative;
- Determinarea particularităților evoluției și dinamicii culturii prefigurative, cofigurative și postfigurative în cadrul familial și social;
- Elaborarea strategiilor și tehnologiilor de consiliere și educație a familiei/copii și adulți.

Competențe specifice:

La încheierea studiilor, masteranzii vor poseda competențe speciale și vor fi capabili să:

- identifice conceptele de bază în domeniul vizat;
- opereze cu teorii și concepții privind aspectul structural-funcțional al familiei;
- integreze variate strategii, forme, metode și tehnici în procesul consilierii familiei;
- evalueze gradul de dificultate a problemelor familiale și a distorsiunilor comportamentale a membrilor acesteia;
- proiecteze activități educative și activități de acordare a asistenței psihopedagogice cuplului și familiei;
- asiste beneficiarii în procesul de autodeterminare și autoperfecționare morală;
- fortifice capacitățile beneficiarilor pentru a face față solicitărilor psihosociale;
- elaboreze/implementeze programe de consiliere a familiei de tip: remedial; axat pe dezvoltare și prevenire a dificultăților; în situații de criză;
- realizeze cercetări în domeniul consilierii și educației familiei.

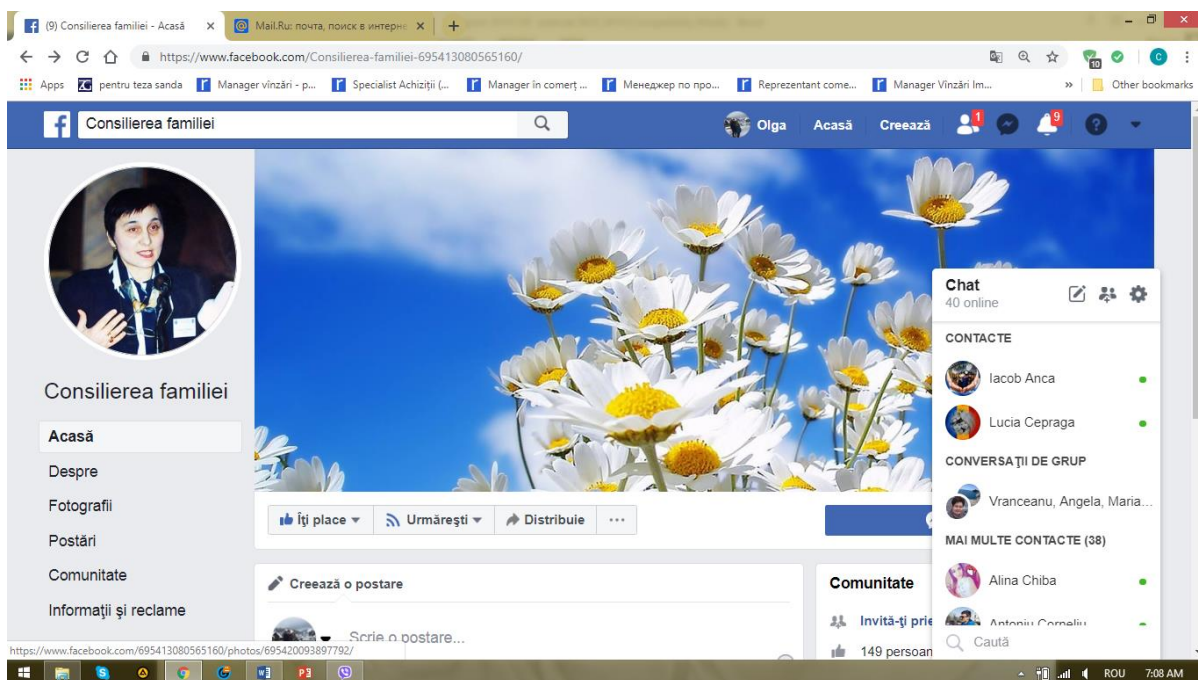
5. GHID METODOLOGIC DE VALORIFICARE A TIC-URILOR ÎN PROCESUL DE ORGANIZARE-DESFĂȘURARE A STUDIILOR LA CEF

Experiența de mai bine de 10 ani a cadrelor didactice în organizarea și desfășurarea procesului de studiu în cadrul programului de masterat *Consilierea și educația familiei*, a demonstrat necesitatea elaborării unui *Ghid metodologic de valorificare a mijloacelor TIC în procesul de studii la CEF*. Acesta este menit să motiveze și să sprijine studenții-masteranzi și cadrele didactice în organizarea unui mediu educațional mai adaptat cerințelor actuale ale societății, relevant, atractiv și integrativ.

Beneficiile incontestabile aduse de noile tehnologii ne-au permis să construim un proces de formare, bazat pe nevoile reale ale studenților-masteranzi din cadrul Programului, precum și valorificarea ulterioară a acestora în propria activitate profesională.

În cadrul acestui Ghid am încercat să oferim câteva exemple de aplicații TIC relevante, elaborate și utilizate de noi în procesul de studii la CEF.

1. Una din cele mai utilizate metode de comunicare la distanță cu studenții-masteranzi este email-ul. Prin intermediul acestuia cadrele didactice colaborează cu studenții-masteranzi plasând resursele pentru învățare/ manuale, suporturi, sarcini necesare pentru unitatea de curs. Adresele de email sunt create pentru fiecare grupă de studenți/masteranză ce poartă numele grupei și anul admiterii. (Ex. consilierea.familiei2017@mail.ru; cef2018@gmail.com). Utilizarea email-ului în comunicarea și colaborarea cu studenții a câștigat teren, din momentul în care, uneori nu erau posibile frecvențele sistematice ale cursurilor de către masteranzii programului.
2. În scopul optimizării procesului de predare-învățare a fost regândită modalitatea de furnizare a conținuturilor educaționale, a experiențelor noastre în domeniul consilierii, într-o manieră care să îmbunătățească performanțele studenților-masteranzi. În acest sens, am elaborat o pagină de facebook *Consilierea familiei* (<https://www.facebook.com/Consilierea-familiei-695413080565160/>), în care, lunar sunt plasate subiecte interesante, strategii de consiliere a familiei, a copiilor, a adulților. Subiectele redactate în cadrul acestei pagini vin ca răspunsuri la solicitările beneficiarilor din cadrul Programului de masterat și al beneficiarilor *Centrului universitar de consiliere pentru autoeficiență și consiliere a familiei* (UPS „Ion Creangă”).

3. Actualmente, tipurile de asistență educațională-consultativă a familiei sunt variate, în funcție de orientarea și necesitățile grupului de beneficiari și/sau în funcție de aspectele vizate, cu certitudine că delimitează și diferențiază tipurile de intervenție, modelul de comunicare a beneficiarului cu specialistul-consilier; strategiile de oferire a ajutorului pentru soluționarea *dificultăților* cu care se confruntă beneficiarii de varietate vârste, inclusiv studenții masteranzi din cadrul programului CEF. Pornind de la aceste realități, a apărut necesitatea elaborării și dezvoltării unei platforme de *Educație și consiliere psihopedagogică a copiilor și părinților* (www.parinti-preadolescenti.info.md), deoarece consilierea axată pe dezvoltarea adulților și prevenția unor dificultăți de educație a copiilor, realizată online este solicitată și abordată ca un mijloc inovativ și eficient de autoperfecționare a personalității umane, inclusiv a personalității părinților. Evident că în cazul dat trebuie să fie respectate principiile codului deontologic, principiile educației și consilierii copiilor și adulților, principiul axării pe cerințele științifice față abordarea persoanei și a valorificării procesului de consiliere. Anume acest fapt ne-a orientat spre implicarea specialiștilor cu renume în domeniul educației și consilierii familiei (Cuznețov Larisa, dr. hab., prof. univ. și Calaraș Carolina, dr., conf. univ.). Toate informațiile publicate sunt verificate și completate de specialiștii în cauză. Având același scop ca și consilierea realizată la birou „față în față” sau consilierea grupurilor mari/ consilierea axată pe informarea și dezvoltarea părinților, realizată în instituțiile de învățământ,

consilierea în cadrul platformei este destinată educației familiei, oferă un cadru comod, propice în care atât părinții cât și copiii se pot exprima; pot fi ei înșiși/ naturali pentru a găsi soluții la problemele cu care se confruntă, pentru a-și spori nivelul de competență și autoeficiență. Astfel, accentuăm că prezența online deschide accesul la o arie mai mare a populației, deoarece majoritatea utilizatorilor accesează zilnic diferite informații pe site-uri de socializare. Platforma respectivă concentrează în cadrul ei variate probe/teste, recomandări, conținuturi ce vizează comunicarea, relaționarea familială, nemijlocit, educația și consilierea copiilor și a părinților. Elaborarea acestei platforme a pornit de la următoarele premise:

1. *Ajustarea la necesitățile și modul de instruire a preadolescenților.* Este evident faptul că la definirea și construirea site-ului sau luat în vedere necesitățile grupului de beneficiari căruia se adresează. Elaborarea lui, bazându-se pe particularitățile individuale, personale și cele instituționale. Reeșind din considerentele că, copiii spre deosebire de părinții lor manifestă un interes mai mare față de tehnologiile performante, iar acest instrument le este comod și convine intereselor și modalităților de informare ale acestora.
2. *Lipsa timpului pentru a se prezenta la traininguri, mese rotunde și ateliere de formare.* În acest context, am încercat să adaptăm modalitățile de transmitere a conținuturilor ce vizează educația și consilierea familiei, la solicitările părinților care nu dispun de timp suficient pentru a se prezenta la aceste activități, având acces la conținuturile plasate pe platformă.
3. *Dezvoltarea insuficientă a serviciilor de consiliere online în R. Moldova.* Studiind mediul virtual în domeniul consilierii, am constatat că în R. Moldova sunt insuficient dezvoltate serviciile de consiliere online în care atât părinții cât și copiii pot găsi cele mai bune soluții la problemele cu care se confruntă.
4. *Prezentarea informației strict la subiect în corespondere cu nevoile beneficiarilor.* Reieșind din răspunsurile subiecților investigați la chestionarele aplicate pe un eșantion reprezentativ de subiecți (părinți, copii, cadre didactice), am evidențiat specificul dificultăților cu care se confruntă aceștia. Astfel, activitățile și resursele puse la dispoziția beneficiarilor din cadrul platformei sunt variate și atractive, abordează subiecte ce interesează atât copiii, părinții cât și cadrele didactice.
5. *Evitarea disconfortului unei întâlniri față în față.* Dat fiind faptul, că în R. Moldova sunt insuficient dezvoltate serviciile de consiliere, mai cu

seamă în mediile de rezidență rurale unde beneficiarii nu obișnuiesc să apeleze la serviciile de consiliere, aceștia simt un disconfort personal, manifestat prin anxietate și agitație. Pentru a evita aceste dificultăți și disconfortul întâlnirilor față în față dintre consilier și beneficiar, conținuturile din cadrul platformei și toate celelalte mijloace, le oferă suportul calificat. În acest sens, precizăm că platforma nu furnizează doar informații ci pune accent pe activitățile care presupun schimb de idei, construire de cunoștințe noi, valorificarea celor anterioare și consolidarea competențelor de autoperfecționare.

Feed-backul primit de la beneficiari ne-a convins că platforma de educație și consiliere a acestora poate fi definită ca un mediu educațional la distanță, o formă de interrelaționare și comunicare, bazată pe colaborarea eficientă dintre părinți, copii, pedagogi, psihologi și consilier.

Platforma are următoarea structură:

1. PANOUL PRINCIPAL în prefață, în care sunt concentrate mai multe pagini. Fiecare pagină are denumirea și conținutul ei, gândite pentru a asigura o logică:

- a) **Preadolescența** – conține informație importantă și succintă referitoare la particularitățile de vârstă și individuale ale vârstei preadolescente. Informație utilă pentru părinți, preadolescenți cât și cadrele didactice.
- b) **Dicționar** – descrie principalii termeni cu care operăm în procesul de educație și consiliere a familiei cu preadolescent.
- c) **Informații** – în această pagină sunt plasate informații utile despre activitățile pe care urmează să le realizăm în cadrul instituțiilor implicate în experimentul psihopedagogic.
- d) **Articole** – pagină care conține articolele publicate deja în revistele de profil și care pot fi accesate de părinți și cadrele didactice interesate de completarea cunoștințelor despre vârsta preadolescentă, conflictele intergeneraționale, strategii de depășire a acestor dificultăți etc.
- e) **Întrebări și răspunsuri** – este pagina pe care o accesează beneficiarii pentru a acorda întrebări referitoare la problemele cu care se confruntă în relația cu părinții, semenii, cadrele didactice etc. Acordând o întrebare pe serverul platformei, noi primim conținutul acesteia și în cel mai scurt timp răspundem, răspunsul apare în subsolul întrebării.
- f) **Investigații și chestionare** – în cadrul acestei pagini, am plasat instrumentele de cercetare experimentală prin care am intenționat să aflăm opinia preadolescentilor referitor la calitatea relației dintre ei și părinți,

opinia părinților despre dificultățile întâmpinate în procesul de creștere și dezvoltare a preadolescenților și evaluarea opiniei cadrelor didactice cu privire la calitatea competențelor parentale.

g) **Contacte**- pagina care oferă date de contact ale specialiștilor ce pot oferi sprijin calificat în depășirea dificultăților familiale și școlare.

2. BLOCURILE PLATFORMEI

a) *ABC-ul comunicării părinți-copii*

b) *Educația și consilierea părinților*

c) *Recomandări pentru copii*

Blocurile sunt situate în zona publică a platformei și concentrează informații utile și suficient de credibile pentru a fi luate în considerare, deoarece sunt realizate de specialiști buni.

Un lucru surprinzător este faptul că, deși un număr mare al respondenților utilizează diferite surse de informare, accesând platforma și alte aplicații ale Internetului, consilierea online nu este considerată cea mai utilă. În acest sens mulți respondenți ce accesează platforma apelează și la consilierea tradițională oferită de către colaboratorii centrului universitar de *Consiliere pentru auto-eficiență și consiliere a familiei* din cadrul UPS „Ion Creangă”.

Avantajele consilierii educaționale prin intermediul platformei:

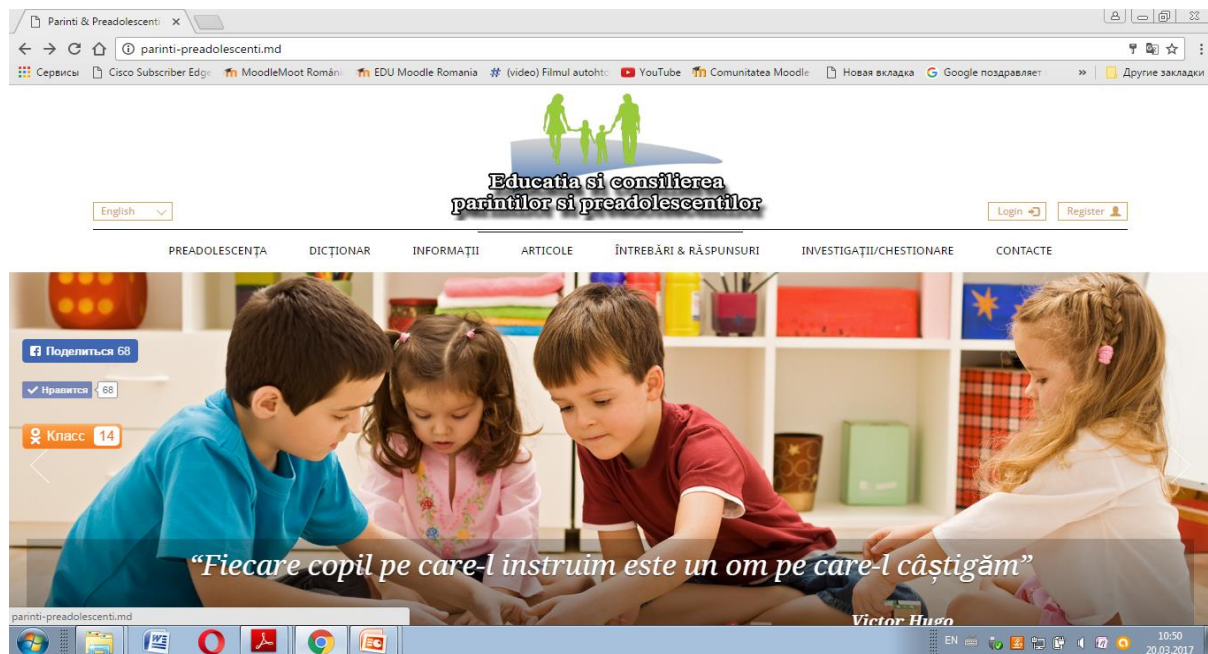
- Interacționezi aici și acum;
- Părinții preadolescenților sunt liberi să aleagă momentul în care doresc să participe;
- Poți beneficia de consiliere de oriunde dorești (acasă, școală, serviciu);
- Elimină disconfortul unei întâlniri față în față;

Dezavantajele consilierii educaționale prin intermediul platformei:

- Dificultățile unor beneficiari de a accesa sau utiliza calculatorul;
- Mediarea comunicării prin mecanisme tehnice, impersonale;
- Reducerea elementelor de feedback, imposibilitatea de a observa conduita beneficiarului.

În final menționăm că procesul de consiliere psihopedagogică a familiei prin intermediul platformei de *Educație și consiliere a preadolescenților și părinților* se adresează problemelor de informare, învățare și schimbare a cognițiilor și comportamentelor beneficiarilor, iar transformarea benefică și adaptarea persoanei consiliate la tendințele tehnologice actuale, vor tinde să formeze interes nu numai pentru distracții și jocuri plasate pe Internet, dar și pentru dezvoltarea inteligenței și a autoeficienței în învățarea pe parcursul vieții individului.

Trebuie menționat faptul că intenționăm să extindem posibilitățile platformei și să o redenumim, astfel încât să facem posibilă misiunea noastră în continuare de a valorifica experiența în domeniul consilierii și a o transmite beneficiarilor.

Interfața platformei de consiliere

3. În cadrul acestui ghid, am inclus și platforma de învățare online utilizată de UPS I. Creangă, care se bazează pe programul *Open Source Moodle*. În cadrul acestei platforme avem plasate cursuri din cadrul Programului de masterat Consilierea și educația familiei.

Moodle este un sistem pentru managementul cursurilor, care îi permite profesorului să creeze cursuri on-line pe care să le folosească în sistemul de învățare cu studenții. Pentru a participa la curs studenții/masteranzi au nevoie doar de un browser. Informația este stocată într-o singură bază de date de tip MySQL (din cadrul instituției). Filozofia sistemului Moodle se bazează pe conceptul de pedagogie socială construcționistă. Moodle este un sistem de tip modular capabil să se adapteze pentru diferite tipuri de învățământ.

Platforma de elearning a UPSC are patru niveluri de acces.

Administratorul, care are acces la toate cursurile și determină felul cum arată site-ul. Administratorul poate, de asemenea, să posteze mesaje de interes general pe modulul de pe pagina login. Toți utilizatorii platformei primesc aceste mesaje în e-mail-ul lor.

Administratorul creează cursuri și autentificări de utilizator.

Creatorul de cursuri este un fel de profesor-șef (cadrele didactice implicate în administrarea și predarea cursurilor la CEF), care are dreptul să creeze cursuri.

Profesorul are control deplin în ceea ce privește cursurile sale în alcătuirea acestora, administrarea și predarea lor, dar nu poate crea conturi pentru cursanți. La moment, Programul de masterat CEF, are trei cursuri din cadrul Curriculumului disciplinar, plasate pe platforma Moodle la care fiecare student înscris are acces la curs.

Cursanții pot folosi platforma de e-learning numai pentru a învăța, majoritatea opțiunilor deschise profesorilor fiind ascunse pentru ei.

- ✓ controlul setărilor cursului, incluzând cheia de înregistrare;
- ✓ adăugarea și eliminarea de instrumente și activități din curs;
- ✓ înregistrarea sau excluderea de cursanți;
- ✓ controlul unităților de notare pentru diferite activități;
- ✓ supravegherea și evaluarea de activități ale cursanților și consilierea acestora;
- ✓ postarea de evenimente pe grupe și cursuri în calendar.

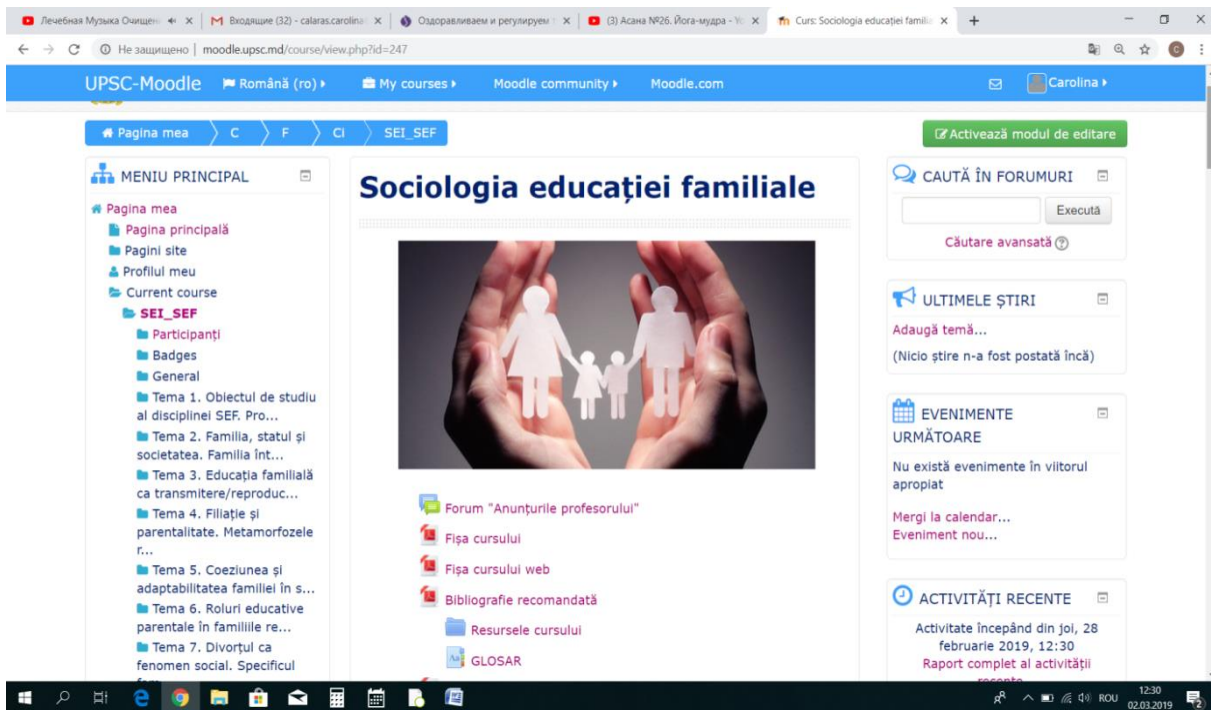
Cunoștințele necesare pentru participarea la activitățile portalului în calitate de **Student** sunt cunoștințe de bază referitoare la utilizarea calculatorului, mouse-ului, a tastaturii și a funcțiilor de bază a Windows-ului, respectiv și cunoștințe referitoare la utilizarea unui browser web (oricare dintre: Internet Explorer, Netscape, Mozilla, FireFox pentru Windows sau Safari pentru Macintosh), navigare Internet și folosirea unui cont de E-mail. Pentru mai multe detalii, studenții pot accesa adresa portalului de învățământ la distanță din cadrul instituției <http://moodle.upsc.md/>.

În cadrul programului nostru de masterat, cursurile pe platforma Moodle sunt administrate și gestionate de profesori care au efectuat formări, participări în cadrul conferințelor și atelierelor de formare în R. Moldova și în România. (<https://moot2018.moodle.md/>; <https://moodlemoot.org/mootro18/blog/> 2018/01/19/moodlemoot-romania-2018/).

Prin intermediul acestor cursuri, au dobândit următoarele competente/abilitati specifice:

- Implementarea standardelor de calitate specifice domeniului;
- Integrarea TIC în educație și formare;
- Analiza nevoilor de e-learning;
- Implementarea politicilor de e-learning;

- Managementul programelor de educație/formare prin e-learning la nivelul organizației;
- Dezvoltarea conținuturilor și materialelor suport pentru sistemele de educație/ formare prin e-learning (LMS – Learning Management System) – Moodle.
- Evaluarea programelor de educație/ formare prin e-learning.

Interfața cursului Sociologia educației familiale pe platforma Moodle a UPS „Ion Creangă”

În concluzie, putem remarca faptul că cercetarea respectivă demonstrează posibilitatea valorificării a mai multor forme/modalități de informare și consiliere a familiei. Cei mai mulți utilizatori sunt conștienți de faptul că conținuturile cu caracter informativ accesate online au scop orientativ în rezolvarea problemelor cu care se confruntă și au încredere în sfaturile și experiențele împărtășite online de către consilier. În acest sens, merită menționat faptul că având în vedere că internetul este un spațiu liber pentru distribuirea informațiilor, beneficiarii trebuie să fie conștienți de etica și deontologia procesului de consiliere. Dacă consilierul nu va manifesta empatie, acceptare necondiționată, colaborare și responsabilitate în suportul oferit, va primi un feedback negativ. Însă, este nevoie de angajament, deschidere și implicarea activă atât a beneficiarilor cât și a consilierului pentru a obține rezultate vizibile.

Larisa Cuznețov, Calaraș Carolina, Mariana Vacarciuc et.al.

**PROGRAM DE MASTERAT
CONSILIEREA ȘI EDUCAȚIA FAMILIEI
CURRICULA**

Semnat pentru tipar Formatul 60 × 84 1/16.

Coli de autor. Coli de tipar. Comanda _.

Tirajul 100 ex.

Tipografia Primex-Com SRL
Chișinău, str. V. Pîrcalab, 18/1a
tel.: 022 22-72-88